

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΖΑΜΑΡΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (Α.Μ. 2001064)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: Κ. ΠΑΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καλαμάτα, 2010

Ευχαριστίες

Επιθυμώ να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα την πτυχιακή μου εργασία, διδάσκοντα του τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής κ. Παντελόπουλο Γεώργιο, για την πολύτιμη καθοδήγηση και συμβολή του ως προς την υλοποίησή της.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου, Κωνσταντίνο και Σταματίνα, για την ανεκτίμητη, καθ' όλη την εκπαιδευτική μου πορεία, συμπαράστασή τους στο πρόσωπό μου.

Περίληψη

Η δημιουργία της παρούσας εργασίας στοχεύει στην απεικόνιση της ασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα με έμφαση στους κλάδους ζωής και υγείας. Βέβαια η ιδιωτική ασφάλιση αναγνωρίζεται ως άμεση αναγκαιότητα για μια σημαντική μερίδα του πληθυσμού, που στρέφεται κυρίως προς τις μεγάλες και αξιόπιστες εταιρείες του κλάδου για να εξασφαλίσει την ποιότητα ζωής του.

Ειδικότερα στην παρούσα εργασία θα αναλυθεί μέσα από τέσσερα κεφάλαια η σπουδαιότητα της ιδιωτικής ασφάλισης, τα προϊόντα ασφάλισης ζωής και υγείας, η ιδιωτική ασφαλιστική αγορά στην Ελλάδα με αριθμούς και τέλος θα γίνει παρουσίαση των δύο μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιριών της χώρας μας, της Interamerican και της Allianz.

Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται η θεωρία της ασφάλισης, η κοινωνική ασφάλιση και η ιδιωτική ασφάλιση. Στο δεύτερο παρουσιάζονται τα προϊόντα κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης ζωής και υγείας και οι ομαδικές ασφαλίσεις ζωής και υγείας. Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναλυθούν ο αριθμός των ασφαλιστικών εταιριών στην Ελλάδα, τα μερίδια αγοράς, η εξέλιξη της παραγωγής ασφαλιστρων, η εγχώρια παραγωγή ασφαλιστρων κατά κλάδο, η ασφαλιστική αγορά και η ελληνική οικονομία, δηλαδή το ποσοστό ασφαλιστρων επί του Α.Ε.Π., το ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π., τα κατά κεφαλήν ασφαλιστρα, τα οικονομικά στοιχεία ασφαλιστικών εταιριών και θα γίνει αναφορά στην οικονομική κρίση και στην επίδρασή της στην ελληνική ασφαλιστική αγορά. Στο τελευταίο κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι εταιρίες Interamerican και Allianz. Πιο συγκεκριμένα θα γίνει λόγος για το προφίλ κάθε εταιρίας, την οικονομική κατάστασή της αλλά και τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής, υγείας και σύνταξης που προσφέρουν. Τέλος, θα πραγματοποιηθεί μια σύγκριση των δύο εταιριών.

Βέβαια, η ιδιωτική ασφαλιστική αγορά είναι ικανή να δώσει μια εναλλακτική λύση στον κάθε πελάτη – ασφαλιζόμενο ώστε τα προγράμματα που προσφέρει να αποτελέσουν το εχέγγυο για μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Πίνακας Περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	2
Περίληψη	3
Πίνακας Περιεχομένων	4
Κατάλογος Πινάκων.....	7
Κατάλογος Διαγραμμάτων	8
Εισαγωγή.....	9
Κεφαλαίο 1. Κοινωνική Και Ιδιωτική Ασφάλιση	12
1.1. Η Θεωρία Της Ασφάλισης	12
1.2. Κοινωνική Ασφάλιση.....	15
1.2.1. Η Εννοιολογική Σημασία Της Κοινωνικής Ασφάλισης	15
1.2.2. Η Ιστορική Εξέλιξη Του Θεσμού Της Κοινωνικής Ασφάλισης	16
1.2.3. Το Ασφαλιστικό Καθεστώς Στην Ελλάδα	18
1.3. Ιδιωτική Ασφάλιση	20
1.3.1. Έννοια Ιδιωτικής Ασφάλισης	20
1.3.2. Ασφαλιστικές Συμβάσεις: Είδη – Ταξινόμηση	22
1.3.3. Ασφαλιστική Αγορά: Χαρακτηριστικά – Ανταγωνισμός – Ασφαλιστικές Εργασίες – Κλάδοι	24
1.3.4. Φορείς Ιδιωτικής Ασφάλισης	25
1.3.5. Ιδιωτική Ασφάλιση Ζωής: Ιστορικά – Οικονομική Αιτιολόγηση Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής	26

1.3.6. Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας: Ιστορικά – Χαρακτηριστικά	27
--	----

Κεφαλαίο 2. Προϊόντα Ασφάλισης Ζωής Και Υγείας..... 30

2.1. Προϊόντα Κοινωνικής Ασφάλισης Ζωής Και Υγείας	30
2.2. Προϊόντα Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής	31
2.2.1. Συμβατικοί Όροι Και Παροχές	34
2.2.2. Πρόσθετες Καλύψεις.....	40
2.3. Προϊόντα Ιδιωτικής Ασφάλισης Υγείας.....	41
2.3.1. Μορφές Προγραμμάτων Υγείας	41
2.3.2. Σύνηθες Όροι Καλύψεως Υγείας	46
2.4. Ομαδικές Ασφαλίσεις Ζωής Και Υγείας	48

Κεφάλαιο 3. Η Ιδιωτική Ασφαλιστική Αγορά Στην Ελλάδα Με Αριθμούς..... 52

3.1. Οι Ασφαλιστικές Εταιρίες	52
3.1.1. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών	52
3.1.2. Μεριδία Αγοράς.....	53
3.2. Η Εξέλιξη Της Παραγωγής Ασφαλιστρων	54
3.3. Η Εγχώρια Παραγωγή Ασφαλιστρων Κατά Κλάδο	55
3.4. Η Ασφαλιστική Αγορά Και Η Ελληνική Οικονομία	57
3.4.1. Ποσοστό Ασφαλιστρων Επί Του Α.Ε.Π.	57
3.4.2. Ποσοστό Επενδύσεων Επί Του Α.Ε.Π.	58
3.4.3. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα	59
3.5. Οικονομικά Στοιχεία Ασφαλιστικών Εταιριών.....	60
3.6. Οικονομική Κρίση Και Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά	63

Κεφάλαιο 4. Case Study: Οι Ασφαλιστικές Εταιρίες Interamerican & Allianz 65

4.1. Η Εταιρία Interamerican	65
4.1.1. Προφίλ Εταιρίας Interamerican	65
4.1.2. Οικονομική Κατάσταση Εταιρείας Interamerican	68
4.1.3. Ασφαλιστικά Προγράμματα Interamerican	70
4.1.3.1. Ζωής.....	71
4.1.3.2. Υγείας Και Σύνταξης	73
4.2. Η Εταιρία Allianz	78
4.2.1. Προφίλ Εταιρίας.....	78

4.2.2. Οικονομική Κατάσταση Εταιρίας.....	80
4.2.3. Ασφαλιστικά Προγράμματα.....	83
4.2.3.1. Ζωής.....	83
4.2.3.2. Υγείας Και Σύνταξης.....	85
4.3. Σύγκριση Των Δυο Εταιριών.....	95
Επίλογος	98
Βιβλιογραφικές Αναφορές.....	100

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1. Κλάδοι ασφαλιστικής αγοράς.....	25
Πίνακας 2. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών	52
Πίνακας 3. Μερίδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών	53
Πίνακας 4. Μερίδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών	54
Πίνακας 5. Εγχώρια Παραγωγή Ασφαλιστρών Κατά Κλάδο Ζημιών.....	56
Πίνακας 6. Εγχώρια Παραγωγή Ασφαλιστρών Κατά Κλάδο Ζωής	56
Πίνακας 7. Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.	57
Πίνακας 8. Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.	58
Πίνακας 9. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα	59
Πίνακας 10. Οικονομικά Στοιχεία Ασφαλιστικών Εταιριών	60
Πίνακας 11. Δραστηριότητες Ομίλου Interamerican.....	67
Πίνακας 12. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη (σε εκατ. €).....	69

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών.....	53
Διάγραμμα 2. Μεριδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών.....	55
Διάγραμμα 3. Ποσοστό Ασφαλίσεων επί του Α.Ε.Π.	57
Διάγραμμα 4. Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.	58
Διάγραμμα 5. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα	59
Διάγραμμα 6. Ίδια Κεφάλαια	61
Διάγραμμα 7. Σύνολο Επενδύσεων.....	61
Διάγραμμα 8. Σύνολο Ενεργητικού	62
Διάγραμμα 9. Κέρδη / Ζημίες Χρήσεως (προ φόρων)	63

Εισαγωγή

Τη βάση της γέννησης της ασφάλισης αποτέλεσε η ανάγκη του ανθρώπου να προστατεύσει τον εαυτό του και τους αγαπημένους του από κάθε ξαφνικό και απρόβλεπτο κίνδυνο. Έτσι, η ιδέα της ασφάλισης ξεκίνησε από τη δημιουργία συμφωνιών προστασίας των υλικών αγαθών του κάθε ανθρώπου και στη συνέχεια επεκτάθηκε στη δημιουργία μορφών προστασίας της οικονομικής αξίας της ζωής.

Η συμβολή του ασφαλιστικού κλάδου έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο από κοινωνικής, όσο και από οικονομικής πλευράς. Ο ασφαλιστικός κλάδος συμβάλλει στη σταθερότητα και συνοχή του κοινωνικού ιστού, μέσω των καλύψεων και των ενδεχόμενων αποζημιώσεων. Αυτές διασφαλίζουν σε σημαντικό ποσοστό την οικονομική αυτάρκεια του παθόντος και της οικογένειάς του και συμβάλλουν στη μη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Όλα αυτά αποτέλεσαν το έναυσμα για την ενασχόληση με την παρούσα πτυχιακή εργασία η οποία στοχεύει στην ανάλυση του ελληνικού ασφαλιστικού κλάδου με ειδικότερη μνεία στους κλάδους ζωής και υγείας.

Ειδικότερα, η οικονομική και κοινωνική συμβολή του κλάδου ιδιωτικής ασφάλισης στις σύγχρονες κοινωνίες είναι αδιαμφισβήτητη. Ο ασφαλιστικός κλάδος συμβάλλει, όσο λίγοι, στην οικονομική, ψυχολογική και σωματική υγεία των μελών των σύγχρονων κοινωνιών. Άλλωστε, είναι αποδεδειγμένο ότι όσο πιο αναπτυγμένος είναι σε μια κοινωνία ο ασφαλιστικός θεσμός, τόσο πιο λίγα είναι τα κοινωνικά προβλήματα που εμφανίζονται.

Πιο συγκεκριμένα η οικονομική συμβολή συνίσταται στο ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως σύγχρονες οικονομικές μονάδες αποτελούν εξ ορισμού ένα σημαντικό πεδίο απασχόλησης εργαζομένων αλλά και πηγή φορολογικών εσόδων του κράτους, υπηρετώντας συγχρόνως και ένα θεσμό με πολλαπλές θετικές παραμέτρους για την οικονομική ευμάρεια μιας κοινωνίας. Αναλυτικότερα, η αποκατάσταση ζημιών είναι μία από τις παραμέτρους καθώς με την αποκατάσταση των κάθε είδους ζημιών, αποτρέπεται η σοβαρή διατάραξη των οικονομικών, επιχειρηματικών, επαγγελματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και εξασφαλίζεται η σταθερότητα και η συνέχεια. Επίσης, σημαντική

είναι η ενθάρρυνση και η προαγωγή της αποταμίευσης, καθώς τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τα ασφάλιστρα, αποτελούν ουσιαστικά διαθέσιμα αποταμιευμένα κεφάλαια, τα οποία συμβάλλουν στη δημιουργία υγιούς και ισχυρής εθνικής χρηματαγοράς.

Ακόμη, η χρηματοδότηση επενδύσεων έχει πολλαπλά οφέλη με φυσικό επακόλουθο την δημιουργία αποταμιευτικών κεφαλαίων, την αξιόπιστη ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ισχυροποίηση της οικονομίας και την αύξηση του ΑΕΠ. Μια ακόμη παράμετρος είναι και η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, καθώς είναι βέβαιο ότι, κάτω από τις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του οξύτατου ανταγωνισμού, οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και ιδιαίτερα οι καινοτόμες και κατά συνέπεια οι πλέον ριψοκίνδυνες, θα ήταν πολύ λιγότερες, αν οι επιχειρηματίες δεν είχαν το προστατευτικό δίκτυο των ασφαλειών.

Επιπρόσθετα, η ανάπτυξη της έρευνας και της τεχνολογίας είναι ιδιαίτερη. Ο ασφαλιστικός κλάδος στηρίζει οικονομικά και ενθαρρύνει επιστημονικές έρευνες, που συνδέονται με την υγεία και τις αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων, ενώ παράλληλα κάνει εφικτή την παραγωγή προϊόντων προχωρημένης τεχνολογίας, μέσα από τη διασφάλιση του προφανούς κινδύνου. Τέλος, η διάσωση προσωπικών, οικογενειακών και εθνικών πόρων, με σημαντικά μικρότερο θα ήταν το συνολικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, αν δεν υπήρχε ο ασφαλιστικός θεσμός. Αρκεί να υπολογιστεί πόσο μεγάλη θα ήταν η απώλεια υλικών αγαθών, χωρίς ελπίδα επαναδημιουργίας τους, από μεμονωμένες (τροχαία ατυχήματα - πυρκαγιές) ή συλλογικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες, τυφώνες, ηφαίστεια), αν δεν υπήρχε η δυνατότητα αντικατάστασής τους από τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις.

Σπουδαία πραγματικά είναι η κοινωνική συμβολή του ασφαλιστικού κλάδου. Ειδικότερα, στην υγεία, σταθερότητα και συνοχή της οικογένειας, ως πυρήνα του κοινωνικού ιστού, αλλά και σε τελική ανάλυση της ίδιας της κοινωνίας. Τρεις είναι οι άξονες δραστηριοποίησης του ασφαλιστικού κλάδου σχετικά με την κοινωνική της διάσταση: η ψυχική και πνευματική υγεία, η ποιότητα ζωής και η διατήρηση περιουσίας και εσόδων των πελατών του.

Έτσι, το σημαντικότερο ίσως από όλα τα αγαθά που προσφέρει ο ασφαλιστικός κλάδος στους πολίτες των σύγχρονων κοινωνιών, είναι το αίσθημα ασφάλειας, που μειώνει δραστικά την πίεση, την ανησυχία και το άγχος, που από τη φύση τους είναι γενεσιουργά αίτια ψυχολογικών και οργανικών ασθενειών. Επίσης, η συμπλήρωση ή / και αναπλήρωση των κοινωνικών ασφαλίσεων σε προσωπικό και οικογενειακό επίπεδο στα θέματα εξασφάλισης οικογενειακού εισοδήματος (σε περιπτώσεις ανικανότητας προς εργασία),

υγείας και θανάτου, καθώς και η αποκατάσταση κάθε είδους υλικών ζημιών, συμβάλλει στην ηρεμία, γαλήνη και συνοχή της οικογένειας και άρα στην ποιότητα ζωής. Παράλληλα διασφαλίζει στα παιδιά και στους νέους ανθρώπους σπουδές και «οικογενειακό κεφάλαιο» για τη δημιουργία νέων οικογενειακών πυρήνων. Τέλος, οι αποζημιώσεις, σε περιπτώσεις ατυχημάτων και μακρόχρονων ασθενειών, διασφαλίζουν - τουλάχιστον σ' ένα σημαντικό μέρος - την οικονομική αυτάρκεια του παθόντος και της οικογένειάς του και αποτρέπουν την αύξηση των κοινωνικών προβλημάτων. Παράλληλα, οι αποζημιώσεις καταστροφής της περιουσίας αποτρέπουν την περιθωριοποίηση πρώην εύπορων οικογενειών και τη δημιουργία νεόπτωχων ¹.

Βέβαια, η παρούσα εργασία θα ασχοληθεί με την ανάλυση πολλών επιμέρους στοιχείων αναφορικά με τον ασφαλιστικό κλάδο στην χώρα μας. Αλλά, θα επικεντρωθεί στην ιδιωτική ασφάλιση της ζωής και της υγείας. Έτσι, θα αναζητήσει απαντήσεις σε πολλαπλά ερωτήματα όπως αν μπορεί η ιδιωτική ασφάλιση να ικανοποιήσει τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας που εμπιστεύτηκε τον ιδιωτικό τομέα, αν τα ασφαλιστικά προϊόντα μπορούν να καλύψουν τις καθημερινές ανάγκες των ανθρώπων, αν αποτελεί έναν επιτυχημένο οικονομικό κλάδο, αν έχει επηρεαστεί από την οικονομική κατάσταση που επικρατεί στον ελλαδικό χώρο.

Ουσιαστική είναι, η αποφθεγματική, για την αξία του ασφαλιστικού θεσμού για τις σύγχρονες κοινωνίες είναι η σχετική ρήση του Ουίνστον Τσόρτσιλ: «*Αν μπορούσα, θα έγραφα τη λέξη ασφάλιση πάνω σε κάθε σπίτι και στο μέτωπο κάθε ανθρώπου.*» ².

¹ Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), 2010, *Η Συμβολή του Κλάδου Ιδιωτικής Ασφάλισης στις Σύγχρονες Κοινωνίες*, Διαθέσιμο: http://www.eaee.gr/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=210&Itemid=201&lang=el

² Κώτσαλος, Γ., 2003, *Ιδιωτική ασφάλιση. Αγαθό ζωής*, Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, Ασφαλιστικά Νέα, 10 (11): 1-6

Κεφαλαίο 1. Κοινωνική Και Ιδιωτική Ασφάλιση

1.1. Η Θεωρία Της Ασφάλισης

Είναι σκόπιμο να εξεταστούν η διαφορά των δύο εννοιών, της ασφάλειας και της ασφάλισης. Η ασφάλεια είναι η αίσθηση της εξασφάλισης που παρέχουν τα διάφορα μέτρα αποφυγής του κινδύνου, ενώ η ασφάλιση είναι η κάλυψη των οικονομικών συνεπειών από την επέλευση του κινδύνου. Κατά συνέπεια δεν είναι σωστό να αναφέρονται οι διάφοροι κλάδοι ασφάλισης σαν «ασφάλειες» επειδή όμως το μάρκετινγκ των ασφαλιστικών εταιριών προσπαθεί να συγχέει την ασφάλεια με την ασφάλιση, καθώς η χρήση των δύο όρων γίνεται πλέον αδιακρίτως.

Η διαφοροποίηση της ασφάλισης μπορεί να θεωρηθεί ο διαχωρισμός της σε κοινωνική και ιδιωτική. Η κοινωνική είναι η ασφάλιση που παρέχεται μόνο από Δημόσιους ή Κρατικούς φορείς (ΝΠΔΔ) και έχει χαρακτήρα υποχρεωτικό. Ενώ, η ιδιωτική ασφάλιση είναι θεσμός συνδεδεμένος απόλυτα με τον ανθρώπινο πολιτισμό. Δεν υπάρχει ιδιωτική ασφάλιση σε υποανάπτυκτες κοινωνίες. Είναι πιθανό εκεί να υπάρχουν ψήγματα κοινωνικής ασφάλισης αλλά σίγουρα όχι ιδιωτικής. Ούτε σε περιόδους πολέμου έχει νόημα η ιδιωτική ασφάλιση, διότι όχι μόνο η αξία του χρήματος τίθεται τότε υπό αμφισβήτηση, αλλά διότι δεν ενδιαφέρει η διαφύλαξη της περιουσίας (προέχει η διαφύλαξη της ζωής). Επίσης, η ιδιωτική ασφάλιση αντίθετα μπορεί να παρέχεται τόσο από Δημόσιους όσο και από Ιδιωτικούς φορείς (ΝΠΙΔ) και δεν έχει χαρακτήρα υποχρεωτικό.

Η ιδιωτική ασφάλιση στοχεύει στην οικονομική αντιμετώπιση εκ μέρους του ατόμου των ζημιών από τους ποικίλους κινδύνους που το περιβάλλουν. Η προστασία του ανθρώπου έρχεται δεύτερη στη σειρά των προτεραιοτήτων της Πυραμίδας του Maslow, αμέσως μετά την κάλυψη των βασικών βιολογικών αναγκών. Είναι λοιπόν προφανής η κοινωνική σημασία της³.

³ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *Οι ιδιωτικές ασφαλίσεις*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα, 11-12.

Επίσης, τα βασικά στοιχεία της ασφαλιστικής λειτουργίας είναι⁴:

1. Η επιχείρηση, δηλαδή ο φορέας της ασφάλισης ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου και υφίστανται την κρατική επιτήρηση (δια των ελεγκτικών οργάνων),
2. Ο ασφαλισμένος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που καλείται και «λήπτης της ασφάλισης»
3. Ο κίνδυνος. Το αντικείμενο της ασφάλισης ή η υποχρέωση που έχει αναλάβει η επιχείρηση ή τυχαίο συμβάν από το οποίο προέρχεται κάποια βλάβη.
4. Η αμοιβή (το ασφάλιστρο): το τίμημα του κινδύνου ή το ποσό που καταθέτει προκαταβολικά ο ασφαλισμένος στην επιχείρηση σαν ανταπόδοση της πιθανής μελλοντικής επιβάρυνσης που έχει αναλάβει. Ουσιαστικά, η έννοια της ασφάλισης περιλαμβάνει την μεταφορά συγκεντρωμένων, τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων σε ασφαλιστές έναντι ασφαλιστρών, που συμφωνούν να αποζημιώσουν τους ασφαλισμένους για τυχαίες ζημιές. Έτσι, συνάγεται το ασφάλιστρο: **Ασφάλιστρο = Μέση (προσδόκητη) Ζημιά / Αριθμός ασφαλισμένων (N) = π (ΜΠΖ) / N**, όπου, π = η πιθανότητα της επέλευσης της ζημιάς αριθμός ασφαλισμένων (πρβλ. στις ασφαλίσεις Ζωής, όπου ασφάλιστρο = π ΚΕΦ).
5. Η τιμολόγηση ως διαδικασία υπολογισμού των ασφαλιστρών, τα οποία πρέπει να είναι επαρκή, δίκαια και να μην κάνουν κοινωνικές διακρίσεις, απλά στη λογική τους (=> μείωση λειτουργικών εξόδων), σχετικά σταθερά (θέμα ψυχολογίας), προσαρμόσιμα και να ενθαρρύνουν την πρόληψη. Η τιμολόγηση περιλαμβάνει τέσσερις μεθόδους, της εκτίμηση και εμπειρίας, της ταξινόμησης κατά κλάσεις, με προσαρμογή (δηλωτικά συμβόλαια) και προϋπολογιστικά με βάση το εκτιμώμενο αποτέλεσμα. Ο κίνδυνος επέλευσης ζημιάς είναι αντιστρόφως ανάλογος της τετραγωνικής ρίζας των ασφαλισμένων περιπτώσεων.

Ακόμη, τα χαρακτηριστικά κάθε ασφάλισης μπορούν να θεωρηθούν τα εξής⁵:

1. Ο κίνδυνος, δηλαδή η δυνατότητα επέλευσης ενός περιστατικού, που είναι σε θέση να δημιουργήσει ένα οικονομικό βάρος (οικονομική ανάγκη) είναι το βασικότερο χαρακτηριστικό της ασφάλισης.
2. Η ένωση προσώπων που είναι εκτεθειμένα σε ομοειδείς, κατά κανόνα, κινδύνους (κοινωνία των κινδύνων), την οποία προϋποθέτει το αξίωμα του «μεγάλου αριθμού». Κάθε ασφάλιση βασίζεται στο αξίωμα του μεγάλου αριθμού (των μελών της κοινωνίας των κινδύνων), δηλαδή στον κατακερματισμό του κινδύνου, που,

⁴ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 22-24.

⁵ Ρόκας, Ι., 2003, *Ιδιωτική ασφάλιση*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 32-33.

σύμφωνα με το νόμο των πιθανοτήτων, πραγματοποιείται σε βάρος ενός πολύ μικρότερου αριθμού προσώπων απ' όσα απειλεί. Βασίζεται λοιπόν η ασφάλιση στο «νόμο των πιθανοτήτων», που επιτρέπει να υπολογίζεται με μαθηματική ακρίβεια το ύψος του ασφαλιστρού⁶. Η συγκέντρωση κινδύνων αποτελεί την καρδιά του ασφαλιστικού μηχανισμού. Με την διαδικασία αυτή γίνεται η κατανομή στο σύνολο των ασφαλισμένων των ζημιών που συνέβησαν σε ορισμένους εξ αυτών⁷.

3. Η μετάθεση των κινδύνων στο φορέα της ασφάλισης, αποτελεί άλλο βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Το ασφαλιστικό πρόγραμμα μεταφέρει τον καθαρό κίνδυνο από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή. Ο ασφαλιστής έχει την δυνατότητα να αναλάβει το σύνολο των κινδύνων, διότι μέσω του Νόμου των Μεγάλων Αριθμών μπορεί να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια τις αναμενόμενες ζημιές. Με τον τρόπο αυτόν μειώνεται ο αντικειμενικός κίνδυνος για τον ασφαλιστή, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται η αβεβαιότητα για όλους τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μεταβιβάζουν τον ατομικό τους κίνδυνο έναντι ασφαλιστρού. Δηλαδή, μέσω του ασφαλιστικού μηχανισμού ο ασφαλισμένος ανταλλάσσει μία δυνητικά μεγάλη και αβέβαιη ζημιά με μία σχετικά μικρότερη και άμεση επιβάρυνση (το ασφαλιστρού)⁸.
4. Η δυνατότητα δημιουργίας οικονομικού βάρους (οικονομικής ανάγκης) από την επέλευση του κινδύνου (στενή ή χαλαρή αναφορά της ασφάλισης προς οικονομική ανάγκη).
5. Το αντάλλαγμα για την κάλυψη της οικονομικής ανάγκης (ασφαλιστρού ή εισφορά).
6. Η νομική αξίωση κατά του φορέα ασφάλισης προς ασφαλιστική παροχή. Ουσιαστικά η αποζημίωση είναι το βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης καθώς η αποζημίωση των απωλειών, δηλαδή αποζημίωση του θύματος, μερική ή ολική, πραγματοποιείται με μετρητά, επισκευή ή αντικατάσταση.
7. Άλλο στοιχείο, όχι απολύτως αναγκαίο, είναι και το ομοειδές των κινδύνων. Έτσι, κάθε διαφορετικό είδος κινδύνων δημιουργεί διαφορετική κοινωνία ασφαλισμένων. Η σύγχρονη ασφαλιστική τεχνική, η οποία όμως, δεν είναι απαραίτητο να αφορά σύναψη σύμβασης επί παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, βασίζεται πάντοτε στο αυστηρά ομοειδές των κινδύνων, διαφορετικά θα ήταν αδύνατον να ασφαλιστούν μεγάλης αξίας αντικείμενα, λ.χ. υπερδεξαμενόπλοια, λόγω έλλειψης ικανού αριθμού ομοειδών κινδύνων. Μπορεί

⁶ Σταθόπουλου, Μ., 1998, *Γενικό Ενοχικό Δίκαιο*, 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 516-517.

⁷ Νεκτάριος, Μ., 1998, *Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση*, Εκδόσεις Forum, Αθήνα, 48-49.

⁸ Νεκτάριος, Μ., 1998, *ό.π.*, 49-50.

έτσι η κοινωνία των κινδύνων να διευρυνθεί με την αποδοχή και λιγότερο ομοειδών κινδύνων.

Επίσης, οι προϋποθέσεις ασφαλισιμότητας ενός κινδύνου είναι σημαντικές καθώς οι ασφαλιστές κανονικά ασφαλίζουν μόνο καθαρούς κινδύνους. Για να είναι ένας καθαρός κίνδυνος ασφαλίσιμος, πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις⁹:

1. να υπάρχει μεγάλος αριθμός ομοιογενών περιπτώσεων,
2. η ζημιά να είναι τυχαία και μη εσκεμμένη,
3. η ζημιά να είναι καθορισμένη και μετρήσιμη,
4. η ζημιά να μην είναι καταστροφική,
5. η πιθανότητα ζημιάς να είναι μετρήσιμη και
6. το ασφάλιστρο να είναι εφικτό.

Τέλος, οι ασφαλίσεις έχουν την ιδιαιτερότητα να ανήκουν στις τριτογενείς δραστηριότητες, αλλά η υπηρεσία πωλείται πριν γίνει γνωστό το κόστος της άρα στη διαμόρφωση του φθάνει κανείς στη βάση μιας *πρόβλεψης*. Η αναλογιστική θεωρία των Γενικών Ασφαλίσεων είναι πρόσφατη, και βασίζεται σε εργασίες των Medolaghi, De Finetti, D' Addario, Cautelli, Lundsberg και Riesebell. Για την ασφάλιση, ο Medolaghi εισήγαγε τον όρο «Βιομηχανία του Κινδύνου». Ο ασφαλιστής, όπως και ο τραπεζίτης, είναι οι μόνοι επαγγελματίες που δικαιούνται να μην προχωρήσουν σε πώληση του προϊόντος τους (ασφαλίσεις, δάνεια), αν δεν επιθυμούν¹⁰.

1.2. Κοινωνική Ασφάλιση

1.2.1. Η Εννοιολογική Σημασία Της Κοινωνικής Ασφάλισης

Η ασφάλιση θεωρείται η σύμβαση που συνάπτεται με ελεύθερη βούληση ή υποχρεωτικά από το νόμο, κατά την οποία ο ένας των συμβαλλομένων (ασφαλιστικός φορέας) αναλαμβάνει, έναντι ορισμένης αντιπαροχής του άλλου (που καλείται ασφαλισμένος) την υποχρέωση να καταβάλει σ' αυτόν ορισμένη παροχή, ευθύς μόλις επέλθει το συμφωνημένο ή μη γεγονός. Όταν η σύμβαση συνάπτεται με ελεύθερη κρίση πρόκειται για ιδιωτική ασφάλιση. Τέτοιου είδους σύμβαση ασφαλίσεως είναι η γνωστή

⁹ Νεκτάριος, Μ., 1998, *ό.π.*, 50.

¹⁰ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 25.

ασφάλεια ζωής, όπως και κάθε άλλη παρεμφερής ασφάλιση (απλή, μικτή, ισόβια, επιβιώσεως κλπ.) που κάνουν οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες¹¹.

Αντίθετα, όταν η σύμβαση συνάπτεται υποχρεωτικά από το νόμο πρόκειται για κοινωνική ασφάλιση. Τέτοια είναι η σύμβαση ασφαλίσεως, που επιβάλλεται με νόμο στους παρέχοντες εξαρτημένη εργασία ή στους ασκούντες ορισμένα επαγγέλματα και η οποία είναι υποχρεωτική για όλους τους ασφαλισμένους, αλλά και για τρίτους (εργοδότες κλπ.). Εδώ η σύμβαση ασφαλίσεως δεν απαντά με την αυστηρή έννοια του Αστικού Δικαίου, είναι μια σχέση που διέπεται από κανόνες δημοσίας τάξεως (απ' όπου πηγάζει και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της), είναι, δηλαδή, ένα δημοσίου χαρακτήρα δικαίωμα, το οποίο η Πολιτεία αναγνωρίζει σε ορισμένες κατηγορίες πολιτών της. Η κοινωνική ασφάλιση, λοιπόν, σαν δημόσιο δικαίωμα είναι συγχρόνως και υποχρέωση, με την έννοια ότι όσοι ανήκουν στις οριζόμενες από το νόμο κατηγορίες μισθωτών ή επαγγελματιών δεν μπορούν να απαλλαγούν ή τροποποιήσουν, παρά όταν και όπως ο νόμος ορίζει. Στην κοινωνική ασφάλιση ο ασφαλιστής είναι συνήθως Νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ο δε ασφαλισμένος ανήκει σε μια ομάδα μισθωτών ή επαγγελματιών – απ' την ιδιότητα του δε αυτή ως μέλους της αντίστοιχης τάξεως των εργαζομένων αντλεί το δικαίωμα της κοινωνικής του ασφαλίσεως¹².

1.2.2. Η Ιστορική Εξέλιξη Του Θεσμού Της Κοινωνικής Ασφάλισης

Η κοινωνική ασφάλιση, καρπός των μακροχρόνιων αγώνων των εργαζομένων, τάξεων και πολλών φωτισμένων προσωπικοτήτων (φιλοσόφων, κοινωνιολόγων, οικονομολόγων, πολιτικών), έλαβε σάρκα και οστά μόλις πριν από έναν αιώνα. Είναι, δηλαδή, θεσμός των νεότερων χρόνων. Κατά την αρχαιότητα και το μεσαίωνα ήταν τελείως άγνωστη - παρά την ύπαρξη των επαγγελματικών συντεχνιών, που απέβλεπαν στην προστασία ορισμένων τάξεων εργαζομένων με τη δημιουργία κλειστών επαγγελμάτων.

Η καθιέρωση του θεσμού της κοινωνικής ασφαλίσεως επιτεύχθηκε με τη συνεργασία και τη συμμετοχή στα σχετικά βάρη τριών παραγόντων, των εργαζομένων, που συμμετέχουν με τις εισφορές τους, του κοινωνικού συνόλου, που μετέχει, επίσης, με τις εισφορές του είτε άμεσα (εργοδοτικές εισφορές) είτε έμμεσα με τις καλούμενες υπέρ τρίτων εισφορές, και του κράτους, το οποίο – εκτός της προσφοράς του νομικού πλαισίου

¹¹ Πετρόγλου, Α., 1974, *Δίκαιον κοινωνικής ασφάλισης*, Τόμος Α, Αθήνα, 35.

¹² Λεοντάρης, Μ., 2005, *Ασφαλιστικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα, 47.

- όχι σπάνια ενισχύει την προσπάθεια και οικονομικά είτε με άμεσες επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό του είτε με την παραχώρηση ορισμένων πόρων του¹³.

Για την ιστορία αναφέρεται, ότι η Γερμανία εφάρμοσε την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση με τη σύγχρονη μορφή της (1811) και ακολούθησαν μέχρι του πρώτου παγκόσμιου πολέμου οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Στη χώρα μας από πολύ νωρίς εκδηλώσεις που αποσκοπούν στην κοινωνική ασφάλιση ορισμένων ομάδων εργαζομένων. Έτσι, με Β. Διάταγμα από το 1836 γίνεται πρόβλεψη δημιουργίας ειδικού ταμείου για την περίθαλψη των απόμαχων ναυτικών. Η ιδέα πραγματοποιήθηκε το 1861 με την ίδρυση του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου. Το ίδιο έτος, επίσης, θεσπίστηκε η ασφάλιση των δημοσίων υπαλλήλων. Στη συνέχεια, το 1867, ιδρύθηκε το Ταμείο Συντάξεων των Υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας, το 1882 συστήθηκε ειδικό ταμείο για την περίθαλψη των εργαζομένων στα μεταλλεία και των οικογενειών τους σε περίπτωση ατυχημάτων, το 1900 ιδρύθηκε το ταμείο συντάξεων του προσωπικού της Τράπεζας Αθηνών.

Με την είσοδο στον εικοστό αιώνα πυκνώθηκε το δίκτυο των κλαδικών ασφαλιστικών ταμείων, αλλά ο σκοπός της κοινωνικής ασφαλίσεως ελάχιστα μπορούσε να εξυπηρετηθεί, γιατί η ίδρυση τέτοιων ασφαλιστικών φορέων, αφενός κάλυπτε μικρές μόνο ομάδες εργαζομένων και πρόσφερε πλημμελή ασφάλιση και αφετέρου εξαρτιόταν από τη συναίνεση του εργοδότη. Το 1922 θεσπίστηκε ο νόμος 2868, που έθετε το όλο ασφαλιστικό πρόβλημα επί νέων και ευρύτερων βάσεων. Κάθε επιχείρηση, που απασχολούσε εβδομήντα τουλάχιστον μισθωτούς, υποχρεούνταν να προβεί, βάσει ορισμένης διαδικασίας, στη σύσταση αυτόνομου ασφαλιστικού φορέα. Έτσι, ενισχύθηκε σημαντικά η τάση επεκτάσεως της ασφαλίσεως και τέθηκε αυτή κάτω από την άμεση εποπτεία της Πολιτείας, αλλά η μορφή της κοινωνικής ασφαλίσεως δεν απέκτησε ούτε την επιβαλλόμενη καθολικότητα ούτε τον συγχρονισμό, που η αναπτυσσόμενη οικονομία είχε απόλυτη ανάγκη. Οι μεγάλες μάζες των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργατών εξακολουθούσαν να παραμένουν εκτός του κυκλώματος της κοινωνικής ασφαλίσεως. Ωστόσο, την εποχή αυτή άρχισε να εξαπλώνεται και η ασφάλιση διαφόρων επαγγελματικών τάξεων με την ίδρυση αντίστοιχων ασφαλιστικών φορέων.

Στο μεταξύ ωριμάζε η ιδέα της καθολικής κοινωνικής ασφαλίσεως, που το 1932 αποτυπώθηκε στο νόμο 5733 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων». Ο νόμος ουδέποτε εφαρμόστηκε και αντικαταστάθηκε από άλλο νόμο, τον 6298/34. Ο τελευταίος νόμος άρχισε να εφαρμόζεται μετά τριετία, δηλαδή την 1 Δεκεμβρίου του 1937. Με το νόμο

¹³ Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, 1988, *Κοινωνική Ασφάλιση*, ΚΕΠΕ, Αθήνα, 26.

6298/34 προβλεπόταν η σύσταση Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως ενιαίου ασφαλιστικού φορέα για ολόκληρη την χώρα και για όλους τους εργαζόμενους. Εξαιρούνταν της ασφαλίσεως στον οργανισμό αυτό οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι κληρωτοί, οι αγρότες, οι οικοσίτοι υπηρέτες και οι μη έχοντες διαρκή εργασία. Τα υφιστάμενα ασφαλιστικά ταμεία δεν συγχωνεύονταν στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πόροι του ιδρύματος καθορίζονταν οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών αυτών. Καλυπτόμενοι κίνδυνοι ορίζονταν η ασθένεια, η αναπηρία, το γήρας και ο θάνατος. Ο νόμος 6298/34 ίσχυσε μέχρι το 1951. Από την 1 Αυγούστου 1951 αντικαταστάθηκε από τον Α.Ν. 1846/51, που ισχύει μέχρι σήμερα, αφού τροποποιήθηκε στο μεταξύ με το Ν.Δ. 4104/60 και άλλα νομοθετήματα σε πολλά σημεία του. Η πιο σοβαρή παρέμβαση στη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. έγινε την περίοδο 1991-1992 με τους νόμους 1902/90 και 2084/92. Σημαντικό βήμα στην επέκταση των κοινωνικών ασφαλίσεων στην Ελλάδα αποτέλεσε η με το νόμο 4169/61 «περί γεωργικών ασφαλίσεων» χορήγηση συντάξεων στους αγρότες, παράλληλα με τη δωρεάν παροχή ιατρικής περιθάλψεως.

Με διάφορους νόμους καλύφθηκαν ασφαλιστικά διάφορες μικροομάδες (π.χ. λογοτέχνες - Ν.Δ. 1086/71) και το επιστέγασμα ήταν ο Ν. 1296/82 «για την ασφάλιση ανασφάλιστων ομάδων», δηλαδή, προσώπων που συμπλήρωσαν τα 70 χρόνια της ηλικίας τους και δεν παίρνουν σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή. Έτσι, σήμερα καμιά ομάδα εργαζομένων ή αναξιοπαθούντων στην Ελλάδα δεν μένει έξω από το ασφαλιστικό κύκλωμα. Και το μόνο πρόβλημα που εγείρεται είναι η αναδιοργάνωση της κοινωνικής ασφαλίσεως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε από τη μια να γίνει οικονομικότερη και από την άλλη να παράσχει πιο ικανοποιητική περίθαλψη (ποιοτική βελτίωση των παροχών γενικά)¹⁴.

1.2.3. Το Ασφαλιστικό Καθεστώς Στην Ελλάδα

Με το νόμο 6298/346 σύσταση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως ενιαίου για ολόκληρη την χώρα φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως, δεν περιόρισε καθόλου την τάση ιδρύσεως κλασικών ασφαλιστικών ταμείων. Απεναντίας, μάλλον πολλαπλασιάστηκαν οι προσπάθειες των εργαζομένων για εξασφάλιση είτε ιδιαίτερας κυρίας ασφαλίσεως είτε παράλληλης επικουρικής ασφαλίσεως. Αυτό συνέβη επειδή το Ι.Κ.Α. υστερούσε, γενικά,

¹⁴ Λεοντάρης, Μ., 2005, *ό.π.*, 48-50.

στις παροχές του έναντι ορισμένων κλαδικών ταμείων (π.χ. τραπεζοϋπαλλήλων) και επιπλέον δεν υπήρχε επικουρική ασφάλιση για όλους. Υπήρχαν, ακόμα, και οι τάξεις των επαγγελματιών, που δεν είχαν, από τον νόμο, την ευχέρεια να υπαχθούν στο Ι.Κ.Α. και έπρεπε να αποκτήσουν δική τους ασφαλιστική στέγη. Έτσι, πραγματοποιήθηκε το 1934 η ίδρυση του Ασφαλιστικού Ταμείου Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), το 1936 του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων (Τ.Α.Ε.), των Χρηματιστών, των Ναυτικών Πρακτόρων και πλειστών άλλων. Παράλληλα πλήθαιναν τα επικουρικά ταμεία, οι ασφαλιστικοί εκείνοι οργανισμοί, οι οποίοι εξασφαλίζουν στους ασφαλισμένους τους δεύτερη σύνταξη και άλλες παροχές¹⁵.

Η κατάσταση αυτή, όπως ήταν φυσικό, δημιούργησε μια πρωτοφανή διάσπαση στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και σκόρπισε πολλή σύγχυση προς κάθε κατεύθυνση. Ακόμα, έθεσε την Πολιτεία, συχνά, μπροστά σε πλήθος δυσεπίλυτων προβλημάτων, επειδή πολλοί από τους ασφαλιστικούς αυτούς φορείς δεν ήταν σε θέση να παράσχουν ικανοποιητική περίθαλψη στα μέλη τους ή και δήλωναν αδυναμία συνεχίσεως του έργου τους. Στις περιπτώσεις τους το Κράτος αναγκάστηκε να επέμβει δραστικά και να συγχωνεύσει τα αδυνατούντα να εκπληρώσουν την αποστολή τους ταμεία στο Ι.Κ.Α.. Με τον τρόπο αυτό, όμως, σώθηκαν μεν οι ασφαλισμένοι των αδυνάτων ταμείων, αλλά έπεσε περισσότερο το ήδη χαμηλό επίπεδο των παροχών του Ι.Κ.Α.¹⁶.

Η Πολιτεία εκδήλωσε την πρόθεσή της για λήψη ριζικών μέτρων αναμορφώσεως της ασφαλιστικής νομοθεσίας προς την κατεύθυνση της ενοποιήσεως και του εκσυγχρονισμού. Πάντως ένα πρώτο βήμα έγινε με την ίδρυση (νόμος 997/79) του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών (Τ.Ε.Α.Μ.), στο οποίο ωθούνται για συγχώνευση τα πλείστα κλαδικά ταμεία επικουρικής ασφαλίσεως. Σταθμό στο Δίκαιο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελεί ο Ν. 2084/92 σε συνδυασμό με τους προηγούμενους αυτού νόμους 1902/90, 1976/91 κ.α. Οι υπάρχοντες σήμερα ασφαλιστικοί οργανισμοί στην Ελλάδα ανέρχονται σε αρκετές εκατοντάδες και μπορούν να διακριθούν στις εξής κατηγορίες¹⁷:

Από άποψη προσφερομένων παροχών σε ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ασφαλίσεως και επικουρικής ασφαλίσεως. Στους πρώτους ανήκουν το Ι.Κ.Α., το Τ.Σ.Α., το Τ.Σ.Α.Υ., το ΤΣΜΕΔΕ., το Τ.Ε.Β.Ε., το Τ.Α.Ε., το Ταμείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων, το Ταμείο των δημοσίων υπαλλήλων και επιχειρήσεων (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΟΣΕ, Εταιρείας Υδάτων,

¹⁵ Ν. 6298/1934 (ΦΕΚ 346 Α')

¹⁶ Προβόπουλος, Γ., 1985, *Η κρίση στην κοινωνική ασφάλιση: το πρόβλημα του ΙΚΑ*, Ινστιτούτο Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), Αθήνα, 98.

¹⁷ Ρομπόλης, Σ., 1991, *Η κρίση της κοινωνικής ασφάλισης και οι εναλλακτικές πολιτικές υπέρβασής της*, στο: *Διαστάσεις της κοινωνικής πολιτικής σήμερα*, Ίδρυμα Σ. Καράγιωργα, Αθήνα, 159-161.

Εταιρείας Λιπασμάτων, ΟΛΠ κ.λπ.), τα ταμεία συντάξεων τραπεζοϋπαλλήλων κ.ά. Στους δεύτερους περιλαμβάνονται για παράδειγμα το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Χημικών, το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων, το Μετοχικό Ταμείο Στρατού, το όμοιο πολιτικών υπαλλήλων, το ΤΕΑΠΟΚΑ, το Τ.Ε.Α.Μ. και πολλά άλλα ακόμα.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το ισχύον ασφαλιστικό καθεστώς σήμερα στην Ελλάδα είναι πολύπλοκο και οπωσδήποτε δεν υπάρχει ούτε ομοιομορφία ούτε ταξινόμηση ή ιεράρχηση των δρώντων ασφαλιστικών φορέων. Με αποτέλεσμα τις συχνές αλλαγές και αναμορφώσεις αλλά και συγχωνεύσεις των Ταμείων μέσα σε μια προσπάθεια εξυγίανσης και καλύτερης οικονομικής διαχείρισης¹⁸.

1.3. Ιδιωτική Ασφάλιση

1.3.1. Έννοια Ιδιωτικής Ασφάλισης

Ιδιωτική ασφάλιση σε ευρεία μόνο έννοια ή οιονεί ιδιωτική ασφάλιση είναι, όπως είπαμε, εκείνη που δεν ασκείται από ασφαλιστική επιχείρηση. Η παροχή της δε βασίζεται στην ασφαλιστική σύμβαση που προβλέπει ο ΑσφΝ¹⁹, αλλά σε άλλη, παρεμφερή μ' αυτή, σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου. Είναι ασφάλιση κατά την έννοια που δώσαμε πιο πάνω, γιατί περιέχει τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε ασφάλισης, δεν βρίσκει όμως σ' αυτήν ευθεία, τουλάχιστον, εφαρμογή το δίκαιο της ιδιωτικής ούτε το δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης.

Η σε ευρεία έννοια ιδιωτική ασφάλιση μπορεί να διακριθεί κυρίως στην αντασφάλιση και σ' εκείνη που, κατά νομοθετική εξαίρεση, επιτρέπεται να μην ασκείται από ασφαλιστική επιχείρηση. Πρόκειται κυρίως, α) για τις εργασίες κεφαλαιοποίησης και, β) τις εργασίες «οργανισμών πρόνοιας και βοήθειας», κατά τη φρασεολογία της Οδηγίας 73/239, των οποίων οι παροχές ποικίλλουν αναλόγως των διαθέσιμων πόρων και στους οποίους η εισφορά των μελών καθορίζεται κατ' αποκοπή, γ) για τις εργασίες εταιριών

¹⁸ Λεοντάρης, Μ., 2005, *ό.π.*, 54-58.

¹⁹ Ο βασικός Ασφαλιστικός Νόμος στην Ελλάδα είναι ο Ν.400/1970. Από τότε έχουν ψηφιστεί διάφοροι άλλοι (ΠΔ 118/1985 για την ευθυγράμμιση δικαίου Ιδιωτικής Ασφάλισης με το Κοινωνικό Δίκαιο, Ν.1569/1985 για τους Μεσολαβητές και Πραγματογνώμονες) αλλά αυτός εξακολουθεί να είναι ο βασικός νόμος.

χωρίς νομική προσωπικότητα που ασχολούνται με αλληλασφάλιση των μελών τους, δ) για τις εργασίες ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων²⁰, καθώς και ε) για τις δραστηριότητες επιχειρήσεων τουριστικής (οδικής) βοήθειας, αν, μεταξύ άλλων, η δραστηριότητα τους ασκείται σε τοπικά πλαίσια, παρέχουν τις υπηρεσίες τους μόνο σε είδος και τα ετήσια έξοδα από τις εργασίες αυτές δεν υπερβαίνουν τα 200.000 ευρώ²¹. Οι ως άνω οργανισμοί και επιχειρήσεις οδικής βοήθειας έχουν εξαιρεθεί από την ειδική κρατική εποπτεία επί των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των ως άνω Οδηγιών. Συνήθως οι δραστηριότητες των οργανισμών προνοίας και βοήθειας ασκούνται στην Ελλάδα από αλληλοβοηθητικά σωματεία και ενώσεις για την κάλυψη ορισμένων κινδύνων που απειλούν πρόσωπα που συνδέονται μεταξύ τους επαγγελματικά.

Επίσης, σε ευρεία έννοια ιδιωτική ασφάλιση μπορούν να χαρακτηρισθούν ακόμα και εργασίες ορισμένων εμπορικών επιχειρήσεων με μορφή συμβάσεων εξυπηρέτησης, οι οποίες έχουν μικρή ομοιότητα με την ασφαλιστική παροχή, όπως λ.χ. σύμβαση συντήρησης μηχανήματος, γιατί και εδώ εισπράττεται σταθερό περιοδικό τίμημα για την ανάληψη άγνωστης έκτασης μελλοντικών κινδύνων²².

Τέλος, σε στενή έννοια ιδιωτική ασφάλιση είναι εκείνη που ασκείται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις και στην οποία οι ασφαλιστικές σχέσεις βασίζονται σε ασφαλιστικές συμβάσεις. Η καλλιέργεια του προϊσχύσαντος δικαίου ταύτιζε σχεδόν την ιδιωτική (σε στενή έννοια) ασφάλιση με την ασφαλιστική σύμβαση. Το ακριβές όμως είναι ότι η ασφαλιστική σύμβαση είναι έννοια στενότερη, αφού αποτελεί απλώς τη σύμβαση που ρυθμίζει τις σχέσεις του ασφαλιστή με τον πελάτη του και η οποία γεννά τις αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα. Την έννοια αυτή της σύμβασης αποδίδει πλέον ο ΑσφΝ²³.

²⁰ Άρθρ. 2 παρ. 2, Οδηγία 73/239, άρθρ. 2 ν.δ. 400/70. Ν. 1796/88 για την σύσταση Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων.

²¹ Άρθρ. 3, Οδηγία 84/641.

²² Ρόκας, Ι., 2003, *ό.π.*, 27-28.

²³ Ρόκας, Ι., 2003, *ό.π.*, 30.

1.3.2. Ασφαλιστικές Συμβάσεις: Είδη – Ταξινόμηση

Εκτός από την «κανονική» ασφαλιστική σύμβαση (συμβόλαιο), όπου κάποιος ασφαρίζει κάτι σε έναν ασφαλιστή για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και περιμένει αποζημίωση σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου, διακρίνονται και ορισμένα άλλα είδη ασφαλιστικών συμβάσεων. Αναλυτικότερα τα είδη των συμβάσεων είναι τα εξής²⁴:

Συνασφάλιση. Συνασφάλιση υπάρχει, όταν το ίδιο συμφέρον ασφαρίζεται κατά του ίδιου κινδύνου και για την ίδια χρονική περίοδο σε περισσότερους από έναν ασφαλιστές, ο καθένας από τους οποίους φέρει ένα ποσοστό του κινδύνου. Εφαρμόζεται κυρίως σε μεγάλους κινδύνους και διευκολύνει τη διεξαγωγή της ασφαλιστικής εργασίας.

2. Διαδοχική Ασφάλιση. Διαδοχική ασφάλιση υπάρχει, όταν μετά τη σύναψη της ασφάλισης ακολουθήσει (σε διαφορετικό χρονικό σημείο) επόμενος ασφαλιστής ή και μεθεπόμενος, πάντα για το ίδιο ασφαλιστικό συμφέρον, χωρίς να υπάρχει συμφωνία μεταξύ των ασφαλιστών. Οι επόμενοι ασφαλιστές ευθύνονται μόνο για το τυχόν υπόλοιπο της αξίας του ασφαλιζόμενου αντικειμένου κατά τη χρονολογική σειρά των ασφαλιστικών συμβάσεων εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο ασφαλιστήριο.
3. Διπλή Ασφάλιση. Παρεμφερής με τη διαδοχική είναι η λεγόμενη διπλή ασφάλιση. Τέτοια ασφάλιση υπάρχει, όταν το ασφαλιστικό συμφέρον ασφαλιστεί πλήρως για τους ίδιους κινδύνους σε περισσότερους ασφαλιστές. Όπως στη διαδοχική, έτσι και στη διπλή ασφάλιση όλες οι ασφαλίσεις είναι σε ισχύ, αλλά αθροιζόμενες δεν μπορούν να ξεπεράσουν την έκταση της ασφαλιστικής ζημιάς και κατά συνέπεια να οδηγήσουν σε πλουτισμό. Αν δεν έχει προβλεφθεί κάτι άλλο στο ασφαλιστήριο, όλοι οι ασφαλιστές ευθύνονται σε ολόκληρο μέχρι το ασφαλιστικό ποσό της σύμβασης τους. Μπορεί όμως να έχει προβλεφθεί κάτι άλλο, που έχει ως αποτέλεσμα η δεύτερη και η τρίτη ασφάλιση στο παράδειγμα μας να μην είναι ισχυρές.
4. Αντασφάλιση. Είναι μια πράξη ασφάλισης από μέρους μιας ασφαλιστικής εταιρίας έναντι ενός ή πλήθους κινδύνων τους οποίους έχει στο χαρτοφυλάκιο της και για τους οποίους φέρει την ευθύνη. Στην ουσία γίνεται μια εκχώρηση / μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου των κινδύνων που έχει αναλάβει μια ασφαλιστική εταιρία σε

²⁴ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 28-32.

κάποιον άλλον «ασφαλιστή» που καλείται αντασφαλιστής, ο οποίος, με απλά λόγια, είναι ο ασφαλιστής μιας ασφαλιστικής εταιρίας.

5. Ασφάλιση Ποσοστού. Με την ασφάλιση ποσοστού είναι δυνατόν ο ασφαλιστής να ασφαλίσει ένα ποσοστό του ασφαλιστικού συμφέροντος, π.χ. το 50% της αξίας ενός ακινήτου. Σε περίπτωση βλάβης δεν ευθύνεται για το σύνολο της ζημίας παρά μόνο για το ποσοστό το οποίο καλύπτει, ισχύει δηλαδή κάτι ανάλογο με τον αναλογικό κανόνα. Για το ποσοστό που δεν καλύπτεται υπεύθυνος είναι ο λήπτης της ασφάλισης. Βέβαια, είναι δυνατόν αργότερα να συμφωνηθεί με άλλον ασφαλιστή η κάλυψη του υπόλοιπου ποσοστού, οπότε θα έχουμε συνασφάλιση. Για να λειτουργήσει όμως η κάλυψη σύμφωνα με το ποσοστό που καλύπτεται, πρέπει το ασφαλιστικό ποσό να είναι ίσο με το ποσοστό της ασφαλιστικής αξίας που συμφωνήθηκε να καλύπτεται. Αν είναι μικρότερο θα λειτουργήσει και εδώ η υπασφάλιση.
6. Ανοικτή Ασφάλιση. Η ανοικτή ασφάλιση αφορά σε ασφαλιστικό συμφέρον που θα γεννηθεί στο μέλλον. Κατά τη σύναψη της σύμβασης ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά και, προκειμένου να υπολογισθεί το ασφάλιστρο, ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να δηλώνει στον ασφαλιστή κάθε στοιχείο, αμέσως μόλις το πληροφορηθεί. Τις πιο συνηθισμένες περιπτώσεις «ανοικτής ασφάλισης» συναντώνται στις εμπορικές ασφαλίσεις, μεταξύ των οποίων είναι η ασφάλιση αυξομειούμενου εμπορεύματος και η τρέχουσα ασφάλιση της θαλάσσιας μεταφοράς. .

Τέλος μια προσπάθεια ταξινόμησης των ασφαλίσεων μπορεί να είναι η ακόλουθη²⁵:

1. Ασφαλίσεις Κατονομαζομένων Κινδύνων (Πυρός, Μεταφορών)
2. Ασφαλίσεις Κατά Παντός Κινδύνου (Ασφαλίσεις Έργων)
3. Ασφαλίσεις Ευθύνης (Αυτοκινήτων)
4. Ασφαλίσεις πραγμάτων (ένα αγαθό κινητό ή ακίνητο). (Πυρός, Μεταφορών, Μηχ. Βλαβών)
5. Ασφαλίσεις ευθύνης + απραξίας + πιστώσεων (αυτοκινήτων, αστικής, επαγγελματικής - απώλειας κερδών - πιστ.εγγ.)
6. Ασφαλίσεις ζημιών σε άτομα (σωματική ακεραιότητα)

²⁵ Ανδριτσάκης, Α., 2005, ό.π., 32.

1.3.3. Ασφαλιστική Αγορά: Χαρακτηριστικά – Ανταγωνισμός – Ασφαλιστικές Εργασίες – Κλάδοι

Η ασφαλιστική αγορά είναι ο οικονομικός χώρος όπου ζητείται ασφαλιστική προστασία (εκεί δηλαδή όπου οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και αυτοί που ζητούν ασφάλιση μόνοι ή μέσω επαγγελματιών, ανταλλάσσουν το οικονομικό αγαθό της ασφάλισης έναντι πληρωμής ανταλλάγματος (ασφάλιστρου).

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που μπορούν νόμιμα να λειτουργούν στην Ελλάδα. Επίσης μπορούν να ιδρύνονται νόμιμα με έδρα την Ελλάδα, με έδρα οποιοδήποτε κράτος-μέλος της ΕΕ ή με έδρα οποιαδήποτε χώρα του κόσμου αλλά με την δημιουργία υποκαταστήματος. Βέβαια, μόνο ανώνυμες εταιρίες ή επιχειρήσεις Δημοσίου Δικαίου. Μπορούν να συνάπτουν είτε ασφάλισεις ζωής είτε γενικές ασφάλισεις. Κατ'εξαιρέση μπορούν να είναι «μικτές» οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που είχαν συσταθεί προ του 1985. Είναι δυνατή η συγχώνευση ασφαλιστικών εταιριών (ή η απορρόφηση μιας από άλλη) αλλά η νέα εταιρία που θα προκύψει από τη συγχώνευση δεν μπορεί να ασκεί ταυτόχρονα κλάδους ζωής και ζημιών.

Επίσης, ο ανταγωνισμός στην ασφαλιστική αγορά είναι υπαρκτός και εκδηλώνεται σε διάφορα σημεία, όπως (α) στην ποιότητα της υπηρεσίας (είδος και τρόπος παροχής των καλύψεων, γενικοί και ειδικοί όροι σύμβασης ευκολία αίτησης ασφάλισης, διακανονισμού ζημιάς), (β) στο βασικό προϊόν, (γ) στις παρεπόμενες παροχές (παρακολούθηση και ενημέρωση κατά την διάρκεια της κάλυψης, συμβουλές, εξυπηρέτηση του πελάτη), (δ) στο ασφάλιστρο και (ε) στην διαδικασία πρόσκτησης εργασιών, (δίκτυο, διαμεσολαβητές).

Ακόμη, οι ασφαλιστικές εργασίες διαμεσολάβησης ασκούνται από ασφαλιστικούς πράκτορες, μεσίτες ασφαλίσεων, ασφαλιστικούς συμβούλους, συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων και ασφαλιστικούς υπαλλήλους²⁶.

Τέλος στον παρακάτω Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι κλάδοι της ασφαλιστικής αγοράς σύμφωνα με το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.

²⁶ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 37-41.

Πίνακας 1. Κλάδοι ασφαλιστικής αγοράς

Κωδικός	Περιγραφή
00	Ατομικών Ζωής
01	Κεφαλαιοποίησης
08	Τοντίνας
10	Προσωπικών Ατυχημάτων
11	Ασθενειών
12	Σωμάτων Χερσαίων Οχημάτων
13	Σιδηροδρομικών Οχημάτων
14	Σωμάτων Αεροσκαφών
15	Σωμάτων Σκαφών
16	Μεταφορών
17	Πυρός
18	Χαλάζης
19	Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων
20	Αστικής Ευθύνης Αεροσκαφών
21	Αστικής Ευθύνης Σκαφών
22	Γενικής Αστικής Ευθύνης
23	Πιστώσεων
24	Εγγυήσεων
25	Διαφ. Περιουσιακών Απωλειών
26	Νομικής Προστασίας
27	Οδικής Βοήθειας
70	Ομαδικών Ζωής
71	Μηχανικών Βλαβών
72	Κατά Παντός Κινδύνου
73	Κλοπής & Εμπιστοσύνης Υπαλλήλων
74	Θραύσης Κρυστάλλων
75	Κτηνασφαλίσεων
76	Πληρωμάτων Πλοίων
78	Εργατικών Ατυχημάτων
79	Ασφάλισης Υγείας

Πηγή. Ανδριτσάκης, Α., 2005, 33.

1.3.4. Φορείς Ιδιωτικής Ασφάλισης

Η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί ν' ασκηθεί γενικά από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή και δημοσίου δικαίου. Σε στενή όμως έννοια ασφάλιση επιτρέπεται να ασκήσει μόνο ασφαλιστής κατά την αυστηρή έννοια του όρου, δηλαδή η ασφαλιστική επιχείρηση και τα γραφεία αντιπροσωπείας μεσιτών Αλόϋδς Λονδίνου που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, καθώς και κάθε άλλη επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη

σε οιοδήποτε άλλο Κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πληροί κατά τη νομοθεσία του Κράτους αυτού την έννοια της ασφαλιστικής επιχείρησης. Οι βοηθητικές εργασίες της ιδιωτικής ασφάλισης, δηλαδή οι ασφαλιστικές εργασίες που βρίσκονται πέραν της ασφάλισης κατά την έννοια λ.χ. της ασφαλιστικής πρακτόρευσης, της ασφαλιστικής μεσιτείας, του συντονισμού των ασφαλιστικών συμβουλών, μπορούν ν' ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Η επιβολή από το νόμο στους φορείς της ιδιωτικής ασφάλισης σε στενή έννοια να φέρουν συγκεκριμένο εταιρικό τύπο, γίνεται για τις ανάγκες της κρατικής εποπτείας²⁷.

1.3.5. Ιδιωτική Ασφάλιση Ζωής: Ιστορικά – Οικονομική Αιτιολόγηση Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής

Ιστορικά, η ιδιωτική ασφάλιση ζωής εμφανίζεται στους Ρωμαίους. Οι Ρωμαίοι είχαν προβεί στην αποτίμηση κληροδοτημάτων σε ισόβιες ράντες για τη συνταξιοδότηση των συζύγων και των παιδιών των στρατιωτών. Αλλά και μέχρι το 1880 πραγματοποιήθηκε η πρώτη εφαρμογή της αρχής της μέγιστης καλής πίστης από δικαστήριο στις Η.Π.Α. στην υπόθεση *Rivaz vs Cerussi*.

Στην Ελλάδα δειλά κάνει την εμφάνισή της, το 1839, στην Πάτρα η Αδριατική Ασφάλεια Αιγαίου Πελάγους. Επίσης, το 1891, στην Αθήνα, η Εθνική Τράπεζα ιδρύει την Εθνική Ασφαλιστική, η οποία πάνω σε ξένα πρότυπα, και με ξένους συμβούλους ασκεί και τον κλάδο ζωής, έως το 1898. Στα επόμενα χρόνια ιδρύονται πολλές ασφαλιστικές εταιρίες όπως το η Αμοιβαία Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής & Πρόνοιας, το 1917 η Γενική Ασφάλεια της Ελλάδος, από την Ιονική Τράπεζα, το 1920 η Εθνική Ζωή από την Τράπεζα Εθνικής Οικονομίας, το 1928 η Φοίνιξ από την Εθνική και την Εμπορική Τράπεζα και η Αστήρ από την Τράπεζα Αθηνών. Τις παραμονές του Β Παγκόσμιου Πόλεμου, υπήρχαν γύρω στις πενήντα Ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες και το 1944 πραγματοποιείται μια νομοθετική παραγραφή ασφαλιστικών απαιτήσεων κλάδου ζωής.

Στη συνέχεια, οι Τράπεζες ζητούσαν ασφάλιση ζωής για να δώσουν δάνειο, οι ασφαλισμένοι το έκαναν, έπαιρναν το δάνειο και μετά σταματούσαν. Έτσι, από 11/1956 έως 12/1957 ο Φοίνικας, θυγατρική της Εμπορικής πλέον, έκανε 5000 συμβόλαια ζωής, από τα οποία ακυρώθηκαν 3900 σε ένα χρόνο. Το 1968 ιδρύθηκε μια πολύ σημαντική

²⁷ Ρόκας, Ι., 2003, *ό.π.*, 33.

ασφαλιστική εταιρία που δραστηριοποιείται ακόμα και σήμερα, η Interamerican, όπου ξεκίνησε σαν οργάνωση πωλήσεων προϊόντων ζωής της «Ασπίς Πρόνοια» και έγινε Ανώνυμη Εταιρία Ζωής το 1971, με ένα σύγχρονο και πρωτοποριακό δίκτυο μονάδων πωλήσεων. Το παράδειγμα αυτό έκτοτε ακολούθησαν πολλές ελληνικές και ξένες εταιρίες. Πιο πρόσφατα το 1993 ενώθηκαν οι 2 Ενώσεις (ιδιωτικών & τραπεζικών), και σχημάτισαν την Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών (ΕΑΕΕ)²⁸.

Βέβαια, από την απαρχή της ιδιωτικής ασφάλισης ζωής η οικονομική αιτιολόγησή της ήταν σημαντική. Η ασφάλιση ζωής ουσιαστικά χρησιμοποιείται για να απαλύνει τις οικονομικές επιπτώσεις ενός πρόωρου θανάτου, η αγορά ενός ασφαλιστηρίου ζωής δικαιολογείται, αν ο ασφαλισμένος αποκομίζει εισόδημα από το οποίο άλλοι εξαρτώνται εν όλω ή εν μέρει. Η ασφάλιση ζωής μπορεί να αναπληρώσει αυτό το χαμένο εισόδημα. Σημειώνεται ότι το ασφαλιστήριο ζωής είναι συμβόλαιο αξίας που καταβάλλει συγκεκριμένο ποσό στο δικαιούχο, και όχι συμβόλαιο αποζημίωσης. Ασφαλίζεται η αβεβαιότητα του χρόνου του θανάτου. Οι προστάτες της οικογένειας μπορεί να πεθάνουν πρόωρα και τότε γεννιέται η οικονομική ανασφάλεια²⁹.

1.3.6. Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας: Ιστορικά – Χαρακτηριστικά

Η ασφάλιση έναντι του κινδύνου της ασθένειας δεν αποτελεί φαινόμενο μόνο της σύγχρονης εποχής. Στην Αρχαία Ελλάδα λειτουργούσε ο θεσμός του «ιατρικού», υποχρεωτικής εισφοράς των πολιτών για τη δωρεάν παροχή ιατρικής φροντίδας από τους «δημοσιεύοντες ιατρούς». Υπήρχαν, επίσης, μέτρα κοινωνικής προστασίας για την αντιμετώπιση των συνεπειών των ασθενειών και της αναπηρίας, είτε μέσω κρατικών επιδομάτων, είτε μέσω παροχών από φορείς αλληλοβοηθητικού χαρακτήρα, όπως ήταν «οι ερανικοί σύλλογοι»³⁰.

Οι θεσμοί αυτοί κοινωνικής προστασίας διατηρήθηκαν, αυτούσιοι ή με παραλλαγές, κατά τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο³¹. Εν συνεχεία, μετεξελίχθηκαν σε πρωτοβουλίες κοινωνικών ομάδων, όπως «οι συντεχνίες» του Μεσαίωνα και οι «ενώσεις για αμοιβαία βοήθεια» του 16ου και 17ου αιώνα. Η ασφάλιση ζωής πρωτοεμφανίστηκε στην Αγγλία το

²⁸ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 15-18.

²⁹ Νεκτάριος, Μ., 1998, *ό.π.*, 133.

³⁰ Θωμαΐδης, Ξ., 1973, Διερεύνησις των θεσμών κοινωνικής προστασίας από της αρχαιότητος μέχρι και της επαναστάσεως του εικοσιένα εις τον Ελληνικόν χώρον. Αθήνα, 170-174.

³¹ Κυριόπουλος, Γ., Λιαρόπουλος, Α., Μπουρσανίδης, Χ., 2001, *Η ασφάλιση υγείας στην Ελλάδα*. Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 213-214.

1583³². Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στα πρώτα «αλληλοβοηθητικά» ταμεία του 18ου αιώνα, τα οποία αποτέλεσαν τους πυρήνες του σύγχρονου ασφαλιστικού συστήματος³³.

Ο αυξανόμενος κρατικός παρεμβατισμός οδήγησε αρκετά κράτη στο τέλος του 19ου αιώνα και στο πρώτο μισό του 20ου αιώνα να οργανώσουν δημόσια συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Σταθμός στην πορεία αυτή αποτέλεσε η πρωτοβουλία το 1881 του καγκελάριου Μπίσμαρκ στη Γερμανία για τη δημιουργία του πρώτου ολοκληρωμένου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, που μέχρι σήμερα λειτουργεί ως πρότυπο (μοντέλο Bismarck). Η υποχρεωτική ασφάλιση στον κλάδο υγείας (ασθένεια, εργατικό ατύχημα), θεσπίστηκε το 1883-84 στη Γερμανία και αποτέλεσε την πρώτη μορφή δημόσιας ασφάλισης υγείας μεικτού χαρακτήρα, δηλαδή με χρηματοδότηση των ασφαλισμένων και των εργοδοτών. Εν συνεχεία, ακολούθησαν η γέννηση αντίστοιχων θεσμών στη Σουηδία το 1916 για τα εργατικά ατυχήματα και το 1918 για την ασφάλιση ασθένειας, ο νόμος της κοινωνικής ασφάλισης του προέδρου Ρούσβελτ στις Η.Π.Α. το 1937, και λίγα χρόνια μετά, το 1942, η έκθεση του άγγλου οικονομολόγου Μπέβεριτζ για την κοινωνική προστασία των εργαζομένων, η οποία αποτέλεσε τη βάση των εθνικών συστημάτων υγείας (μοντέλο Beveridge) και την απαρχή της Εθνικής Υπηρεσίας Υγείας (National Health Service, NHS) της Μεγ. Βρετανίας, που λειτούργησε το 1955³⁴.

Η ιδιωτική ασφάλιση υγείας αποτελεί μηχανισμό παρέμβασης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην αγορά της υγείας. Πρωτίστως αποβλέπει στη διευρυμένη κάλυψη του κόστους από την κατανάλωση υπηρεσιών υγείας, ως συμπληρωματικός θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης, ή ως υποκατάστατος όταν αυτή δεν υφίσταται (λ.χ. Η.Π.Α.). Οι ασφαλίσεις από ιδιωτική πρωτοβουλία πρωτοεμφανίζονται τον 14ο αιώνα στην Ιταλία με τη δημιουργία αλληλοασφαλιστικών ενώσεων, οι οποίες οδήγησαν αργότερα, τον 17ο αιώνα, στη δημιουργία του πρώτου συνεταιρισμού με ετήσιες εισφορές των μελών και απόδοση ετήσιων τόκων στα επιζώντα μέλη του. Οι πρώτες ιδιωτικές ασφαλίσεις υγείας εμφανίστηκαν στην Αγγλία τον 18^ο αιώνα, αρχικά για την κάλυψη των κινδύνων προσωπικών ατυχημάτων (σιδηροδρομικών και βιομηχανικών). Μετά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο, η ιδιωτική ασφάλιση υγείας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες, και ιδιαίτερα εκεί όπου δεν υπάρχει κοινωνική ασφάλιση. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ιδιωτική ασφάλιση υγείας δεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση του συστήματος υγείας, αντίθετα με ότι συμβαίνει στις Η.Π.Α., την

³² Πριναράκης, Μ., 1987, *Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης*. Εκδόσεις Πριναράκης, Αθήνα, 132.

³³ Σολωμός, Γ., 1991, *Κοινωνική ασφάλιση από την κρίση στον ενιαίο φορέα*. Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 76.

³⁴ Δουμουλάκης, Γ., 1998, *Κοινωνική και ιδιωτική ασφάλιση υγείας*, στο: Σούλης, Σ., 1998, *Οικονομική της Υγείας*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 128.

Αυστραλία και την Ελβετία. Τα συστήματα υγείας στην Ευρώπη χαρακτηρίζονται από υψηλές δαπάνες, σχεδόν καθολική κάλυψη, υποχρεωτική συμμετοχή και παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών³⁵.

Ειδικότερα, η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί μορφή ατομικής κάλυψης στην οποία η ένταξη του ασφαλισμένου είναι προαιρετική. Η ασφαλιστική εισφορά (ασφάλιστρα) καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο για ατομική ή οικογενειακή κάλυψη (ατομικά συμβόλαια), ή από τον εργοδότη για το σύνολο των εργαζομένων ως εργασιακή παροχή (ομαδικά συμβόλαια). Η υπηρεσία αυτή παρέχεται από ιδιωτικές κερδοσκοπικές ασφαλιστικές εταιρείες (Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Γερμανία) ή από αλληλοβοηθητικούς μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς (Γαλλία, Βέλγιο, Ιρλανδία)³⁶.

Αλλά χαρακτηριστικά της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας θεωρούνται ότι αποτελεί ατομική επιλογή και είναι προσωπική ευθύνη του ασφαλιζόμενου, ο οποίος συμβάλλεται ελεύθερα με την ασφαλιστική εταιρεία. Τα συμβόλαια διέπονται από τους εμπορικούς νόμους, ενώ οι παροχές είναι ατομικές και το εύρος τους αντιστοιχεί στο ύψος των καταβαλλόμενων εισφορών. Επίσης, δεν υπάρχει δημόσια χρηματοδότηση, και επομένως σε περίπτωση ελλειμμάτων υφίσταται οικονομική ζημιά. Ένα από τα πλέον σημαντικά χαρακτηριστικά της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας είναι το φαινόμενο της «αντίστροφης επιλογής», όπου η ασφαλιστική εταιρεία επιλέγει τα προς ασφάλιση άτομα, αποκλείοντας άτομα ή και ομάδες πληθυσμού από την αιτούμενη κάλυψη, λόγω αυξημένου κινδύνου νόσησης, και άρα αυξημένου κόστους αποζημίωσης. Επιπλέον, στις παροχές της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας υπάρχει, σε αντίθεση με την κοινωνική ασφάλιση, σημαντικός αριθμός εξαιρέσεων, όπως οι «προϋπάρχουσες παθήσεις», η ψυχοθεραπεία, η οδοντιατρική φροντίδα, η αποκατάσταση, κ.ά.³⁷.

³⁵ Κυριόπουλος και συν., 2001, *ό.π.*, 217.

³⁶ Λιαρόπουλος, Λ., 1993, *Η ιδιωτική ασφάλιση υγείας. ο ρόλος της, προβλήματα και προοπτική στην Ελλάδα*. Εκδόσεις Forum, Αθήνα, 159.

³⁷ Δουμουλάκης, Γ., 1998, *ό.π.*, 171.

Κεφαλαίο 2. Προϊόντα Ασφάλισης Ζωής Και Υγείας

2.1. Προϊόντα Κοινωνικής Ασφάλισης Ζωής Και Υγείας

Η μεγάλη ταξινόμηση των κοινωνικών ασφαλίσεων είναι εκείνη, η οποία τις διαιρεί σε δύο ομάδες τις κοινωνικές ασφαλίσεις, σε αυτές που δίνουν παροχές μακράς διάρκειας (συντάξεις, ράντες κ.λπ.) και σε αυτές που δίνουν παροχές μικρής διάρκειας (βοήθημα κηδείας, ανεργίας, ασθευίας). Η διάκριση ανάμεσα στους δύο τύπους ασφάλισης είναι σχετική. Ασφαλίσεις με παροχές μικρής διάρκειας είναι εκείνες στις οποίες η παροχή χορηγείται εφάπαξ, δηλαδή με μία μόνο καταβολή (π.χ. το επίδομα κηδείας), ή εκείνες στις οποίες η παροχή δεν μπορεί να καταβάλλεται πέρα από ορισμένο χρονικό διάστημα (π.χ. το επίδομα ανεργίας μπορεί να διαρκέσει το πολύ 180 ημέρες, το επίδομα ασθευίας 1 έτος). Εξάλλου, είναι δυνατό να χορηγούνται συντάξεις, οι οποίες διαρκούν μόνο 3-4 μήνες, αν διαγραφεί το άτομο από τον κλάδο των συνταξιούχων. Η διάκριση ανάμεσα σε παροχές μικρής και μακράς διάρκειας γίνεται κατά μέσο όρο. Μια γενική σύνταξη καλείται ότι είναι παροχή μακράς διάρκειας, όταν διαρκεί κατά μέσο όρο 10-12 χρόνια. Αντίθετα, το επίδομα ασθευίας είναι παροχή μικρής διάρκειας, γιατί διαρκεί κατά μέσο όρο 15-20 ημέρες.

Ειδικότερα, περιπτώσεις που ενδιαφέρουν τις κοινωνικές ασφαλίσεις για παροχές μακράς αποτελούν (α) το γήρας (συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας και ύπαρξη προσόντων που απαιτούνται για σύνταξη), ο θάνατος (το δικαίωμα σύνταξης, κάτω από ορισμένες συνθήκες, μεταβιβάζεται στους επιζώντες) και (γ) η αναπηρία (επαγγελματική και έξω-επαγγελματική). Ακόμη οι κοινωνικές ασφαλίσεις για παροχές μικρής διάρκειας περιλαμβάνουν: (α) την προσωρινή ανικανότητα, (β) την ανεργία (το άτομο, επειδή δεν μπορεί να εργασθεί ανεξάρτητα από τη θέληση του, λαμβάνει επίδομα που αντικαθιστά το μισθό) και την υγειονομική περίθαλψη (αντικαθιστά την αύξηση των εξόδων με παροχή περίθαλψης στον ενδιαφερόμενο ή στους οικείους του. Η περίθαλψη αυτή καλύπτει τα έξοδα λόγω ασθένειας, μητρότητας, εργατικών ατυχημάτων κ.λπ.)³⁸.

Πιο συγκεκριμένα, ο πρωταρχικός σκοπός της ασφάλισης ζωής είναι να ελαττώσει τις οικονομικές συνέπειες που έρχονται σαν αποτέλεσμα ενός πρόωρου θανάτου. Καθώς ένας πρόωρος θάνατος ενός ανθρώπου πριν φθάσει τον μέσο όρο ηλικίας θανάτου έχει πολλές

³⁸ Κιόχος, Π., 2000, *Κοινωνική ασφάλιση*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα, 20-22.

συνέπειες όπως οι οικονομικές εκκρεμότητες και η ελάττωση οικογενειακού εισοδήματος. Επίσης, σκοπός είναι η αποταμίευση στην περίπτωση πληρωμής ενός συμφωνημένου ποσού στον ασφαλιζόμενο, αν επιζεί μετά από μερικά χρόνια. Ακόμη, μπορεί να δίνει στον ασφαλιζόμενο περιοδικές καταβολές αντί ενός ποσού από μια χρονική στιγμή και μετά. Έτσι στην πρώτη περίπτωση υπάρχει το συμβόλαιο απλής ή ισόβιας ασφάλισης ζωής, στην δεύτερη το συμβόλαιο (εφάπαξ) κληροδοτήματος (*endowment*) και στην τρίτη το συμβόλαιο συνταξιοδοτικό (*annuities* ή ράντα). Βέβαια, υπάρχουν και άλλα ενδιάμεσα ή αθροιστικά ενδεχόμενα, καθώς επίσης και ασφάλιση κατά ατυχήματος, ασθένειας και αναπηρίας που για τις ασφαλίσσεις ζωής λέγονται «συμπληρωματικές καλύψεις» ή αποτελούν ιδιαίτερους κλάδους ασφάλισης στις ιδιωτικές ασφαλίσσεις³⁹.

2.2. Προϊόντα Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής

Τα προϊόντα ιδιωτικής ασφάλισης ζωής διακρίνονται σε πολλές κατηγορίες οι οποίες είναι οι εξής:

1. Παραδοσιακές Ασφάλειες Ζωής. Διακρίνεται σε:

- **Απλής Ζωής ή Πρόσκαιρη.** Είναι η πλέον απλή μορφή ασφάλισης ζωής ορισμένης χρονικής περιόδου (10, 15, 20 χρόνια) ή μέχρι κάποια ηλικία (συνήθως 65 ή 70 ετών). Σε θάνατο του ασφαλιζομένου εντός της ασφαλιστικής περιόδου αποζημιώνεται ο δικαιούχος που έχει προκαθοριστεί με το ασφάλισμα (αποζημίωση θανάτου), ενώ σε επιβίωση του ασφαλιζομένου δεν δίνεται τίποτα σε κανένα. Το προϊόν αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη από δάνειο, ταξιδιού (ταξιδιωτικό) και για οικογενειακούς λόγους (π.χ. πληρωμή του φόρου κληρονομιάς). Η μορφή ασφάλισης Απλής Ζωής μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους τύπους όπως: (α) η «**Ετήσια ανανεούμενη**» - Η ανανέωση γίνεται χωρίς αποδεικτικά ιδιαίτερα χρήσιμο όταν συνδέεται με καλύψεις υγείας και τα ασφάλιστρα προσαρμόζονται σε κάθε ανανέωση η οποία μετατρέπεται εύκολα σε αποταμιευτική (Ισόβια ή Μικτή) με περίοδο ασφάλισης τα 5, 10, 15 ή 20 έτη. Μπορεί να είναι και ετήσια ανανεούμενη με αναπροσαρμογή ασφαλιστρών. (β) «**Φθίνουσα**» - Όταν το κεφάλαιο μειώνεται με την διάρκεια, αλλά τα ασφάλιστρα παραμένουν σταθερά. Ενδιαφέρει συνήθως τους δανειοδότες, που

³⁹ Ανδριτσάκης, Α., 2005, ό.π., 46-47.

ενδιαφέρονται για την αποπληρωμή του υπολοίπου του δανείου που έχουν χορηγήσει στον ασφαλιζόμενο. (γ) «**Ασφάλιση Οικογενειακού επιδόματος (family income)**» - Μπορεί να προστεθεί στην Ισόβια ή στην Μικτή, αλλά προσφέρεται ανεξάρτητα. Το επίδομα δίνεται στους δικαιούχους, μέχρι τη λήξη της κάλυψης. Είναι φθίνουσα ασφάλιση (ή εφάπαξ καταβολή), όπου η αποζημίωση δίνεται περιοδικά αντί εφάπαξ. Από ασφαλιστική άποψη, αυτά τα συμβόλαια απαιτούν πολύ προσεκτική ανάληψη (*underwriting*), διότι τα ποσά σε σχέση με τα ασφάλιστρα είναι πολύ μεγάλα, λόγω της μακράς διάρκειας, ενδεχομένως ο πληθωρισμός να παίζει εδώ σημαντικό ρόλο.

- **Ισόβια (Whole Life insurance).** Συνήθως έχει όριο την ηλικία των 100 ετών, υπάρχει όμως η σκέψη αναπροσαρμογής αυτού του ορίου και περιορισμένων καταβολών, όταν τα ασφάλιστρα καταβάλλονται για κάποια μικρή περίοδο. Λογική του συγκεκριμένου προϊόντος είναι αν ο ασφαλισμένος ζει στα 100, του επιστρέφονται τα καταβληθέντα ασφάλιστρα, τα οποία είναι σταθερά. Έτσι, δημιουργείται αξία εξαγοράς η οποία είτε δίνεται ολόκληρη είτε δάνειο απ' αυτή. Βέβαια προτιμάτε για την προστασία σε οποιαδήποτε ηλικία, αν κάποιος που περιμένει να δώσει ένα μεγάλο ποσό, αλλά δεν ξέρει πότε (π.χ. μεγάλο φόρο κληρονομιάς ή χτίσιμο σπιτιού μετά από σεισμό), αν κάποιος που φοβάται για το μέλλον του ή θέλει να κληροδοτήσει ένα ποσό σε κάποιο ίδρυμα, κόμμα ή ομάδα κ.λπ. ή ακόμα οι συντάκτοι στη ίδια δουλειά (ώστε να είναι καλυμμένος αυτός που θα επιζήσει). Στην περίπτωση αυτή ένα συμβόλαιο είναι ελεύθερο όταν η περίοδος καταβολών λήξει και δεν απαιτείται άλλη πληρωμή ασφαλιστρών και ληγμένο θεωρείται όταν έχει καταβληθεί το ασφάλισμα (π.χ. στη λήξη του όταν επέλθει θάνατος ή επιβίωση).
- **Μικτή Ασφάλιση.** Η αποζημίωση (κεφάλαιο) καταβάλλεται είτε σε θάνατο του ασφαλιζομένου, είτε σε επιβίωση του στο τέλος της περιόδου ασφάλισης. Το προϊόν αυτό έχει αξία εξαγοράς και είναι αποταμιευτικό. Στην Μικτή Ασφάλιση περιλαμβάνονται (α) η «Ασφάλιση Επιβίωσης», όπου σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου κατά την διάρκεια της ασφάλισης επιστρέφονται στο δικαιούχο, τα καταβληθέντα ασφάλιστρα και τα συσσωρευμένα μερίσματα (αλλά όχι το κεφάλαιο). Σε περίπτωση επιβίωσης του ασφαλισμένου στη λήξη της ασφάλισης, καταβάλλεται το ασφαλισμένο κεφάλαιο και τα συσσωρευμένα μερίσματα. Η ηλικία στην έναρξη της ασφάλισης είναι τα 18 έως 65 έτη και η ηλικία στη λήξη της ασφάλισης μεγαλύτερη από τα 75 έτη με διάρκεια ασφάλισης μεγαλύτερη

των 10 ετών και τέλος οι συμπληρωματικές καλύψεις να παρέχονται εν όλω. (β)
Το «Παιδικό», «Σπουδαστικό» **Συμβόλαιο** - Είναι συμβόλαια επιβίωσης (όχι Μικτής), με κυριότερο χαρακτηριστικό την υποχρεωτική χορήγηση του της απαλλαγής πληρωμής ασφαλιστρών σε περίπτωση Διαρκής Ολικής Ανικανότητας (ΔΟΑ) ή θανάτου του συμβαλλόμενου και την ελαστική εφαρμογή των κανόνων του Ιατρικού undewriting, που περιορίζονται σε ένα απλό ερωτηματολόγιο. Στην περίπτωση ανηλίκου, πρέπει το ερωτηματολόγιο να υπογραφεί από τους γονείς του οι οποίοι ασκούν την οικογενειακή μέριμνα.

2. Σύγχρονοι Τύποι Ασφαλιστηρίων Ζωής. Διακρίνονται σε:

- **Κυμαινόμενη Ασφάλιση Ζωής.** Συνήθως είναι Ισόβια Ασφάλιση Ζωής και εμφανίζεται σε πολλές μορφές, όλες όμως έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Τα ασφάλιστρα είναι σταθερά, αλλά το κεφάλαιο (ή η εξαγορά) μεταβάλλονται από την απόδοση των επενδύσεων ολόκληρου του αποθέματος. Αν η απόδοση είναι θετική, το κεφάλαιο μεγαλώνει, αν όχι μικραίνει, δεν μπορεί όμως να γίνει μικρότερο του αρχικού.
- **Καθολικής Ζωής.** Χαρακτηριστικό της είναι ο πλήρης διαχωρισμός των στοιχείων της σε προστασία, αποταμίευση – επενδύσεις και έξοδα διαχείρισης. Τα ασφάλιστρα πηγαίνουν σε ένα λογαριασμό, από τον οποίο αφαιρούνται κάθε χρόνο η επιβάρυνση θνησιμότητας και τα έξοδα διαχείρισης και προστίθεται η απόδοση των επενδύσεων. Κάθε χρόνο ο ασφαλιζόμενος παίρνει «Ενημερωτική Κατάσταση» που δείχνει τα καταβληθέντα ασφάλιστρα, το κεφάλαιο θανάτου, την αξία εξαγοράς, τα έξοδα διαχείρισης και την απόδοση επενδύσεων. Επίσης, τα ασφάλιστρα αυξομειώνονται με το αποταμιευτικό μέρος και ο ασφαλιζόμενος μπορεί να καταθέτει ποσά που αυξάνουν την αξία εξαγοράς. Ακόμη, επιτρέπεται η μερική ανάληψη μετρητών, με ταυτόχρονη μείωση του κεφαλαίου θανάτου (ίσο με την αξία εξαγοράς). Το ίδιο ποσό δίνεται και δάνειο. Οι επενδύσεις γίνονται ανάλογα με το ρίσκο που επιθυμεί ο συμβαλλόμενος, το δε επενδυτικό πλάνο μπορεί να αλλάζει κατά την κρίση του. Έτσι ο επενδυτικός κίνδυνος πέφτει εξολοκλήρου στον συμβαλλόμενο. Στα πλέον δυναμικά προϊόντα, δεν υπάρχει ελάχιστο εγγυημένο επιτόκιο, αλλά ούτε και το αρχικό κεφάλαιο δεν είναι εγγυημένο, όμως μπορεί να έχουν εξαιρετικά καλές αποδόσεις. Ο συνδυασμός ασφαλιστικών αναγκών και επενδυτικών απαιτήσεων του κοινού από την μια και η ανάγκη των Ασφαλιστικών εταιριών σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία να μειώσουν τους επενδυτικούς κινδύνους, τους

οδήγησαν στον σχεδιασμό των ασφαλιστο-επενδυτικών προϊόντων, γνωστών και ως Unit Linked. Στην Ελλάδα, τα Unit Linked έγινε κατορθωτό να ξεκινήσουν, μετά το ΠΔ252/96, που τροποποίησε τον Ν400/70, και επέτρεψε τα Εσωτερικά Μεταβλητά Κεφάλαια. Για να ενεργοποιήσουν τέτοια συμβόλαια, οι ασφαλιστικές εταιρίες δημιουργούν ένα εσωτερικό ταμείο, με τα ασφάλιστρα των ασφαλιζομένων και ένα ΕΜΚ (Εσωτερικό Μεταβλητό Κεφάλαιο), με στοιχεία όπως μετοχές εισηγμένες, ομόλογα κρατικά, μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων, πιστοποιητικά καταθέσεων και χρηματικά διαθέσιμα. Ειδικότερα, οι πελάτες αγοράζοντας ασφαλιστήριο UL, αγοράζουν μερίδια από το ΕΜΚ, στην Τιμή Διάθεσης Μεριδίου (ΤΔΜ), και στη λήξη τα πωλούν στην Ασφαλιστική Εταιρία. Βέβαια, η ΤΔΜ περιλαμβάνει την Καθαρή Τιμή Μεριδίου και την Προμήθεια, καθώς ο Νόμος ορίζει ότι μπορούν να συσταθούν ΕΜΚ, στα οποία ο ασφαλιζόμενος συμμετέχει είτε καταβάλλοντος χρήματα Περιοδικά (UL περιόδικών καταβολών) είτε Εφάπαξ (UL ad hoc καταβολών). Τέλος, στην Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά επί του παρόντος πωλούνται ως Unit Linked, δύο κατηγορίες ασφαλιστικών επενδυτικών προϊόντων, τα ασφαλιστήρια συνδεδεμένα με Αμοιβαία Κεφάλαια και τα ασφαλιστήρια υπό το καθεστώς ΕΜΚ (γνήσια Unit Linked)⁴⁰.

2.2.1. Συμβατικοί Όροι Και Παροχές

Αν και πολλοί άνθρωποι έχουν ασφαλιστήριο ζωής, σπάνια το διαβάζουν για να κατανοήσουν τους όρους του. Επομένως οι συμβατικοί όροι ενός ασφαλιστηρίου ζωής είναι οι εξής⁴¹:

1. **Όρος περί του συμβαλλομένου (Ownership Clause).** Ο κάτοχος ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής, ο συμβαλλόμενος ή «λήπτης» της ασφάλισης βάσει της νέας νομοθεσίας (Ν2496/97), μπορεί να είναι ο ίδιος ο ασφαλισμένος ή κάποιος τρίτος ακόμη και ο δικαιούχος του ασφαρίσματος. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ασφαλισμένος και συμβαλλόμενος είναι το ίδιο πρόσωπο. Για τον ορισμό ως συμβαλλομένου ενός τρίτου προσώπου απαιτείται, βάσει της νομοθεσίας, η γραπτή συναίνεση του ασφαλισμένου. Ο συμβαλλόμενος έχει όλα τα

⁴⁰ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 47-50.

⁴¹ Νεκτάριος, Μ., 1998, *ό.π.*, 167-170.

εκ του ασφαλιστηρίου δικαιώματα, όσο ζει ο ασφαλισμένος. Τέτοια δικαιώματα, για παράδειγμα, είναι ο ορισμός και η αλλαγή δικαιούχου, η εξαγορά του ασφαλιστηρίου, η είσπραξη μερισμάτων και η επιλογή τρόπων διακανονισμού ασφαλίματος. Για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών δεν απαιτείται η συναίνεση του δικαιούχου ούτε και του ασφαλισμένου, πλην της περίπτωσης της αλλαγής δικαιούχου όπου, βάσει νόμου, απαιτείται η συναίνεση του ασφαλισμένου. Στο ασφαλιστήριο είναι δυνατόν να προβλεφθεί η αλλαγή του συμβαλλομένου. Και σ' αυτή την περίπτωση απαιτείται η συναίνεση του ασφαλισμένου. Ο ασφαλιστής εκδίδει πρόσθετη πράξη για την αλλαγή συμβαλλομένου.

2. **Όρος για την πλήρη ασφαλιστική σύμβαση (Entire Contract Clause).** Ο όρος για την πλήρη ασφαλιστική σύμβαση διευκρινίζει ότι την πλήρη ασφαλιστική σύμβαση αποτελούν το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και η αίτηση ασφάλισης με τις συνημμένες δηλώσεις. Καμία δήλωση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την εταιρία για την ακύρωση του ασφαλιστηρίου, εκτός αν πρόκειται για ουσιώδη και εσφαλμένη δήλωση που είναι μέρος της αίτησης ασφάλισης και έγινε από δόλο. Ακόμη η εταιρία δεν μπορεί να μεταβάλει τους όρους του ασφαλιστηρίου χωρίς τη συναίνεση του συμβαλλομένου. Δύο βασικοί λόγοι υπαγορεύουν τον όρο για την πλήρη ασφαλιστική σύμβαση: (α) εμποδίζει την ασφαλιστική εταιρία να τροποποιήσει τους όρους του συμβολαίου ερήμην του συμβαλλομένου και (β) προστατεύει το δικαιούχο, διότι μία δήλωση στην αίτηση ασφάλισης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την ασφαλιστική εταιρία για να αρνηθεί την αποζημίωση, παρά μόνο αν πρόκειται για ουσιώδη και εσφαλμένη δήλωση.
3. **Όρος περί αδιαφιλονίκητου (Incontestable Clause).** Ο όρος περί αδιαφιλονίκητου διευκρινίζει ότι η εταιρία δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ισχύ του ασφαλιστηρίου, εφόσον έχει παρέλθει διετία από την έναρξη της ασφάλισης, επικαλούμενη ψευδή ή πεπλανημένη δήλωση κατά την έκδοση του συμβολαίου. Η εταιρία έχει στη διάθεση της δύο χρόνια για να ανακαλύψει οποιαδήποτε ανωμαλία. Με ελάχιστες εξαιρέσεις, ο θάνατος αποζημιώνεται πάντα, μετά την εκπνοή της διετούς περιόδου. Για παράδειγμα, αν ο Α, 25 ετών, συνάψει ασφαλιστήριο αποκρύπτοντας το γεγονός ότι έχει υψηλή πίεση, και πεθάνει μέσα στα πρώτα δύο χρόνια, η εταιρία μπορεί να αρνηθεί την αποζημίωση επικαλούμενη ουσιώδη απόκρυψη. Αν πεθάνει μετά τη διετία, η εταιρία οφείλει να πληρώσει την αποζημίωση. Ο σκοπός της ύπαρξης του όρου περί αδιαφιλονίκητου είναι να

προστατεύσει το δικαιούχο από οικονομική κακοτυχία, εάν η εταιρία επιχειρήσει να αρνηθεί την πληρωμή, χρόνια μετά την έκδοση του συμβολαίου. Εφόσον ο ασφαλισμένος είναι νεκρός, δεν μπορεί να αντικρούσει τους ισχυρισμούς του ασφαλιστή, με αποτέλεσμα βλάβη του δικαιούχου. Η ελληνική νομοθεσία προβλέπει ότι στην περίπτωση του δόλου, δηλαδή αν ο ασφαλισμένος δόλια απέκρυψε κάποιο ουσιώδες στοιχείο κατά τη σύναψη της ασφάλισης, η Εταιρία έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την ασφαλιστική σύμβαση, αλλά μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που έλαβε γνώση της παράβασης. Σ' αυτήν την περίπτωση ο συμβαλλόμενος δικαιούται μόνο το ποσόν της εξαγοράς, αν φυσικά υπάρχει τη στιγμή της καταγγελίας.

4. **Όρος αυτοκτονίας (Suicide Clause).** Τα περισσότερα ασφαλιστήρια περιέχουν τον όρο αυτοκτονίας. Ο όρος αυτός δηλώνει ότι, αν ο ασφαλισμένος αυτοκτονήσει μέσα στα πρώτα δύο χρόνια του συμβολαίου, το ασφάλισμα δεν καταβάλλεται, επιστρέφεται μόνο το μαθηματικό απόθεμα. Αν ο ασφαλισμένος αυτοκτονήσει μετά την εν λόγω περίοδο, το ασφάλισμα καταβάλλεται κανονικά. Ο όρος περί αυτοκτονίας προβλέπεται και από την ελληνική νομοθεσία περί ασφαλιστικής σύμβασης. Αν βέβαια κάποια Εταιρία θέλει, της δίδεται το δικαίωμα να περιορίσει την περίοδο αναμονής (Waiting period), ώστε η αυτοκτονία να καλύπτεται, για παράδειγμα, μετά από ένα χρόνο από την έναρξη της ασφάλισης. Ο σκοπός ύπαρξης του όρου είναι να μειώσει την αντεπιλογή κατά του ασφαλιστή. Έχοντας αυτόν τον όρο η ασφαλιστική εταιρία προστατεύεται από το άτομο που αγοράζει ασφάλιση ζωής, έχοντας σκοπό να αυτοκτονήσει.
5. **Περίοδος χάριτος (Grace Period).** Το ασφαλιστήριο ζωής περιλαμβάνει μία περίοδο 30 ημερών, από την ημερομηνία που οφείλεται το ασφάλιστρο, μέσα στην οποία μπορεί ο συμβαλλόμενος να πληρώσει το ασφάλιστρο. Αν ο ασφαλισμένος πεθάνει μέσα στη διάρκεια της περιόδου χάριτος, το οφειλόμενο ασφάλιστρο αφαιρείται συνήθως από το ασφάλισμα. Ο σκοπός ύπαρξης του όρου είναι να εμποδίσει την ακύρωση του ασφαλιστηρίου δίνοντας στο συμβαλλόμενο πρόσθετο χρόνο για να πληρώσει το οφειλόμενο ασφάλιστρο. Ο συμβαλλόμενος μπορεί να έχει μία πρόσκαιρη δυσκολία ή να έχει ξεχάσει να πληρώσει. Στις περιπτώσεις αυτές η περίοδος χάριτος μπορεί να αποδειχθεί πολύ χρήσιμη.
6. **Όρος περί επαναφοράς σε ισχύ (Reinstatement Clause).** Το ασφαλιστήριο ακυρώνεται, αν το ασφάλιστρο δεν πληρωθεί μέσα στην προθεσμία χάριτος και δεν έχει λειτουργήσει ο αυτόματος δανεισμός ασφαλίστρου. Πριν την ακύρωση

απαιτείται ειδοποίηση με συστημένη επιστολή. Ο όρος της «επαναφοράς σε ισχύ» επιτρέπει στο συμβαλλόμενο να επαναφέρει σε ισχύ το ακυρωθέν ασφαλιστήριο, υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) απαιτείται απόδειξη ασφαλισιμότητας, (β) τα οφειλόμενα ασφάλιστρα πρέπει να καταβληθούν εντόκως, (γ) τα δάνεια επί του ασφαλιστηρίου πρέπει να πληρωθούν, (δ) το ασφαλιστήριο δεν πρέπει να έχει εξαγορασθεί και (στ) το ασφαλιστήριο πρέπει να επαναφερθεί εντός χρονικής περιόδου, όπως αυτή ορίζεται από τους όρους του συμβολαίου (1-3 χρόνια). Οι περισσότερες εταιρίες δεν απαιτούν αποδεικτικά ασφαλισιμότητας, αν η πληρωμή γίνει μέσα στο μήνα που έπεται της περιόδου χάριτος. Επαναφορά που θα γίνει αργότερα απαιτεί απόδειξη ασφαλισιμότητας. Ο συμβαλλόμενος έχει συμφέρον να επαναφέρει το ακυρωθέν συμβόλαιο παρά να αγοράσει νέο, γιατί το ασφάλιστρο είναι χαμηλότερο, αφού το επαναφερόμενο συμβόλαιο είχε εκδοθεί σε μικρότερη ηλικία, τα έξοδα πρόσκτησης πρέπει να ξαναπληρωθούν αν εκδοθεί νέο ασφαλιστήριο και οι αξίες εξαγοράς και τα μερίσματα είναι συνήθως υψηλότερα στο επαναφερόμενο συμβόλαιο. Καθώς, το νέο συμβόλαιο θα έχει αξία εξαγοράς μετά τον τρίτο χρόνο, δηλαδή, θα προσμετρηθεί το διαρρέυσαν χρονικό διάστημα. Τέλος, το επαναφερόμενο συμβόλαιο μπορεί να έχει ευνοϊκότερες ρυθμίσεις, όπως, για παράδειγμα, δικαίωμα δανεισμού με χαμηλότερο επιτόκιο. Ένα σημαντικό πάντως μειονέκτημα για την επαναφορά ακυρωθέντος συμβολαίου είναι ότι απαιτείται σημαντική δαπάνη, ιδιαίτερα όταν το συμβόλαιο έχει ακυρωθεί πολλά χρόνια πριν.

7. **Εσφαλμένη δήλωση ηλικίας (Misstatement of Age).** Με τον όρο περί εσφαλμένης δήλωσης ηλικίας, εάν δηλωθεί λάθος ηλικία, το πληρωτέο ποσό είναι εκείνο το κεφάλαιο που αγοράζουν τα ίδια ασφάλιστρα με τη σωστή ηλικία. Για παράδειγμα, ο Α, 35 ετών, συνάπτει ισόβια ασφάλιση ζωής για 100.000€, δηλώνοντας εσφαλμένα την ηλικία του 34 ετών. Αν το ασφάλιστρο στα 35 είναι 20‰ και στα 34 19‰, ο ασφαλιστής θα πληρώσει μόνο τα 19/20 του ασφαλίματος, ήτοι 90.000€, αν επισυμβεί ο θάνατος.
8. **Ορισμός δικαιούχου (Beneficiary Designation).** Δικαιούχος είναι το πρόσωπο που κατονομάζεται στο ασφαλιστήριο ότι δικαιούται να εισπράξει το ασφάλισμα, αν ο ασφαλισμένος πεθάνει. Οι βασικοί τύποι δικαιούχου είναι ο κύριος και υποκατάστατος δικαιούχος, ο μετακλητός και αμετάκλητος δικαιούχος και ο κατονομαζόμενος και περιγραφόμενος δικαιούχος.

9. **Αλλαγή ασφαλιστικού προγράμματος (Change of Plan).** Τα ασφαλιστήρια ζωής συνήθως περιέχουν όρο περί «αλλαγής ασφαλιστικού προγράμματος», που επιτρέπει στο συμβαλλόμενο να αλλάξει τα ασφαλιστήρια του με άλλα. Ο σκοπός είναι να δώσει ευελιξία στο συμβαλλόμενο, διότι, όταν αλλάζουν οι ατομικές και οικογενειακές ανάγκες, στόχοι και περιστάσεις, το αρχικό συμβόλαιο μπορεί να μην ταιριάζει πλέον. Αν η αλλαγή είναι προς ασφαλιστήριο με υψηλότερο ασφάλιστρο, όπως, για παράδειγμα, από ισόβια ασφάλιση σε ισόβια ασφάλιση περιορισμένων πληρωμών, ο συμβαλλόμενος πρέπει να πληρώσει τη διαφορά στα αποθέματα. Απόδειξη ασφαλισιμότητας δε χρειάζεται, αφού ο καθαρός κίνδυνος (net amount at risk) μειώνεται. Πολλοί ασφαλιστές επιτρέπουν την αλλαγή προς ασφαλιστήριο χαμηλότερου κεφαλαίου υπό κίνδυνο, για παράδειγμα, από μικτή σε ισόβια ασφάλιση. Τότε ο ασφαλιστής δίνει τη διαφορά στις αξίες εξαγοράς και απαιτείται αποδεικτικό ασφαλισιμότητας, αφού ο καθαρός κίνδυνος αυξάνεται.
10. **Εξαιρέσεις και περιορισμοί (Exclusions and Restrictions).** Ένα ασφαλιστήριο ζωής έχει ορισμένες εξαιρέσεις και περιορισμούς. Η αυτοκτονία εξαιρείται συνήθως τα πρώτα δύο χρόνια, καθώς και ο θάνατος συνεπεία πολέμου. Ο σκοπός της εξαίρεσης του πολέμου είναι να μειώσει την αντεπιλογή κατά του ασφαλιστή, όταν μεγάλοι αριθμοί νεοασφαλιζόμενων εκτίθενται στον κίνδυνο του θανάτου σε πόλεμο. Ακόμη αρκετά ασφαλιστήρια έχουν εξαιρέσεις στις αερομεταφορές. Τα πιο πρόσφατα ασφαλιστήρια δεν εξαιρούν τις αερομεταφορές και οι εξ αυτών θάνατοι αποζημιώνονται κανονικά. Ορισμένες όμως εταιρίες εξαιρούν τους θανάτους σε αεροπορικά δυστυχήματα, όταν ο ασφαλισμένος δεν ταξιδεύει σαν κανονικός επιβάτης σε επίσημη αεροπορική εταιρία. Οι στρατιωτικές πτήσεις μπορεί ακόμη να εξαιρούνται ή να καλύπτονται με επασφάλιστρο. Κατά το underwriting του συμβολαίου, η εταιρία μπορεί να εντοπίσει διάφορες ανεπιθύμητες δραστηριότητες του ασφαλιζόμενου. Οι δραστηριότητες αυτές εξαιρούνται ή καλύπτονται με επασφάλιστρο. Για παράδειγμα, συμμετοχή σε αγώνες ταχύτητας, υποβρύχιες καταδύσεις, πέταγμα με αετό, ταξίδια σε εμπόλεμα κράτη.
11. **Εκχώρηση ασφαλιστηρίου (Assignment Clause).** Το ασφαλιστήριο ζωής εκχωρείται ελεύθερα σε άλλον. Υπάρχουν δύο τύποι εκχώρησης: (α) Με την «απόλυτη εκχώρηση» όλα τα δικαιώματα του συμβαλλομένου μεταφέρονται σε άλλον. Για παράδειγμα, ο συμβαλλόμενος μπορεί να θέλει να δωρίσει το ασφαλιστήριο του σε μία εκκλησία, φιλανθρωπικό ή εκπαιδευτικό ίδρυμα. Αυτό

γίνεται με την «απόλυτη εκχώρηση», με την οποία μεταφέρονται και όλα τα εκ του συμβολαίου δικαιώματα (απαιτείται συναίνεση του ασφαλισμένου). (β) Η «εκχώρηση για εγγυοδοσία». Με την εκχώρηση αυτή ο συμβαλλόμενος εκχωρεί το ασφαλιστήριο του ως εγγύηση για δάνειο. Το μέρος, στο οποίο το ασφαλιστήριο εκχωρείται, λαμβάνει το ασφάλισμα μέχρι του ύψους του δανείου. Τυχόν υπόλοιπο καταβάλλεται στο δικαιούχο. Ο σκοπός της ύπαρξης του όρου περί «εκχώρησης» είναι να προστατεύσει τον ασφαλιστή από τη διπλή καταβολή, αν έχει μεσολαβήσει εκχώρηση (μη δηλωθείσα) και το ασφάλισμα έχει καταβληθεί στο δικαιούχο. Αν η εταιρία δεν έχει ειδοποιηθεί για την εκχώρηση, το ασφάλισμα καταβάλλεται στον δικαιούχο. Σύμφωνα με το νόμο, η εταιρία απαλλάσσεται από κάθε περαιτέρω υποχρέωση βάσει του ασφαλιστηρίου, ακόμη και αν η εκχώρηση είναι ισχυρή, κατά το χρόνο του θανάτου. Αν όμως ο ασφαλιστής έχει ενημερωθεί για την εκχώρηση, τότε υπάρχει νέο συμβόλαιο μεταξύ της εταιρίας και του μέρους που απεδέχθη την εκχώρηση, και η εταιρία αναγνωρίζει τα δικαιώματα του ως ισχυρότερα του δικαιούχου.

12. **Όρος δανεισμού επί του ασφαλιστηρίου (Policy Loan Provision).** Ο όρος αυτός εμφανίζεται στα αποταμιευτικού χαρακτήρα συμβόλαια και επιτρέπει στο συμβαλλόμενο να δανεισθεί την αξία εξαγοράς, με επιτόκιο που δηλώνεται στο ασφαλιστήριο. Ο τόκος του δανείου καταβάλλεται ετήσια και, αν δεν πληρωθεί, προστίθεται στο ποσό του δανείου. Αν το δάνειο δεν έχει αποπληρωθεί μέχρι να λήξει το ασφαλιστήριο ή να επέλθει ο θάνατος, το ασφαλισμένο ποσό μειώνεται κατά το ανεξόφλητο μέρος του δανείου. Με εξαίρεση το δάνειο για την πληρωμή ασφαλιστρού, η εταιρία μπορεί να καθυστερήσει μέχρι 6 μήνες τη χορήγηση δανείου. Οι άνθρωποι που δανείζονται από την αξία εξαγοράς τους, συχνά πιστεύουν ότι πληρώνουν τόκο για τα δικά τους χρήματα. Αυτό είναι λάθος. Τα χρήματα ανήκουν στην ασφαλιστική εταιρία. Αν και μπορείτε να εξαγοράσετε το συμβόλαιο ή να δανεισθείτε την αξία εξαγοράς, τα μετρητά ανήκουν στην ασφαλιστική εταιρία. Πρέπει να πληρωθεί τόκος για το δάνειο, γιατί η εταιρία υπολογίζει το επιτόκιο όταν υπολογίζει ασφάλιστρα, μερίσματα, αξία εξαγοράς κ.λπ. Τα περιουσιακά στοιχεία του ασφαλιστή πρέπει να επενδυθούν σε τοκοφόρες επενδύσεις (χρεόγραφα κ.λπ.), ώστε να ανταποκριθεί στις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο συμβαλλόμενος πρέπει να πληρώσει τόκο στο δάνειο, για να αντισταθμίσει την απώλεια επιτοκίου του ασφαλιστή. Αν το δάνειο δεν είχε δοθεί, η εταιρία θα κέρδιζε τόκο από το κεφάλαιο. Ακόμη η εταιρία, για να παρέχει δάνεια,

υποχρεούται να κρατά ρευστό. Αφού τα κεφάλαια αυτά θα μπορούσαν να έχουν επενδυθεί σε επενδύσεις υψηλής απόδοσης, ο συμβαλλόμενος πρέπει να πληρώσει για τις απώλειες αυτές.

13. **Αυτόματος δανεισμός ασφαλιστρού (Automatic Premium Loan).** Ο όρος για αυτόματο δανεισμό ασφαλιστρού υπάρχει στα περισσότερα αποταμειωτικά συμβόλαια. Βάσει του όρου αυτού, το καθυστερούμενο ασφάλιστρο δανείζεται αυτόματα, μετά την περίοδο χάριτος, από την αξία εξαγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία επαρκεί. Το ασφαλιστήριο συνεχίζεται κανονικά, αλλά πλέον υπάρχει δάνειο που φέρει επιτόκιο. Ο βασικός σκοπός του «αυτόματου δανεισμού ασφαλιστρού» είναι να εμποδίσει την ακύρωση του συμβολαίου λόγω μη πληρωμής ασφαλιστρών. Ο συμβαλλόμενος μπορεί να έχει μία προσωρινή αδυναμία πληρωμής ή να έχει ξεχάσει να πληρώσει. Ο αυτόματος δανεισμός ασφαλιστρού του προσφέρει σημαντική ευελιξία. Πάντως ο αυτόματος δανεισμός ασφαλιστρού έχει και δύο μεγάλα μειονεκτήματα: (α) μπορεί να γίνει κατάχρηση. Ο συμβαλλόμενος μπορεί να συνηθίσει να τον χρησιμοποιεί πολύ συχνά. Αν οι αξίες εξαγοράς είναι σχετικά μικρές και γίνεται συχνή χρήση, μπορεί να εξαντληθούν και το συμβόλαιο να λήξει και (β) το ασφάλισμα μπορεί να μειωθεί, αν τα δάνεια δεν έχουν αποπληρωθεί στη λήξη του συμβολαίου.

2.2.2. Πρόσθετες Καλύψεις

Ως πρόσθετες καλύψεις στα προϊόντα ασφάλισης ζωής μπορούν να θεωρηθούν οι εξής⁴²:

1. **Ασφάλιση Θανάτου από Ατύχημα (ΑΘΑ).** Σε περίπτωση θανάτου από ατύχημα, καταβάλλεται το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο της κάλυψης το οποίο μπορεί να φτάσει και μέχρι 9 φορές το κεφάλαιο της βασικής ζωής. Μέχρι 900 φορές το κεφάλαιο της μηνιαίας σύνταξης και ανώτατο όριο κάλυψης τα 200.000 € και το ασφάλιστρο ορίζεται στο 1,2% επί του ασφαλισμένου κεφαλαίου ΑΘΑ
2. **Απαλλαγή Πληρωμής Ασφαλιστρών σε Περίπτωση ΔΟΑ ή Θανάτου του Συμβαλλομένου (ΑΠΑΣ).** Δίδεται υποχρεωτικά στα Παιδικά Συμβόλαια, και απαλλάσσει τον συμβαλλόμενο από την μελλοντική πληρωμή ασφαλιστρών της

⁴² Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 58-67.

ΒΖ και των Παραρτημάτων της σε περίπτωση θανάτου ή ΔΟΑ αυτού από οποιαδήποτε αιτία. Οι συμβαλλόμενοι μπορεί να είναι ο πατέρας, η μητέρα, αδελφός -η, γιαγιά, παππούς, θείος -α, νονός -ά, ή αυτός που έχει την γονική μέριμνα του ανήλικου παιδιού με κατώτερη ηλικία εισόδου συμβαλλομένου τα 18 έτη. Εάν ο συμβαλλόμενος είναι άλλος από τους γονείς, χρειάζεται να υπογράψει το συμβόλαιο ένας από τους γονείς ή όποιος έχει την γονική μέριμνα, δηλώνοντας ότι συμφωνεί με την σύναψη ασφάλισης για τη ζωή του παιδιού του.

3. **Άλλα Προϊόντα.** Όπως: **Απαλλαγή Πληρωμής Ασφαλίσεων (ΑΠΑ) Λόγω ΔΟΑ ή Λόγω Σοβαρής Ασθένειας, Έξοδα Νοσοκομειακής Περίθαλψης (ΝΠ), Έξοδα Εξωνοσοκομειακών Εξετάσεων (ΕΕ), Απώλεια Εισοδήματος (ΑΕ), Νοσοκομειακό Επίδομα (ΝΕ) και Διαρκής Ολική Ανικανότητα (ΔΟΑ) που θα αναλύουν περισσότερο στην παρακάτω υποενότητα.**

2.3. Προϊόντα Ιδιωτικής Ασφάλισης Υγείας

2.3.1. Μορφές Προγραμμάτων Υγείας

Εκατομμύρια άνθρωποι που αντιμετωπίζουν μία σοβαρή ασθένεια ή έναν τραυματισμό μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι με μια οικονομική δυσπραγία. Όταν η ασθένεια ή η ανικανότητα είναι σοβαρή και παρατεταμένη παρουσιάζονται δυο βασικά προβλήματα ο παθών χάνει τα εισοδήματα από την εργασία του και πρέπει να αποπληρώσει τα έξοδα νοσηλείας και περίθαλψης. Στην Αμερική υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο ένας στους έξι Αμερικανούς νοσηλεύεται και ότι ένας μέσος άνθρωπος επισκέπτεται γιατρό περίπου πέντε φορές το χρόνο. Ο μέσος χρόνος νοσηλείας είναι επτά ημέρες. Στη χώρα μας, αν και οι περισσότεροι καλύπτουν τις βασικές ανάγκες περίθαλψης μέσω της Κοινωνικής Ασφάλισης, τα προβλήματα που αυτή παρουσιάζει (καθυστερήσεις εισαγωγής, περιορισμοί, ποιότητα υπηρεσιών κ.λπ.) ευνοούν τα τελευταία χρόνια την ανάπτυξη των πωλήσεων ιδιωτικών προγραμμάτων υγείας. Τα προγράμματα υγείας μπορούν να ταξινομηθούν στις εξής κατηγορίες⁴³:

⁴³ Νεκτάριος, Μ., 1998, ό.π., 212-219.

1. **Προγράμματα ασφάλισης νοσοκομειακών εξόδων.** Τα προγράμματα αυτά αποζημιώνουν τα έξοδα νοσηλείας σε νοσοκομείο. Τέτοια έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης είναι συνήθως τα έξοδα για την πληρωμή δωματίου και τροφής, τα έξοδα για τις εργαστηριακές εξετάσεις, εξωνοσοκομειακών εξετάσεων και τα φάρμακα, τα έξοδα χειρουργείου, τα έξοδα των ιατρών (χειρουργών και λοιπών ειδικοτήτων) και τα έξοδα αποκλειστικής νοσοκόμας. Το ασφαλιστρο ισχύει μέχρι τα 65 έτη, αλλά παρατείνεται με επασφάλιστρο (ο περιορισμός δεν ισχύει στην ισόβια) και ξεκινά από 505 € για άνδρα ή γυναίκα 1 έτους, και φθάνει τα 1500 €/χρόνο για άνδρα 60 ετών. Μέχρι την ηλικία των 50 οι γυναίκες έχουν ακριβότερα ασφαλιστρα, ενώ μετά έχουν οι άνδρες. Στα 50 είναι 1000 €/χρόνο⁴⁴. Τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών στον τομέα της υγείας, που είχε σαν αποτέλεσμα να εμφανισθεί μία μεγάλη ποικιλία τέτοιων προγραμμάτων. Μερικά από τα βασικά στοιχεία διάκρισης αυτών των προγραμμάτων είναι η ύπαρξη ή μη ανώτατου ορίου κάλυψης εξόδων, η συμμετοχή ή μη του ασφαλισμένου στα έξοδα νοσηλείας και η αντιμετώπιση του τοκετού. Η ύπαρξη ανώτατου ορίου κάλυψης νοσοκομειακών εξόδων συναντάται στα παλιότερα προγράμματα που συνήθως περιείχαν ανώτατο όριο συνολικών καλυπτόμενων εξόδων. Μάλιστα πολλές φορές υπήρχε και όριο κατά περίπτωση, για παράδειγμα, για το καταβαλλόμενο ποσό ημερησίως για δωμάτιο και τροφή. Τα πλέον πρόσφατα προγράμματα καλύπτουν τα νοσοκομειακά έξοδα «απεριόριστα», χωρίς δηλαδή κανέναν περιορισμό στο ύψος των καταβολών, τόσο στο σύνολο όσο και στις επιμέρους κατηγορίες. Ακόμη παρατηρεί κανείς στα σχετικά νεότερα προγράμματα ότι δεν προβλέπεται συμμετοχή του ασφαλισμένου στα νοσοκομειακά έξοδα, όπως συνηθιζόταν σε παλιότερα προγράμματα που προέβλεπαν συμμετοχή της τάξης του 20% - 25%. Ο λόγος ύπαρξης αυτής της συμμετοχής ήταν διπλός καθώς αφενός θα μειώσει τα ασφαλιστρα, μέσω της πληρωμής μέρους των εξόδων και αφετέρου θα παρακινήσει τον ασφαλισμένο να ενδιαφερθεί για τον περιορισμό του κόστους από μη απαραίτητες εξετάσεις ή «φουσκωμένες» αμοιβές γιατρών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο έντονος ανταγωνισμός των τελευταίων χρόνων, που οδήγησε τις ασφαλιστικές εταιρίες σε προγράμματα με απεριόριστη κάλυψη εξόδων και χωρίς συμμετοχή του ασφαλισμένου, σε συνδυασμό με την εισαγωγή της «κάρτας νοσηλείας», που

⁴⁴ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 58-67.

αποτελεί έναν αυτόματο τρόπο πληρωμής των νοσοκομειακών εξόδων, έφερε σε δύσκολη θέση τις ασφαλιστικές εταιρίες. Τα έξοδα νοσηλείας αυξάνουν συνεχώς, με ρυθμούς πολύ υψηλότερους του πληθωρισμού, και συχνά οι ασφαλιστές παραπονούνται για μη απαραίτητες διαγνωστικές εξετάσεις στα νοσοκομεία, υπερβολικές αμοιβές γιατρών και αδιαφορία των ασφαλισμένων για τις χρεώσεις. Δεδομένου ότι σε περιόδους λιτότητας αποδεικνύεται πολύ δύσκολο να αναπροσαρμόζονται τα ασφάλιστρα σε επίπεδα ανάλογα με την αύξηση του κόστους, οι ασφαλιστικές εταιρίες αναφέρουν σημαντικές ζημίες και προβληματίζονται για τους τρόπους εξορθολογισμού του κόστους (για παράδειγμα, επαναφορά συμμετοχής ασφαλισμένου). Τέλος, ένα ακόμη ακανθώδες θέμα είναι η αντιμετώπιση του τοκετού. Αν και είναι γνωστό ότι ο τοκετός δεν πληροί τα χαρακτηριστικά ενός ασφαλίσιμου κινδύνου, δηλαδή δεν είναι πάντα τυχαίος και απρόβλεπτος, και γενικά στο εξωτερικό δεν καλύπτεται (παρά μόνο οι επιπλοκές του), στην Ελλάδα πολλά προγράμματα υγείας τον αντιμετωπίζουν ως ασθένεια, δηλαδή καλύπτουν τα πάσης φύσεως σχετικά έξοδα. Έχει μάλιστα παρατηρηθεί το φαινόμενο ορισμένοι να αγοράζουν ένα τέτοιο πρόγραμμα και μετά τον τοκετό και την πληρωμή των εξόδων να ακυρώνουν την κάλυψη. Αυτό το φαινόμενο, σε συνδυασμό με τις συχνά πολύ υψηλές αμοιβές που ζητούν οι μαιευτήρες, όταν εμπλέκεται ασφαλιστική εταιρία, ενισχύει τα ζημιογόνα αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιριών. Σαν μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος οι ασφαλιστικές εταιρίες στα πιο πρόσφατα προγράμματα ορίζουν μία περίοδο αναμονής 12 έως 24 μήνες, πριν αρχίσουν να καλύπτουν τον τοκετό, βάζουν κάποια όρια στο ανώτατο ύψος καλυπτόμενων εξόδων ή προχωρούν στην αποζημίωση του τοκετού με συγκεκριμένο επίδομα.

2. **Επιδοματικές καλύψεις.** Στην ασφαλιστική αγορά προσφέρονται ακόμη διάφορα προγράμματα που αποζημιώνουν σε επιδοματική βάση και όχι βάσει εξόδων. Τα κυριότερα σχετικά προγράμματα είναι:

➤ **Χειρουργικό επίδομα (Surgical Benefit).** Η κάλυψη αυτή προβλέπει την καταβολή ενός συγκεκριμένου εφάπαξ ποσού για κάθε περίπτωση χειρουργικής επέμβασης, ανεξάρτητα από τα πραγματικά έξοδα. Συνήθως προβλέπεται το ανώτατο καλυπτόμενο ποσό (που αντιστοιχεί στη βαρύτερη εγχείρηση) και ακολουθεί μία διαβάθμιση όλων των συνήθων εγχειρήσεων που αποζημιώνονται με ποσοστό του ανώτατου αυτού ορίου.

➤ **Ημερήσιο νοσοκομειακό επίδομα (Hospital Daily Allowance).** Η κάλυψη αυτή προβλέπει την καταβολή ενός συγκεκριμένου επιδόματος για κάθε ημέρα παραμονής στο νοσοκομείο ανεξάρτητα από τα πραγματικά έξοδα της νοσηλείας. Σε περίπτωση νοσηλείας του ασφαλιζομένου σε Νοσοκομείο από ασθένεια, ατύχημα ή τοκετό, καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση με ανώτατο όριο 365 μέρες. Αν η νοσηλεία γίνει σε μονάδα εντατικής θεραπείας, τότε η ημερήσια αποζημίωση διπλασιάζεται για τις αντίστοιχες μέρες. Παρέχεται και ημερήσια αποζημίωση για ανάρρωση στο σπίτι ίση με νοσοκομείου, διάρκειας τόσης όση είχε μείνει στο νοσοκομείο. Αν ο ασφαλιζόμενος νοσηλευθεί στο εξωτερικό, η αποζημίωση διπλασιάζεται. Η αποζημίωση επεκτείνεται και στα μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου⁴⁵. Παρέχεται ως αυτοτελής συμπληρωματική κάλυψη αλλά και ως παρεπόμενη παροχή σε πλήρη νοσοκομειακά προγράμματα κάλυψης εξόδων ως κίνητρο για την επιλογή νοσηλείας σε κρατικά νοσοκομεία, όπου τα έξοδα συνήθως καλύπτονται από τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

3. **Εξωνοσοκομειακή περίθαλψη (Outpatient Cover).** Η συγκεκριμένη κάλυψη αποζημιώνει για τα έξοδα περίθαλψης (αμοιβές γιατρών, φάρμακα, διαγνωστικές εξετάσεις κ.λπ.), όταν δε μεσολαβεί εισαγωγή στο νοσοκομείο. Προβλέπει σχεδόν πάντα συμμετοχή του ασφαλισμένου στα έξοδα (20% ή 25%) και ορισμένες φορές και «απαλλαγή», δηλαδή ποσό σχετικών εξόδων που πληρώνει ο ασφαλισμένος πριν αρχίσει να αποζημιώνει η ασφαλιστική εταιρία. Λόγω του διαχειριστικού φόρτου και των ζημιογόνων συχνά αποτελεσμάτων της προσφέρεται από μικρό αριθμό ασφαλιστικών εταιριών. Τα προαναφερθέντα προγράμματα έχουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις, καθώς εξαιρούνται οι πόλεμοι και οι πολεμικές συγκρούσεις, οι πλαστικές εγχειρήσεις, η οδοντιατρική περίθαλψη (εκτός αν προέκυψε από ατύχημα), οι οφθαλμολογικές εξετάσεις, τοποθετήσεις γυαλιών και οι περιπτώσεις που καλύπτονται από εργατικές αποζημιώσεις.

4. **Ασφάλιση Εισοδήματος Σε Περίπτωση Ανικανότητας (Disability - Income Insurance).**

➤ **Μόνιμη Ολική Ανικανότητα.** Μία σοβαρή ανικανότητα συνεπάγεται συνήθως σημαντική απώλεια εσόδων από εργασία. Αν δεν έχετε εισόδημα από άλλες πηγές, η ασφάλιση ανικανότητας θα σας βοηθήσει να αντιμετωπίσετε την

⁴⁵ Ανδριτσάκης, Α., 2005, *ό.π.*, 58-67.

οικονομική ανασφάλεια. Βέβαια οι περισσότεροι άνθρωποι σπάνια σκέπτονται μία μακρόχρονη ανικανότητα. Και όμως η πιθανότητα ανικανότητας πριν τα 65 είναι πολύ υψηλότερη από ότι φανταζόμαστε, ιδιαίτερα στις νεαρές ηλικίες. Για παράδειγμα, περίπου ένας στους τρεις θα μείνει ανίκανος πριν τα 65 χρόνια του για τουλάχιστον 6 μήνες, ένας στους επτά, θα μείνει ανίκανος για τουλάχιστον πέντε χρόνια πριν τα 65 του. Ακόμη είναι σημαντικό ότι η οικονομική ζημία από Μόνιμη Ολική Ανικανότητα είναι μεγαλύτερη από ότι από τον πρόωρο θάνατο. Στον πρόωρο θάνατο η οικογένεια χάνει τα έσοδα από την εργασία του θανόντος και έχει και τα έξοδα κηδείας. Στην Μόνιμη Ολική Ανικανότητα υπάρχουν, πέρα από την απώλεια εισοδήματος, τα έξοδα περιθαλψής που συνήθως εξαντλούν την αποταμίευση, καθώς και άλλα, όπως, για παράδειγμα η αμοιβή κάποιου ατόμου που χρειάζεται να προσέχει τον ανίκανο. Έτσι στην περίπτωση Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας η οικονομική ζημία είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι στον πρόωρο θάνατο. Η ασφάλιση εισοδήματος από ανικανότητα χορηγεί περιοδικές καταβολές στη διάρκεια της περιόδου που ο ασφαλιζόμενος είναι ανίκανος για εργασία από ασθένεια ή ατύχημα. Οι καταβολές αυτές καλύπτουν μέρος ή το σύνολο των εσόδων από εργασία. Οι καλύψεις απώλειας εισοδήματος λόγω ανικανότητας έχουν συνήθως τα εξής χαρακτηριστικά: Περιοδικές Καταβολές (αν και υπάρχουν και εφάπαξ), Περίοδο Αναμονής και Απαλλαγή Πληρωμής Ασφαλιστρών (ΑΠΑ) λόγω Διαρκούς Ολικής Ανικανότητας (ΔΟΑ) ή λόγω Σοβαρής Ασθένειας κατά την περίοδο ανικανότητας όταν ο ασφαλιζόμενος μείνει ολικά ανίκανος για εργασία ή αν πάθει μια από τις σοβαρές ασθένειες πριν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του, απαλλάσσεται από την πληρωμή ασφαλιστρών της βασικής ζωής και των πρόσθετων καλύψεων. Η ΔΟΑ είναι η διαρκής και ολοκληρωτική ανικανότητα του ασφαλιζομένου, που προέρχεται από ασθένεια ή ατύχημα, να εκτελέσει την εργασία του, ή κάθε άλλη εργασία για την οποία έχει την απαιτούμενη μόρφωση, εκπαίδευση και πείρα. ΔΟΑ θεωρείται κάθε ανικανότητα αθροιστικά πάνω από 67%. Ενδεικτικά το ασφαλιστρο για κεφάλαιο 1000 € στην ηλικία 18-30 έτη είναι ίσο με 7,50 €, στα 31-35 έτη 9,00 €, στα 36-40 έτη 10,50 €, στα 41-45 έτη 15,00 €, στα 46-50 έτη 21,00 €, στα 51-55 έτη 27,00 € και στα 56-60 έτη 39,00 €.

- **Διαρκής Μερική Ανικανότητα (Partial Disability).** Μερικά ασφαλιστήρια ανικανότητας καταβάλλουν παροχές μερικής ανικανότητας. Η μερική

ανικανότητα ορίζεται ως η αδυναμία του ασφαλισμένου να εκτελέσει ένα ή περισσότερα σημαντικά καθήκοντα του επαγγέλματος του. Οι παροχές μερικής ανικανότητας είναι μειωμένες και για μικρότερη περίοδο. Για παράδειγμα, κάποιος μπορεί να είναι ολικά ανίκανος μετά από τροχαίο. Αν αρχίσει να αναλαμβάνει και επιστρέψει στην εργασία του με μερική απασχόληση, καταβάλλονται παροχές μερικής ανικανότητας. Ακόμη υπάρχουν καλύψεις μερικής ανικανότητας με εφάπαξ καταβολή ασφαλισματος, που προβλέπουν - συνήθως σε περίπτωση ατυχήματος - καταβολή ποσοστού του βασικού ποσού που θα καταβάλλεται σε περίπτωση ολικής ανικανότητας, βάσει κλίμακας διαβάθμισης της απώλειας. Για παράδειγμα, απώλεια δακτύλου 5% του βασικού ποσού αποζημίωσης σε περίπτωση ολικής ανικανότητας.

2.3.2. Συνήθεις Όροι Καλύψεως Υγείας

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν ορισμένοι συνήθεις όρους των ατομικών καλύψεων υγείας, όπως⁴⁶:

1. **Διάρκεια της κάλυψης.** Η διάρκεια της κάλυψης αναφέρεται στον χρόνο που η κάλυψη θα είναι σε ισχύ. Υπάρχουν πέντε περιπτώσεις για την κάλυψη:
 - **Ακυρώσιμη (cancelable):** είναι η λιγότερο επιθυμητή για τον καταναλωτή περίπτωση, αφού ο ασφαλιστής μπορεί να ακυρώσει με έγγραφη προειδοποίηση ολίγων ημερών. Εμφανίζεται σπάνια.
 - **Ανανεώσιμη με επιλογή του ασφαλιστή (renewable at the insurers option):** η εταιρία δεν μπορεί να ακυρώσει στη διάρκεια της κάλυψης, αλλά έχει το δικαίωμα στη λήξη της να μην την ανανεώσει. Η εκδοχή αυτή δεν είναι και πολύ καλύτερη για τον ασφαλισμένο από την προηγούμενη.
 - **Ανανεώσιμη υπό προϋποθέσεις (conditionally renewable):** η εταιρία μπορεί να μην ανανεώσει την κάλυψη, εάν συντρέχουν προϋποθέσεις που αναγράφονται στο ασφαλιστήριο. Για παράδειγμα αν δεν πληρώνονται τα ασφάλιστρα, αν η εταιρία αποσύρει τη συγκεκριμένη κάλυψη από όλους ή αν ο ασφαλισμένος έφθασε τα 65.

⁴⁶ Νεκτάριος, Μ., 1998, ό.π., 219-222.

- **Εγγυημένα ανανεώσιμη (quaranteed renewable):** εδώ η εταιρία εγγυάται τη συνεχή ανανέωση της κάλυψης μέχρι κάποια ηλικία, για παράδειγμα, τα 65. Η εταιρία διατηρεί το δικαίωμα αύξησης του ασφαλιστρού για ολόκληρη κλάση ασφαλισμένων, αλλά όχι για ένα μεμονωμένο άτομο. Αυτή η περίπτωση προσφέρει σημαντική προστασία. Η κάλυψη δεν μπορεί να ακυρωθεί, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ζημιών και τη χειροτέρευση της υγείας του ασφαλισμένου.
 - **Μη ακυρώσιμη (non cancelable):** είναι η πλεονεκτικότερη περίπτωση για τον ασφαλισμένο, αφού ο ασφαλιστής εγγυάται την ανανέωση μέχρι κάποια ηλικία και σταθερά ασφάλιστρα. Τα ασφάλιστρα μπορεί να είναι σταθερά από την έκδοση του ασφαλιστηρίου ή να αυξάνουν σύμφωνα με κλίμακα που προβλέπεται στο ασφαλιστήριο. Η περίπτωση αυτή δεν είναι πολύ συνηθισμένη, διότι η διαρκής αύξηση κόστους επιβάλλει αύξηση ασφαλιστρών. Χωρίς τη δυνατότητα αύξησης ασφαλιστρών, τα σταθερά ασφάλιστρα θα έπρεπε εξαρχής να τεθούν πολύ υψηλά.
2. **Όρος προϋπάρχουσων ασθενειών (Preexisting Conditions Clause).** Για να αντιμετωπίσουν την αντεπιλογή, τα ασφαλιστήρια υγείας συνήθως περιέχουν όρο για τις προϋπάρχουσες ασθένειες ή καταστάσεις. Μία προϋπάρχουσα ασθένεια ή κατάσταση είναι μία σωματική ή πνευματική ασθένεια ή κατάσταση του ασφαλισμένου, που προϋπήρχε της ασφάλισης. Ο όρος προβλέπει ότι οι προϋπάρχουσες ασθένειες δεν καλύπτονται καθόλου (απορρίπτεται η ασφάλιση) ή μόνο καλύπτονται μετά την πάροδο ενός ή δύο χρόνων από την έκδοση του συμβολαίου. Για παράδειγμα, ο Α μπορεί να έχει κάνει αντιαικκοολική θεραπεία έξι μήνες πριν από την έκδοση του συμβολαίου. Εάν αυτή η περίπτωση δεν εξαιρείται, καλύπτεται μόνο μετά από συγκεκριμένη περίοδο, για παράδειγμα δύο ετών.
3. **Περίοδος αναμονής (Probationary Period).** Συχνά τα ασφαλιστήρια περιέχουν μία περίοδο αναμονής, που εφαρμόζεται μόνο στην έναρξη του συμβολαίου. Η περίοδος αναμονής είναι συγκεκριμένος αριθμός ημερών μετά την έκδοση του ασφαλιστηρίου, για παράδειγμα 14 ημέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων η ασθένεια δεν καλύπτεται. Τα ατυχήματα καλύπτονται αμέσως, αλλά η ασθένεια εξαιρείται για σύντομη περίοδο. Ο σκοπός ύπαρξης της περιόδου αναμονής είναι να μειώσει την αντεπιλογή εξαιρώντας ασθένεια που προϋπήρχε της κάλυψης. Η περίοδος αναμονής εφαρμόζεται και στις καλύψεις τοκετού και συνήθως ανέρχεται από 10 μήνες έως 2 χρόνια. Και εδώ, σκοπός είναι η μείωση της αντεπιλογής.

4. **Διαδοχικές ανικανότητες (Recurrent Disability).** Στην ασφάλιση ανικανότητας παρουσιάζεται πρόβλημα, αν ο ασφαλισμένος μείνει ανίκανος, συνέλθει και μετά υποστεί ξανά ανικανότητα. Η δεύτερη ανικανότητα είναι συνέχεια της πρώτης ή καινούργια; Η ερώτηση είναι σημαντική, γιατί, αν η δεύτερη ανικανότητα είναι απλά συνέχεια της πρώτης, εφαρμόζεται το υπόλοιπο της αρχικής περιόδου παροχών χωρίς περίοδο αναμονής. Αν όμως η δεύτερη ανικανότητα είναι νέα ανικανότητα, τότε ξεκινά νέα περίοδος παροχών και περίοδος αναμονής.
5. **Όρος αδιαφιλονίκητου (Incontestable Clause).** Μετά από τα πρώτα δύο χρόνια ισχύος της κάλυψης η εταιρία δεν μπορεί να ακυρώσει την κάλυψη ή να αρνηθεί αποζημίωση, επικαλούμενη προϋπάρχουσα ασθένεια ή εσφαλμένη δήλωση στην αίτηση ασφάλισης, παρά μόνο λόγω δόλου. Για να αρνηθεί την αποζημίωση η εταιρία θα πρέπει να αποδείξει ότι ο ασφαλισμένος σκόπιμα προέβη σε δόλια και παραπλανητική δήλωση.
6. **Αλλαγή επαγγέλματος.** Τα ασφάλιστρα για ανικανότητα βασίζονται στην ηλικία και το επάγγελμα του ασφαλισμένου. Αν ο ασφαλισμένος αλλάξει επάγγελμα και το νέο είναι πιο επικίνδυνο, η εταιρία αναλαμβάνει μεγαλύτερο κίνδυνο χωρίς αυξημένα ασφάλιστρα. Οι συνήθεις όροι αναφέρουν ότι ο ασφαλισμένος οφείλει να δηλώνει κάθε αλλαγή επαγγέλματος (αν είναι περισσότερο ή λιγότερο επικίνδυνο), για να μεταβάλλεται και το ασφάλιστρο. Αν δεν το κάνει και μείνει ανίκανος, οι παροχές του ασφαλιστηρίου μεταβάλλονται αντίστοιχα, δηλαδή, αν η μετάβαση είναι σε πιο επικίνδυνο επάγγελμα, που θα απαιτούσε μεγαλύτερο ασφάλιστρο, οι παροχές μειώνονται.

2.4. Ομαδικές Ασφαλίσεις Ζωής Και Υγείας

Οι περισσότερες μεγάλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν μία μεγάλη ποικιλία ομαδικών προγραμμάτων που παρέχουν οικονομική εξασφάλιση στους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους. Τα ομαδικά ασφαλιστήρια συνήθως χρηματοδοτούνται από τους εργοδότες και καταβάλλουν παροχές, αν οι εργαζόμενοι πεθάνουν, αρρωστήσουν, μείνουν ανίκανοι ή χάσουν το εισόδημα τους.

Η ομαδική ασφάλιση είναι μία μορφή ασφάλισης που δίνει παροχές σε έναν αριθμό ατόμων, μέσω ενός συμβολαίου. Συνήθως δεν απαιτούνται ιατρικές εξετάσεις και εκδίδονται πιστοποιητικά ασφάλισης σε απόδειξη της ασφάλισης. Η ομαδική ασφάλιση

διαφέρει από την ατομική ασφάλιση. Οι κυριότερες διαφορές είναι η κάλυψη πολλών ατόμων με ένα συμβόλαιο, το χαμηλό κόστος προστασίας, το ότι δεν απαιτούνται αποδεικτικά ασφαλισιμότητας και η τιμολόγηση βάσει εμπειρίας.

Εφόσον δεν απαιτούνται ατομικά αποδεικτικά ασφαλισιμότητας, οι ασφαλιστές υιοθετούν βασικές αρχές *underwriting*, ώστε η θνησιμότητα της ομάδας να είναι θετική. Οι βασικές αυτές αρχές είναι: η ασφάλιση προϋποθέτει την ύπαρξη ομάδας, ηκινήτικότητα της ομάδας, ο αυτόματος καθορισμός παροχών, το ελάχιστο όριο συμμετοχής, η συμμετοχή τρίτου στο κόστος και η απλή και αποτελεσματική διαχείριση.

Ειδικότερα, τα ομαδικά προγράμματα ζωής συνήθως περιλαμβάνουν:

1. **Ομαδική ασφάλιση ζωής ετησίως ανανεούμενη.** Είναι η πιο σημαντική μορφή ασφάλισης σήμερα. Η παρεχόμενη προστασία είναι σε ετήσια βάση και με χαμηλό κόστος για τους εργαζόμενους. Συνήθως το ποσό της ασφάλισης ζωής ισούται με 12 ή 24 μισθούς. Η ασφάλιση διατηρείται σε ισχύ όσο ο εργαζόμενος είναι μέλος της ομάδας. Αν απολυθεί ή παραιτηθεί, έχει το δικαίωμα να μετατρέψει την κάλυψη του σε ατομική χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικών ασφαλισιμότητας εντός 31 ημερών. Η επιλογή αυτή δεν ασκείται συνήθως, εφόσον οι εργαζόμενοι καλύπτονται με ομαδική ασφάλιση από το νέο τους εργοδότη, παρά μόνο (συνήθως) αν έχουν προβληματική υγεία (αντεπιλογή). Ακόμη τα περισσότερα ομαδικά προγράμματα προβλέπουν τη δυνατότητα κάλυψης των εξαρτωμένων μελών του εργαζόμενου, συνήθως με δικό του κόστος. Έχει το πλεονέκτημα να προσφέρει προστασία με χαμηλό κόστος, λειτουργώντας συμπληρωματικά με την ατομική ασφάλιση ζωής. Έχει όμως και δύο μειονεκτήματα, πρώτον, δίνει πρόσκαιρη κάλυψη που σταματά μόλις ο ασφαλισμένος αποχωρήσει από την ομάδα, και δεύτερον, για έναν μεγάλης ηλικίας εργαζόμενο, η μετατροπή της κάλυψης σε ατομική κοστίζει ακριβά.
2. **Ομαδική κάλυψη Θανάτου από ατύχημα, Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας, Μόνιμης Μερικής Ανικανότητας.** Πολλά ομαδικά προγράμματα παρέχουν ομαδική κάλυψη Θανάτου από ατύχημα, Μόνιμη Ολική Ανικανότητα και Μόνιμη Μερική Ανικανότητα, κυρίως από ατύχημα. Το ασφαλισμένο ποσό είναι συνήθως το ίδιο ή το διπλάσιο του ποσού της ασφάλισης ζωής και καταβάλλεται όλο σε περίπτωση Θανάτου από ατύχημα ή Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας από ατύχημα. Εάν από το ατύχημα επέλθει Μερική Ανικανότητα, καταβάλλεται, ανάλογα με το βαθμό της, ποσοστό του συνολικού κεφαλαίου κάλυψης βάσει πίνακα.

Επίσης, πολλοί εργοδότες δίδουν μαζί με την ασφάλιση ζωής ομαδικές καλύψεις υγείας στο προσωπικό τους, για να αντιμετωπίσει τα έξοδα από μη εργατικά ατυχήματα ή ασθένειες. Ακόμη, αρκετοί εργοδότες παρέχουν καλύψεις ανικανότητας, που εξασφαλίζουν τουλάχιστον μέρος των αποδοχών που χάνονται κατά την περίοδο ανικανότητας. Ειδικότερα:

1. **Ομαδικές νοσοκομειακές καλύψεις.** Τα σχετικά προγράμματα καλύπτουν τα έξοδα περίθαλψης όταν υπάρχει νοσηλεία σε νοσοκομείο. Συνήθως καλύπτουν δωμάτιο και τροφή, αμοιβές χειρουργικών επεμβάσεων, αμοιβές παθολόγων, διαγνωστικές εξετάσεις και φάρμακα. Στα ως άνω προγράμματα συνήθως υπάρχουν οι όροι της συνασφάλισης καθώς συνήθως ο ασφαλισμένος καλείται να πληρώσει ένα ποσοστό των εξόδων, π.χ. το 20%, γεγονός που τον καθιστά προσεκτικότερο στα διάφορα έξοδα, και της Απαλλαγής καθώς ορισμένα προγράμματα προβλέπουν ένα ποσό κατά περίπτωση ή ετησίως, το οποίο θα πρέπει να πληρώσει ο ασφαλισμένος πριν αρχίσει να καταβάλλει ποσά η ασφαλιστική εταιρία. Τέλος, επισημαίνεται ότι, αν ένας εργαζόμενος είναι ασφαλισμένος σε δύο ομαδικά ασφαλιστικά προγράμματα (π.χ. στο ένα ως κυρίως ασφαλισμένος και στο άλλο ως εξαρτώμενο μέλος του συζύγου), το σύνολο των αποζημιώσεων που θα λάβει από μία ασφαλιστική περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των πραγματικών εξόδων.
2. **Ομαδική ασφάλιση ανικανότητας.** Οι ομαδικές καλύψεις ανικανότητας καταβάλλουν περιοδικές (μηνιαίες ή εβδομαδιαίες) ή εφάπαξ παροχές στους εργαζόμενους σε περίπτωση ανικανότητας από ατύχημα ή ασθένεια. Τα περισσότερα προγράμματα απώλειας εισοδήματος αναφέρονται σε βραχείες περιόδους (από τρεις μήνες έως δύο χρόνια) και έχουν μία μικρή περίοδο αναμονής, από τρεις έως επτά ημέρες για την ασθένεια (το ατύχημα καλύπτεται άμεσα). Η περίοδος αυτή αναμονής κατεβάζει το κόστος και αποτρέπει τις «ύποπτες» ζημιές. Ορισμένα προγράμματα προβλέπουν μόνο μη εργατικά ατυχήματα, δηλαδή καλύπτουν ασθένεια ή ατύχημα εκτός εργασίας. Η ανικανότητα ορίζεται συνήθως σε σχέση με το επάγγελμα του εργαζόμενου, δηλαδή θεωρείται κανείς ολικά ανίκανος αν δεν μπορεί να εκτελέσει το επάγγελμα του. Η μερική ανικανότητα καλύπτεται σπάνια από ομαδικό πρόγραμμα κάλυψης απώλειας εισοδήματος. Το ποσό της παροχής (όταν αυτή είναι περιοδική) κυμαίνεται από 50% έως 70% του αντίστοιχου μισθού, ενώ γενικά οι εξαιρέσεις που προβλέπονται είναι λίγες. Ορισμένοι εργοδότες δίδουν και προγράμματα

μακροχρόνιας ανικανότητας (που δίδει π.χ. παροχές μέχρι τα 65), αν και στη χώρα μας δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα⁴⁷.

⁴⁷ Νεκτάριος, Μ., 1998, ό.π., 230-237.

Κεφάλαιο 3. Η Ιδιωτική Ασφαλιστική Αγορά Στην Ελλάδα Με Αριθμούς

3.1. Οι Ασφαλιστικές Εταιρίες

3.1.1. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών

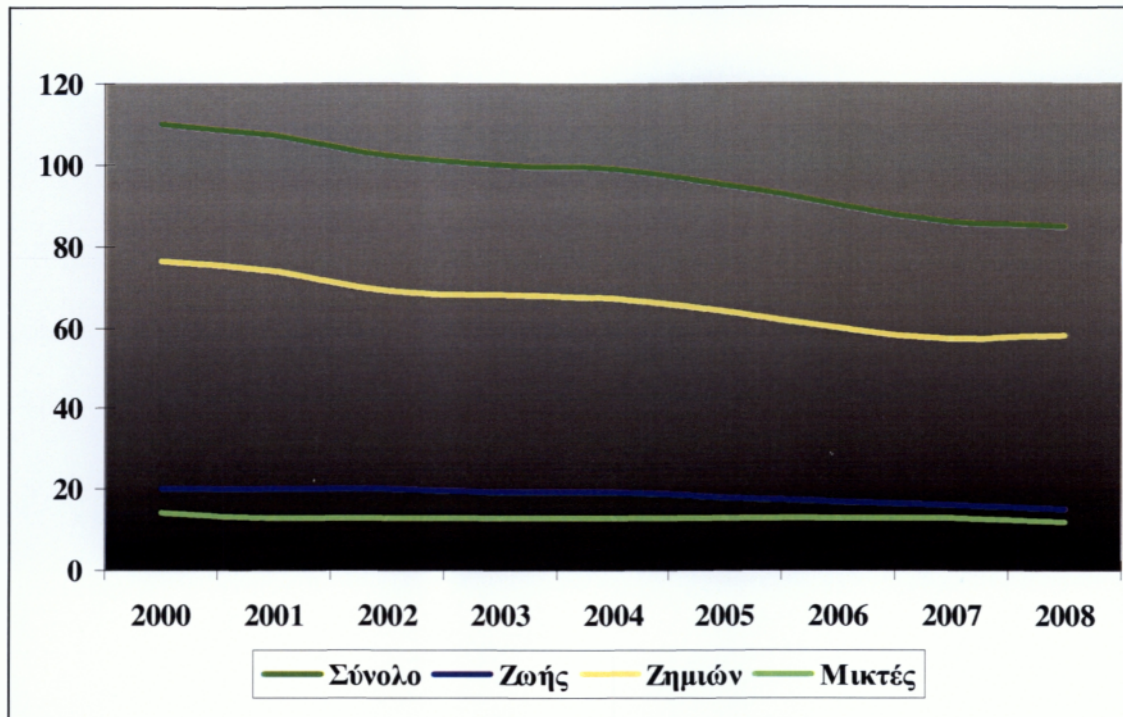
Το σύνολο των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στη χώρα μας το 2007 τις 86 και το 2008 τις 85 συνολικά, καταγράφοντας παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις σε όλους τους κλάδους ύψους 4,68 δις ευρώ για το 2007 και 4,75 δις ευρώ για το 2008, αυξημένη κατά 1,39% έναντι του 2007 και 8,12% έναντι του 2006. Από τις 85 ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα το 2008 οι 15 παρουσίασαν παραγωγή μόνο στις ασφαλίσεις ζωής, οι 58 στις ασφαλίσεις ζημιών και οι 12 παρουσίασαν παραγωγή και στις ασφαλίσεις ζωής και στις ασφαλίσεις ζημιών (μικτές ασφαλιστικές εταιρίες). Συνεπώς το σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που ασκούσαν ασφαλιστικές εργασίες στο τέλος του 2008 ανήλθε στις 85, εκ των οποίων 58 ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, 3 Πανελλαδικοί Αλληλασφαλιστικοί Συνεταιρισμοί και 14 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιριών, οι οποίες ανά δραστηριότητα διακρίνονται σε 15 επιχειρήσεις ασφαλίσεων ζωής, 58 ασφαλίσεων ζημιών και 12 μικτές (Πίνακας 2, Διάγραμμα 1).

Πίνακας 2. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών

Έτος	Ζωής	Ζημιών	Μικτές	Σύνολο
2000	20	76	14	110
2001	20	74	13	107
2002	20	69	13	102
2003	19	68	13	100
2004	19	67	13	99
2005	18	64	13	95
2006	17	60	13	90
2007	16	57	13	86
2008	15	58	12	85

(Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eae.gr/cms/uploads/grmark-11gr.pdf>, 1)

Διάγραμμα 1. Αριθμός Ασφαλιστικών Εταιριών

(Ιδία επεξεργασία)

3.1.2. Μερίδια Αγοράς

Στον παρακάτω πίνακα 3 παρατηρούμαι τα μερίδια των ασφαλιστικών εταιριών για το 2007 και 2008. Διαφαίνεται ότι τα μερίδια αγοράς για το 2007 στις ασφάλειες ζημιών για τις πρώτες είκοσι ασφαλιστικές εταιρίες έφτασαν το 99,53% και στις ασφάλειες ζωής για έφτασαν το 82,04%. Για το 2008 οι ασφάλειες ζημιών για τις πρώτες είκοσι ασφαλιστικές εταιρίες έφτασαν το 97,5% και οι ασφάλειες ζωής το 81,9%.

Πίνακας 3. Μερίδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών

Ασφαλιστικές εταιρίες	Μερίδια Αγοράς 2007		Μερίδια Αγοράς 2008	
	Ασφάλισεις Ζημιών	Ασφάλισεις Ζωής	Ασφάλισεις Ζημιών	Ασφάλισεις Ζωής
5 πρώτες	65,36%	36,23%	66,18%	34,99%
10 πρώτες	87,84%	58,27%	88,91%	56,27%
15 πρώτες	96,99%	73,14%	97,50%	72,16%
20 πρώτες	99,53%	82,04%	99,58%	81,90%

(Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-II.gr.pdf>, 2)

3.2. Η Εξέλιξη Της Παραγωγής Ασφαλίσεων

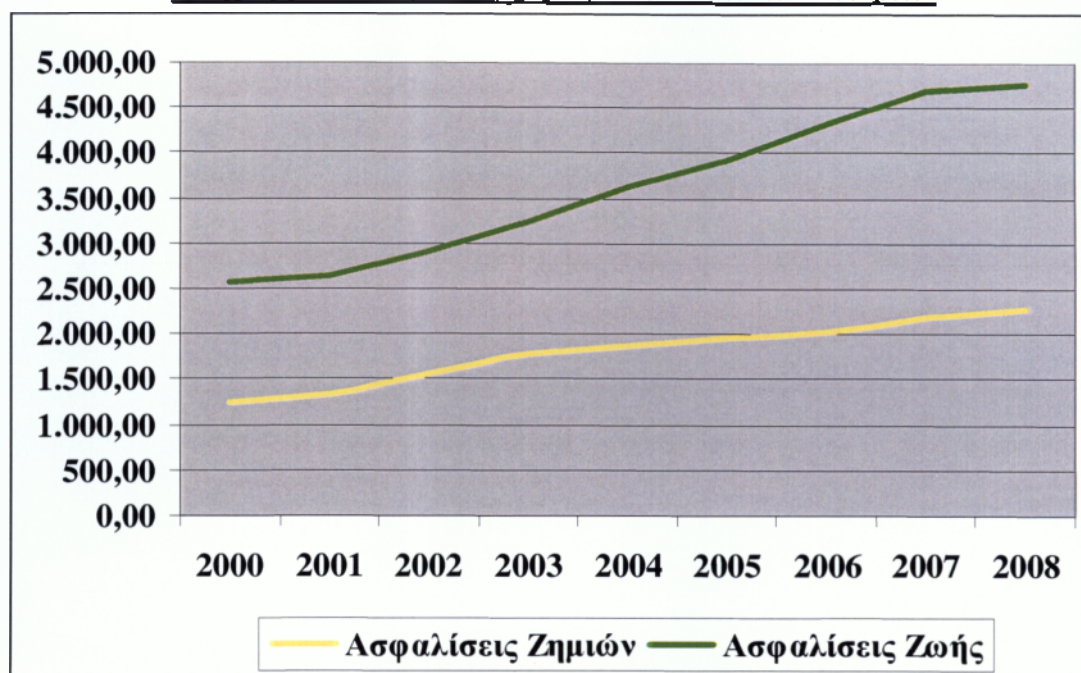
Η παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις έφτασε τα 4,75 δις. €, αυξημένη κατά 1,39% σε σχέση με το 2007, πιο συγκεκριμένα τα ασφάλιστρα ζημιών ήταν στα 2,27 δις € και τα ασφάλιστρα ζωής στα 2,47 δις €. Δεν περιλαμβάνονται τα δικαιώματα συμβολαίων ύψους 461,9 εκ. € για το 2008. Το 53,37% της συνολικής παραγωγής ασφαλίσεων προήλθε από τις ασφαλίσεις ζωής, ενώ το 46,63% αφορούσε σε ασφαλίσεις κατά ζημιών (Πίνακας 4, Διάγραμμα 2).

Πίνακας 4. Μερίδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών

Έτος	Ασφαλίσεις Ζημιών		Ασφαλίσεις Ζωής		Σύνολο	
	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό Αύξησης Ετησίως	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό Αύξησης Ετησίως	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό Αύξησης Ετησίως
2000	1.233,80	17,03%	1.338,80	-1,39%	2.572,50	6,79%
2001	1.334,40	8,16%	1.311,50	-2,03%	2.646,00	2,85%
2002	1.561,70	17,03%	1.333,60	1,68%	2.895,30	9,42%
2003	1.770,00	13,34%	1.464,70	9,83%	3.234,70	11,72%
2004	1.863,40	5,28%	1.760,50	20,20%	3.623,90	12,03%
2005	1.954,20	4,87%	1.969,20	11,86%	3.923,50	8,27%
2006	2.022,60	3,50%	2.310,90	17,35%	4.333,50	10,45%
2007	2.184,60	8,01%	2.500,90	8,22%	4.685,50	8,12%
2008	2.274,60	4,12%	2.476,00	-1,00%	4.750,60	1,39%

(Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/ermark-II.gr.pdf>, 2)

Διάγραμμα 2. Μερίδια Αγοράς Ασφαλιστικών Εταιριών

(Ιδία επεξεργασία)

3.3. Η Εγχώρια Παραγωγή Ασφαλίσεων Κατά Κλάδο

Στον πίνακα 5 απεικονίζεται η παραγωγή ασφαλίσεων κλάδων ζημιών έτους 2008, παρατηρούμε την μεγαλύτερη συμμετοχή των ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις είναι εκείνα της αστικής ευθύνης χερσαίων οχημάτων με 45,14% που φτάνουν το 1,02 δις € και ακολουθεί η πυρκαγιά και στοιχεία της φύσεως με 383,11 εκ. €. Επίσης, στον επόμενο πίνακα 6 παρουσιάζεται η εγχώρια παραγωγή ασφαλίσεων κατά κλάδο ζωής και πιο συγκεκριμένα ο κλάδος ζωής εμφανίζει ασφαλίσεις από πρωτασφαλίσεις 1,62 δις € και 65,78% συμμετοχή στον κλάδο, ακολουθεί ο κλάδος ασφάλισης ζωής συνδυασμένος με επενδύσεις στα 558,42 εκ. € (22,55%) και ο κλάδος ασφάλισης υγείας με 52,29 εκ. € και ποσοστό συμμετοχής 2,11%.

Πίνακας 5. Εγγώρια Παραγωγή Ασφαλίσεων Κατά Κλάδο Ζημιών

Παραγωγή ασφαλίσεων κλάδων ζημιών έτους 2008	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό
Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	1.026.834.528,73	45,14%
Πορκαγιά και στοιχεία της φύσεως	383.115.184,41	16,84%
Χερσαία οχήματα	344.506.132,38	15,15%
Λοιπές ζημιές αγαθών	131.574.025,88	5,78%
Γενική αστική ευθύνη	71.977.455,66	3,16%
Βοήθεια	69.647.067,96	3,06%
Ατυχήματα	53.992.734,81	2,37%
Νομική προστασία	49.266.086,34	2,17%
Μεταφερόμενα εμπορεύματα	44.108.720,86	1,94%
Πιστώσεις	33.226.316,77	1,46%
Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)	23.150.842,63	1,02%
Διάφορες χρηματικές απώλειες	20.215.276,61	0,89%
Ασθένειες	8.288.915,58	0,36%
Αστική ευθύνη πλοίων	6.511.548,17	0,29%
Εγγυήσεις	5.979.990,77	0,26%
Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	1.786.514,17	0,08%
Αεροσκάφη	457.959,77	0,02%
Σύνολο ασφαλίσεων ζημιών	2.274.639.301,50	100,00%

(Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11.gr.pdf>, 3)

Πίνακας 6. Εγγώρια Παραγωγή Ασφαλίσεων Κατά Κλάδο Ζωής

Παραγωγή ασφαλίσεων κλάδων ζωής έτους 2008	Ασφάλιστρα από Πρωτασφαλίσεις	Ποσοστό
I. Κλάδος Ζωής	1.628.613.667,34	65,78%
III. Κλάδος Ασφάλισης Ζωής Συνδ. με Επενδύσεις	558.420.269,24	22,55%
IV. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας	52.290.964,15	2,11%
VI. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης	171.738,68	0,01%
VII. Κλάδος Διαχείρισης Ομαδ. Συνταξ. Κεφαλαίων	236.478.959,61	9,55%
VIII. Κλάδος Ομαδ. Προγρ. Πρόνοιας	0	0,00%
Σύνολο ασφαλίσεων ζωής	2.475.975.599,02	100,00%

(Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11.gr.pdf>, 3)

3.4. Η Ασφαλιστική Αγορά Και Η Ελληνική Οικονομία

3.4.1. Ποσοστό Ασφαλιστρών Επί Του Α.Ε.Π.

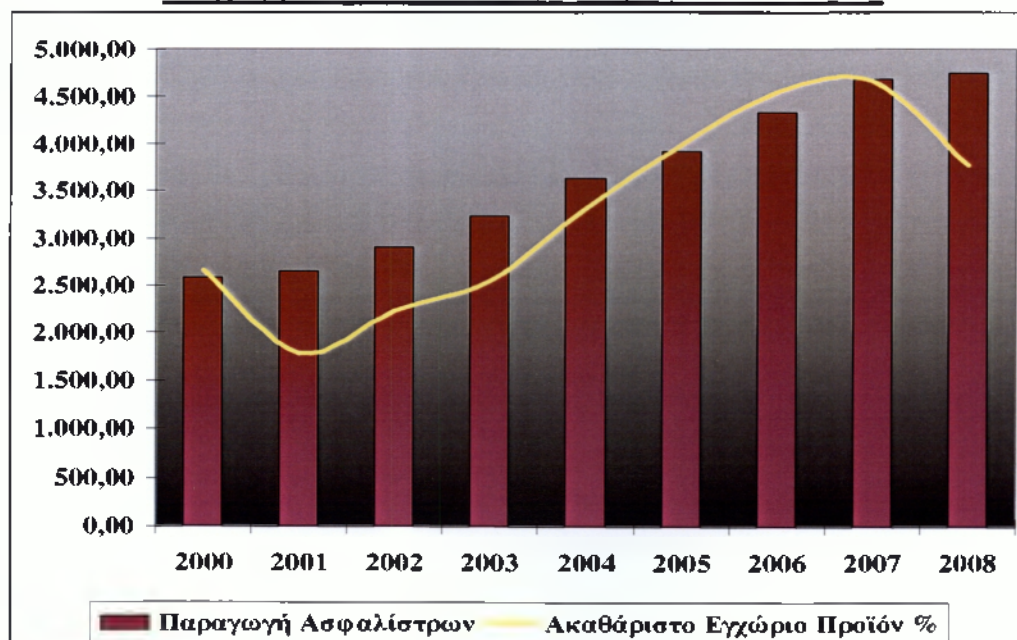
Στον πίνακα 7 και στο διάγραμμα 3 απεικονίζεται η παραγωγή ασφαλιστρών ως ποσοστό επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, διαχρονικά από το 2000 έως και το 2008. Παρατηρούμε την μεγαλύτερη συμμετοχή των ασφαλιστρών στο ΑΕΠ το 2007 με 2,07% και μια μείωση στο 1,99% το 2008.

Πίνακας 7. Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.

Έτος	Παραγωγή Ασφαλιστρών	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν %	%
2000	2.572,50	136.281	1,89%
2001	2.646,00	146.428	1,81%
2002	2.895,30	156.615	1,85%
2003	3.234,70	172.431	1,88%
2004	3.623,90	185.813	1,95%
2005	3.923,50	195.366	2,01%
2006	4.333,50	210.459	2,06%
2007	4.685,50	226.437	2,07%
2008	4.750,60	239.141	1,99%

(Σημ.: Σύνολο ασφαλιστρών σε εκ. € Αναθεωρημένο ΑΕΠ σε τρέγουσες τιμές, Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11gr.pdf>, 3)

Διάγραμμα 3. Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.

3.4.2. Ποσοστό Επενδύσεων Επί Του Α.Ε.Π.

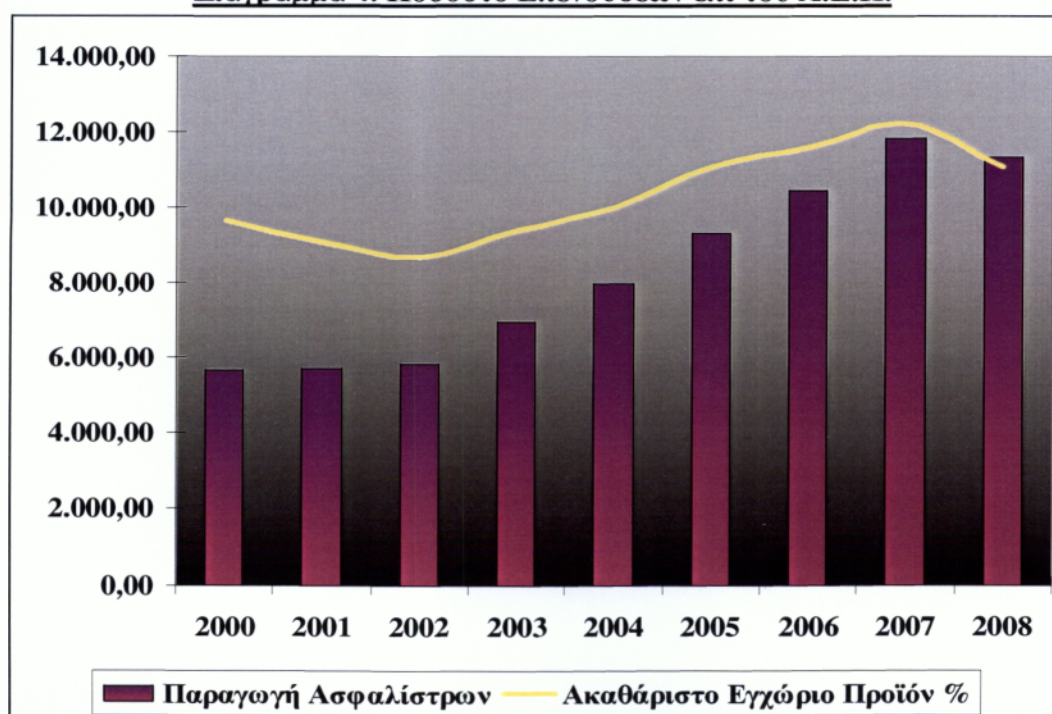
Στον πίνακα 8 και στο διάγραμμα 4 απεικονίζεται η παραγωγή ασφαλίσεων ως ποσοστό επενδύσεων επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, διαχρονικά από το 2000 έως και το 2008. Παρατηρούμε το μεγαλύτερο ποσοστό επενδύσεων το 2007 με 5,23% και 11,84 δις € και μια μικρή πτώση το 2008 με 4,74% συμμετοχή των επενδύσεων των ασφαλιστικών εταιριών επί του ΑΕΠ και 11,33 δις €.

Πίνακας 8. Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

Έτος	Παραγωγή Ασφαλίσεων	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν %	%
2000	5.627,00	136.281	4,13%
2001	5.695,50	146.428	3,89%
2002	5.820,10	156.615	3,72%
2003	6.928,30	172.431	4,02%
2004	7.962,70	185.813	4,29%
2005	9.267,20	195.366	4,74%
2006	10.460,30	210.459	4,97%
2007	11.843,10	226.437	5,23%
2008	11.330,20	239.141	4,74%

(Σημ: Σύνολο ασφαλίσεων σε εκ. € Αναθεωρημένο Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές, Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11gr.pdf>, 3)

Διάγραμμα 4. Ποσοστό Επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

3.4.3. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα

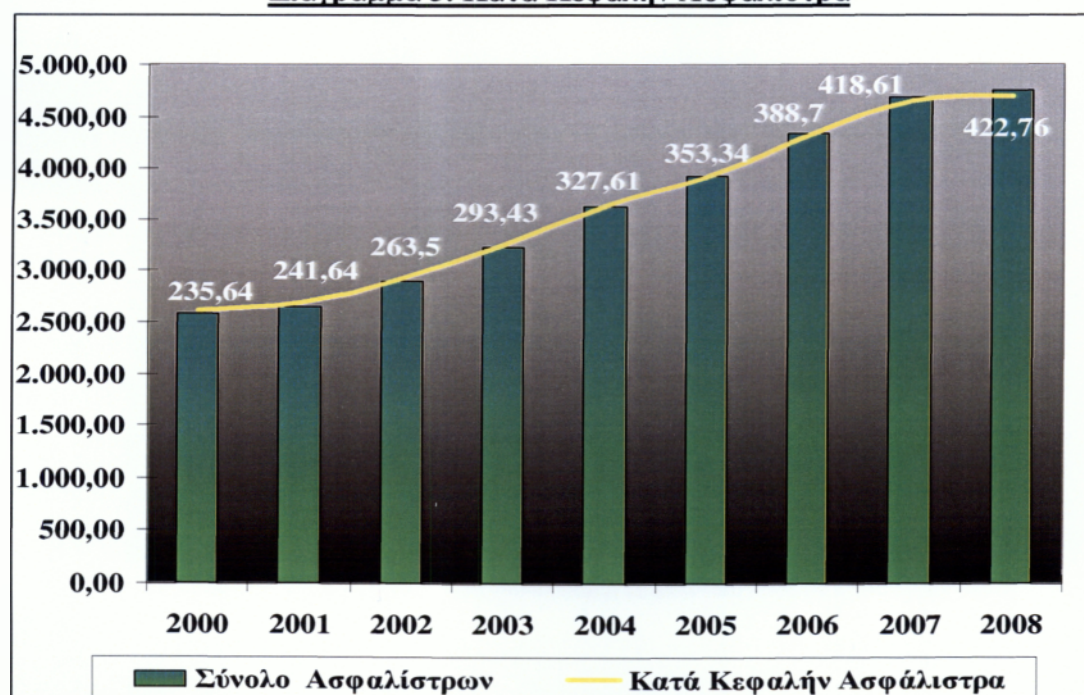
Στον πίνακα 9 και στο διάγραμμα 5 απεικονίζεται η παραγωγή ασφαλίσεων ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού της χώρας, διαχρονικά από το 2000 έως και το 2008. Παρατηρούμε το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν ασφάλιστρο στο 2008 με 422,76 € το ποίο σημείωσε μια αύξηση από το 2007 και τα 418,76 €. Βέβαια, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση που σημειώθηκε από το 2000 που έφτασε στο 79,41%.

Πίνακας 9. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα

Έτος	Σύνολο Ασφαλίσεων	Πληθυσμός	Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα
2000	2.572,50	10.917.457	235,64
2001	2.646,00	10.949.953	241,64
2002	2.895,30	10.987.559	263,50
2003	3.234,70	11.023.532	293,43
2004	3.623,90	11.061.735	327,61
2005	3.923,50	11.103.929	353,34
2006	4.333,50	11.148.533	388,70
2007	4.685,50	11.192.849	418,61
2008	4.750,60	11.237.068	422,76

(Σημ: Σύνολο ασφαλίσεων σε εκ. €, Εκτίμηση πληθυσμού στα μέσα κάθε έτους από Ε.Σ.Υ.Ε., Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11.gr.pdf>, 3)

Διάγραμμα 5. Κατά Κεφαλήν Ασφάλιστρα

3.5. Οικονομικά Στοιχεία Ασφαλιστικών Εταιριών

Στον πίνακα 10 και στα διαγράμματα 6, 7, 8 και 9 απεικονίζεται τα οικονομικά στοιχεία των ασφαλιστικών εταιριών, διαχρονικά από το 2000 έως και το 2008. Παρατηρούμε αυξομειώσεις στα διάφορα μεγέθη.

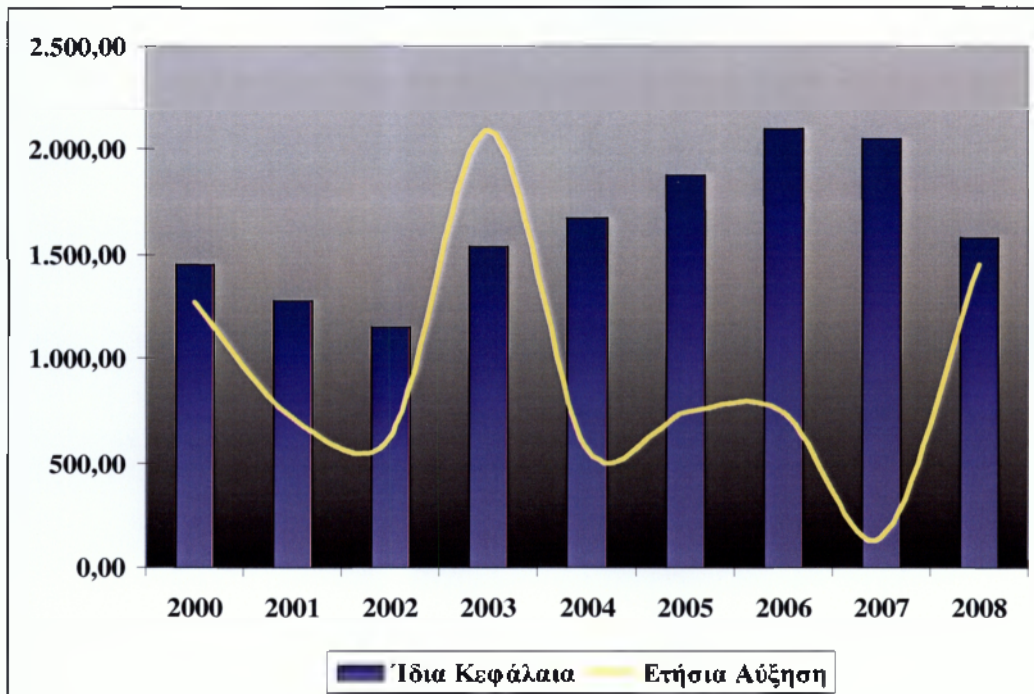
Πίνακας 10. Οικονομικά Στοιχεία Ασφαλιστικών Εταιριών

Έτος	Ίδια Κεφάλαια	Ετήσια Αύξηση	Σύνολο Επενδύσεων	Ετήσια Αύξηση	Σύνολο Ενεργητικού	Ετήσια Αύξηση	Κέρδη / Ζημιές Χρήσεως (προ φόρων)
2000	1.447,60	20,28%	5.627,00	9,68%	7.839,40	8,30%	167,6
2001	1.281,30	-11,49%	5.695,50	1,22%	7.939,00	1,27%	5,7
2002	1.153,00	-10,01%	5.820,10	2,19%	8.377,00	5,52%	-202
2003	1.538,40	33,42%	6.928,30	19,04%	9.577,10	14,33%	104,5
2004	1.675,60	8,92%	7.962,70	14,93%	10.600,30	10,68%	-62,9
2005	1.873,70	11,82%	9.267,20	16,38%	11.926,80	12,51%	124,3
2006	2.095,40	11,83%	10.460,30	12,87%	13.445,60	12,74%	179,1
2007	2.048,40	-2,24%	11.843,10	13,22%	14.937,60	11,10%	103,1
2008	1.573,90	-23,16%	11.330,20	-4,33%	14.689,80	-1,66%	-491,7

(Σημ: Σύνολα σε εκ. €, Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), <http://www.eaee.gr/cms/uploads/grmark-11.gr.pdf>, 4)

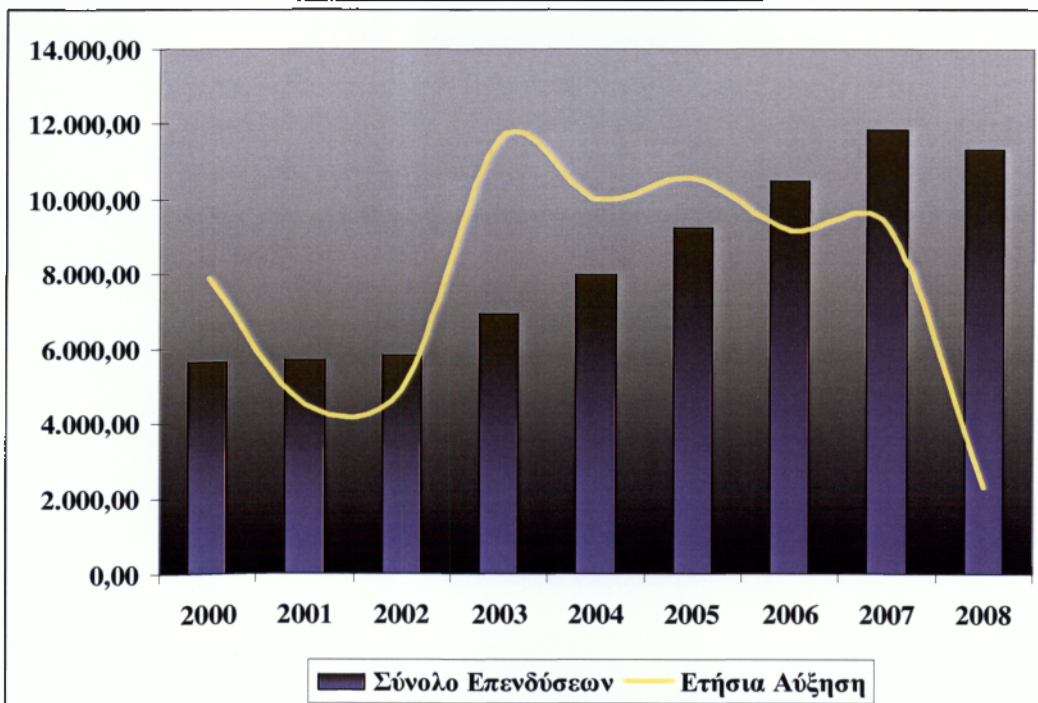
Συγκεκριμένα, τα ίδια κεφάλαια σημείωσαν αύξηση από το 2002 μέχρι και το 2006 και αυξομείωση τα επόμενα δύο έτη. Έτσι το 2008, τα Ίδια Κεφάλαια βρίσκονταν στα 1,57 δις € σημειώνοντας μείωση από το 2007 κατά 23,16% (Διάγραμμα 6).

Διάγραμμα 6. Ίδια Κεφάλαια

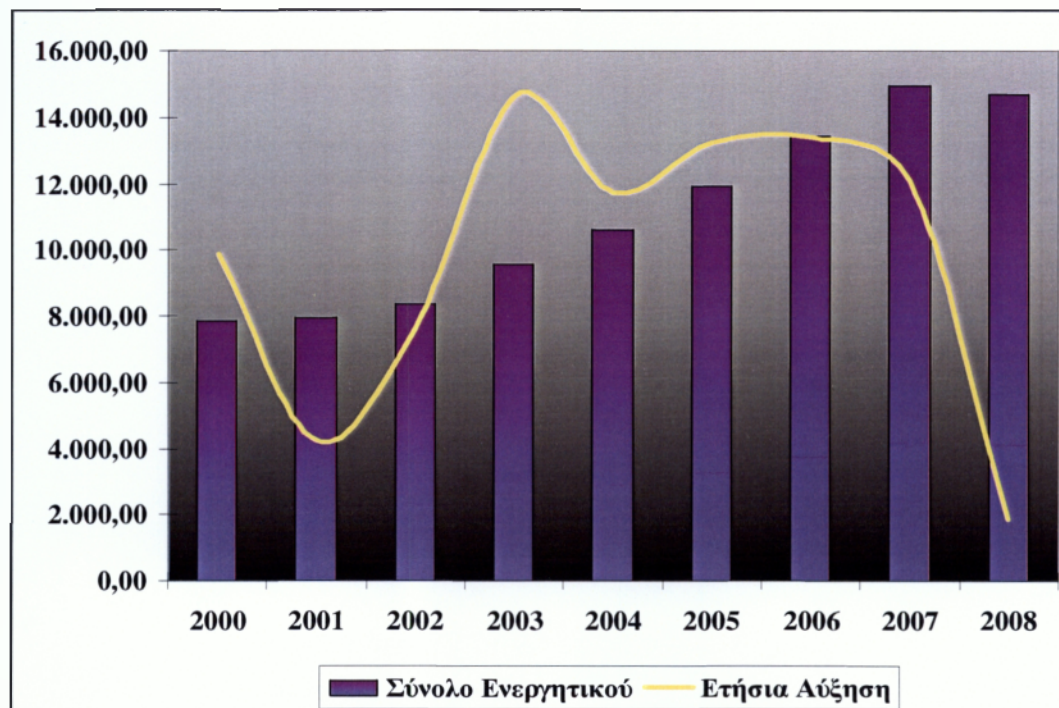
Επίσης, το σύνολο των επενδύσεων σημείωσε αύξηση από το 2000 μέχρι και το 2007 και μείωση το επόμενο έτος. Έτσι το 2008, το σύνολο των επενδύσεων βρισκόνταν στα 11,33 δις € σημειώνοντας μείωση από το 2007 κατά 4,33% (Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 7. Σύνολο Επενδύσεων

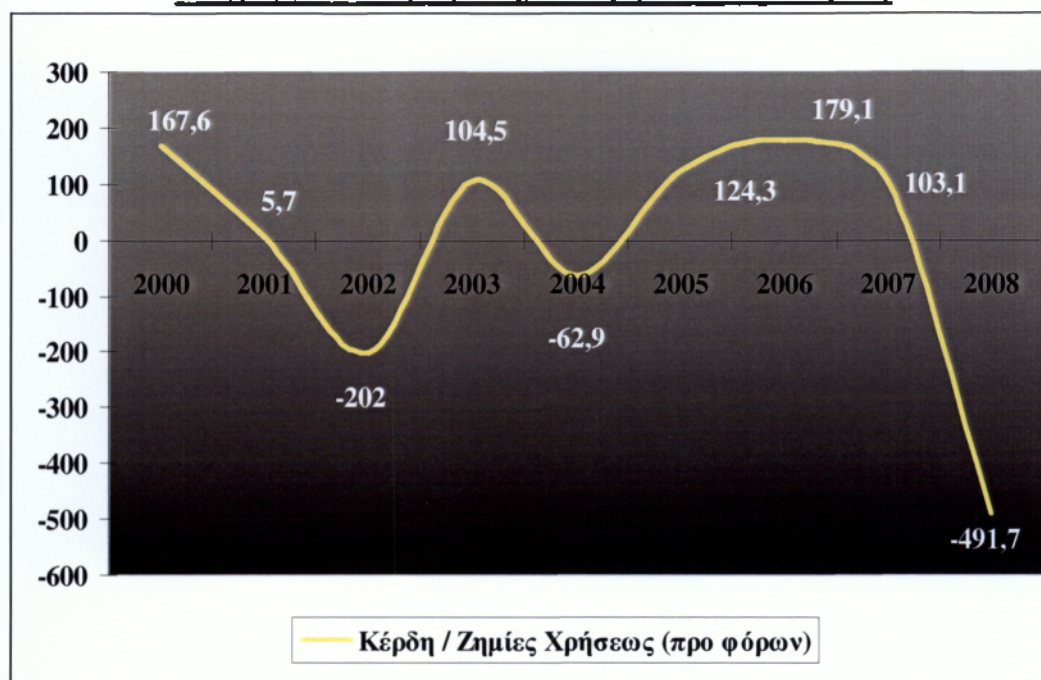
Ακόμη, το σύνολο του ενεργητικού σημείωσαν αύξηση από το 2000 μέχρι και το 2007 και μείωση το επόμενο έτος. Έτσι το 2008, το σύνολο του ενεργητικού βρίσκονταν στα 14,68 δις € σημειώνοντας μείωση από το 2007 κατά 1,66% (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα 8. Σύνολο Ενεργητικού

Τέλος, το σύνολο των κερδών / ζημιών χρήσεων (προ φόρων) σημείωσαν αυξομειώσεις τα τελευταία έτη. Πιο συγκεκριμένα το 2008 τα Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως ήταν αρνητικά, εξαιτίας του ότι τα Γενικά έξοδα αυξήθηκαν κατά 22,32% έναντι της προηγούμενης χρήσης, με αποτέλεσμα ο ασφαλιστικός κλάδος να παρουσιάζει ζημίες 491,67 εκ. € από τα Κέρδη των 103,09 εκ. € το 2007 (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9. Κέρδη / Ζημίες Χρήσεως (προ φόρων)

3.6. Οικονομική Κρίση Και Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά

Το έτος 2009 ήταν το δυσκολότερο για την ελληνική ασφαλιστική αγορά. Δυστυχώς στο τέλος του 2009 μπήκαν «λουκέτα» σε πέντε ασφαλιστικές εταιρείες («Ασπίς Πρόνοια ΑΕΓΑ», «Ασπίς Πρόνοια ΑΕΑΖ», «General Union», «General Trust» και «Σκούρτης ΑΕΕΓΑ») ενισχύοντας τη δυσμενή συνολικότερη κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, μαζί με πάνω από 800.000 θιγόμενους ασφαλισμένους και 3.250 περίπου ασφαλιστικούς υπαλλήλους, που αντιμετώπισαν, όχι μόνο αβεβαιότητα για την εργασία τους, για το προνομιακό τους καθεστώς, αλλά και για την τύχη των περιουσιακών τους στοιχείων. Έτσι, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης ως υπεύθυνη για την εξασφάλιση των ασφαλιζομένων ήταν έτοιμη να αναστείλει και άλλες άδειες λειτουργίας εταιρειών που αντιμετώπιζαν προβλήματα φερεγγυότητας και αντί αυτού πραγματοποίησε έλεγχο στο σύνολο των ασφαλιστικών εταιριών και ενδελεχή εξέταση στα οικονομικά τους δεδομένα. Η όλη αυτή κατάσταση ενισχύθηκε από την γενικότερη οικονομική κρίση στον ελλαδικό χώρο με αποτέλεσμα να υπάρχουν «φωνές» που υπογράμμιζαν ότι το 2010 θα αποτελέσει έτος – σταθμό για την ελληνική ασφαλιστική αγορά.

Βέβαια, η επόμενη τετραετία θα είναι καθοριστική για τις εξελίξεις στον κλάδο. Μάλιστα εκτιμάται ότι το 2013 θα λειτουργούν λιγότερες από 40 ασφαλιστικές εταιρείες, από 85 που λειτουργούσαν το 2008. Ο λόγος προφανής, αφού πολλές είναι εκείνες που δεν

μπορούν να εναρμονισθούν με το νέο κανονιστικό πλαίσιο της Κομισιόν, το Solvency II (που είναι κάτι ανάλογο με τη Βασιλεία II στον τραπεζικό κλάδο). Την ώρα λοιπόν που οι Έλληνες ασφαλισμένοι, είχαν ως εναλλακτική επιλογή την ιδιωτική ασφάλιση, καθώς βλέπουν τα κρατικά ταμεία σύνταξης και περίθαλψης να βρίσκονται σε μια δύσκολη κατάσταση, ήρθε η κρίση να επηρεάσει και τις ιδιωτικές εταιρείες.

Σήμερα η αβεβαιότητα είναι το κύριο χαρακτηριστικό της αγοράς. Έτσι, οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές είναι μονόδρομος για τους μικρούς του κλάδου. Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο, οι ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει σταδιακά μέχρι το 2011 να έχουν καλύψει το σύνολο του ελλείμματος στα αποθεματικά τους (κάλυψη του 40% το 2009, του 70% το 2010 και κατά 100% το 2011). Οι νέοι κανόνες και η μεγαλύτερη εποπτεία θα δημιουργήσουν πιέσεις στην ασφαλιστική αγορά. Τη μεγαλύτερη πίεση δέχονται οι ασφάλειες ζωής. Η παραγωγή ασφαλιστρών ζωής μειώθηκε στο 1,7 δις ευρώ, από 1,9 δις ευρώ στο εννιάμηνο του 2008, εμφανίζοντας μείωση κατά 5,5%. Παράλληλα, η παραγωγή ασφαλιστρών ζημιών διαμορφώθηκε στα 2,3 δις ευρώ από 2,1 δις ευρώ το εννιάμηνο του 2007, σημειώνοντας αύξηση κατά 8%⁴⁸.

Η παραπάνω δυσμενής κατάσταση ενισχύεται και από μια ποσοτική έρευνα αγοράς που πραγματοποίησε το περιοδικό «Ασφαλιστική Αγορά» με στόχο την αξιολόγηση της σημερινής ασφαλιστικής αγοράς και των θεμάτων που άπτονται αυτής, την οποία ανέλαβε η εταιρεία «Opinion Marketing Research A.E.». Η έρευνα έλαβε χώρα το 2009, σε επαγγελματίες του κλάδου ασφαλίσεων σε όλη την Ελλάδα. Συνολικά, ολοκληρώθηκαν 495 συνεντεύξεις σε ασφαλιστικούς πράκτορες (159), μεσίτες ασφαλίσεων (24), ασφαλιστές (150) και διοικητικούς υπαλλήλους ασφαλιστικών εταιρειών (168). Βασικοί τομείς που καλύφθηκαν ήταν η ύπαρξη κρίσης στη σημερινή ελληνική ασφαλιστική αγορά και η αξιολόγηση της σημερινής ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς. Ενδεικτικά, στα πλαίσια της έρευνας, διαπιστώθηκε ότι 1 στους 3 (34%) αναγνώριζαν ότι η σημερινή ελληνική ασφαλιστική αγορά υφίσταται κάποιο είδος κρίσης. Επίσης, η κρίση αυτή φαίνεται κυρίως να οφείλεται στη γενικότερη οικονομική κρίση και στην έλλειψη ρευστότητας και αγοραστικής δύναμης από μέρους των καταναλωτών (85%), ενώ αναγνωρίζεται ότι ευθύνη έχουν και οι ίδιοι οι επαγγελματίες του κλάδου με εντυπωσιακό ποσοστό (82%)⁴⁹.

⁴⁸ Καραγεώργου, Ε, *Καζάνι που βράζει η αγορά ιδιωτικής ασφάλισης*, 16/12/2009, <http://www.capital.gr/Articles.asp?id=860068>.

⁴⁹ Opinion Marketing Research A.E., *Περιοδικό Ασφαλιστική Αγορά, Έρευνα για την ασφαλιστική αγορά*, 19/03/2009, *Περιοδικό Marketing Week*, <http://www.capital.gr/Articles.asp?id=860068>.

Κεφάλαιο 4. Case Study: Οι Ασφαλιστικές Εταιρίες Interamerican & Allianz

4.1. Η Εταιρία Interamerican

4.1.1. Προφίλ Εταιρίας Interamerican

Το όραμα της εταιρίας «Interamerican» είναι να αποτελεί έναν οικονομικά εύρωστο και δυναμικό ασφαλιστικό Όμιλο, ο οποίος προσφέρει σιγουριά και ασφάλεια στους πελάτες του, βοηθώντας τους να ευημερούν σε κάθε στάδιο της ζωής τους. Επίσης, η αποστολή της είναι να δημιουργεί και προσφέρει σημαντική αξία⁵⁰:

- Στους πελάτες της με ασφαλιστικά προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας, υπηρεσίες υγείας και προσωπικής βοήθειας υψηλής αξίας, επαγγελματική καθοδήγηση και προσωπική εξυπηρέτηση των πελατών της, ξεπερνώντας τις προσδοκίες τους.
- Στο προσωπικό και στους ασφαλιστικούς συμβούλους. Μέσω της καλλιέργειας και υιοθέτησης μιας φιλοσοφίας προσανατολισμένη στη φροντίδα για τον πελάτη, τη δημιουργικότητα και την επίτευξη υψηλής απόδοσης, στοιχεία τα οποία ανταμείβονται κατάλληλα.
- Στους Μετόχους. Είναι μια κερδοφόρα και οικονομικά ισχυρή εταιρεία, η οποία χρηματοδοτεί αυτόνομα την ανάπτυξή της, προσφέροντας μακροπρόθεσμα σημαντική αξία στους μετόχους της.
- Στην κοινωνία. Συνεισφέρει στην κοινωνία με πράξεις, υποστηρίζοντας ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, εκπαιδεύοντας το κοινό στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και προσφέροντας στοχευόμενα προγράμματα υγείας και φροντίδας.

Ακόμη, η ιστορική διαδρομή της εταιρίας ξεκινά από το 1969 με την ίδρυση της «Interamerican» ως Ε.Π.Ε. από τους κ.κ. Δ. Κοντομηνά και Α. Ταμπουρά. Στη συνέχεια ακολούθησαν διάφορες κινήσεις⁵¹:

- 1971: Μετατροπή της σε Ανώνυμη Εταιρεία.
- 1974: Δημιουργία της «Interamerican ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ».

⁵⁰ Interamerican, 2008, *Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης*, 2008, 4-9, http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zwhs_31_12_2009.pdf

⁵¹ Interamerican, ό.π., 2008, 9-10.

- 1988: Είσοδος στο χώρο των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, με την ίδρυση της «INTERTRUST», η οποία αποτέλεσε την πρώτη ιδιωτική και μη τραπεζική εταιρεία διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων.
- 1991 – 1993: Ανάπτυξη των τομέων Άμεσης Βοήθειας και Πιστωτικών Καρτών με τη δημιουργία των εταιρειών «Interamerican ΒΟΗΘΕΙΑΣ», «Interamerican ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ» και «Interamerican CARDS».
- 1996 – 1998: Έναρξη παροχής ολοκληρωμένων δευτεροβάθμιων υπηρεσιών υγείας με την ίδρυση της «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ».
- 1999: Εισαγωγή της «Interamerican» στο Ελληνικό Χρηματιστήριο και δημιουργία της χρηματιστηριακής εταιρείας «MEGATRUST».
- 2000: Έναρξη συνεργασίας με την πορτογαλική τράπεζα B.C.P. (Banco Comercial Portugues) και ίδρυση από κοινού της τράπεζας «NOVABANK».
- 2001: Προσχώρηση της «Interamerican» στη «EUREKO» και παύση της διαπραγμάτευσης της μετοχής της στο Χ.Α..
- 2001 – 2003: Περαιτέρω ανάπτυξη των νοσηλευτικών υπηρεσιών υγείας με δύο νέες κλινικές (την «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ» και την «ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ») και δημιουργία του σύγχρονου πολυϊατρείου «MEDIFIRST» για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.
- 2004: Μεταβίβαση της «INTERTRUST» από τη «EUREKO» στην «EUROBANK» και ανάληψη της διαχείρισης των Αμοιβαίων Κεφαλαίων «Interamerican» από την «EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ.». Τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, ανάληψη καθηκόντων Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου «Interamerican» από τον κ. Γ. Κώτσαλο.
- 2005: Διαδοχή του Προέδρου του Ομίλου «Interamerican» κ. Δ. Κοντομηνά από τον κ. Adrian Hegarty.
- 2006: Δημιουργία Direct Insurance Brand «ANYTIME INSURANCE ONLINE».
- 2007: Δημιουργία των εταιρειών «Interamerican Finance» και «ANYRISK». Μεταβίβαση ποσοστού 75% της «MEDICOM SYSTEMS» στην «EUREKO».
- 2008: Ολοκλήρωση της πώλησης της «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» και της «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ». Συμμετοχή της «Interamerican» στο Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ - UN Global Compact.

Η «Interamerican» σήμερα είναι γνωστή στους 98 από τους 100 Έλληνες. Είναι μία από τις 20 καλύτερες σε φήμη και κύρος εταιρείες που λειτουργούν στην Ελλάδα και κατέχει κορυφαία θέση σε όλους τους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται καθώς

αποτελεί μια από τις πιο εύρωστες οικονομικά ασφαλιστικές εταιρείες, έχοντας υψηλό περιθώριο φερεγγυότητας. Η εταιρία διαθέτει 1.000.000 πελάτες, ιδιώτες και επιχειρήσεις και συνεργάζεται με 2.460 εξειδικευμένους Ασφαλιστικούς Συμβούλους.

Τα ισχυρά της σημεία έγκεινται στο ισχυρό όνομα και η εξαιρετική φήμη του Ομίλου, στην κάλυψη κάθε ασφαλιστικής ανάγκης ιδιωτών και οργανισμών μέσω ενός διευρυσμένου φάσματος προϊόντων και υπηρεσιών, στο μεγαλύτερο και πιο ολοκληρωμένο Σύστημα Υγείας για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών, στη μεγάλη και ιδιόκτητη υποδομή στο χώρο της Υγείας και της Άμεσης Βοήθειας, στην ευρύτατη πελατειακή βάση, στο άρτια καταρτισμένο προσωπικό και στη ένταξη στην «EUREKO», έναν πανίσχυρο πανευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό Όμιλο. Η «Interamerican» ανήκει σήμερα στην «EUREKO», έναν από τους κορυφαίους και ισχυρότερους χρηματοοικονομικούς Ομίλους της Ευρώπης. Η σχέση αυτή καταξιώνει την «Interamerican» διεθνώς, ενισχύει τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα και θέτει τα θεμέλια μιας νέας εποχής, με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης και προσφοράς στους ασφαλισμένους της.

Ουσιαστικά η «Interamerican» έχει πολλές δραστηριότητες όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα⁵².

Πίνακας 11. Δραστηριότητες Ομίλου Interamerican

Δραστηριότητες του Ομίλου INTERAMERICAN			
Ασφαλιστικές Υπηρεσίες	Υπηρεσίες Βοήθειας	Υπηρεσίες Υγείας	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες
Ασφάλειες Ζωής	Οδική Προστασία	Αθηναϊκή Κλινική	Αμοιβαία Κεφάλαια *
Ασφάλειες Υγείας	Άμεση Ιατρική Βοήθεια	MEDIFIRST Πολυιατρείο	Χρηματοδοτικές Λύσεις
Γενικές Ασφάλειες			Χρηματοπιστηριακές Υπηρεσίες
Risk & Safety Management			

* Διαχείριση από την EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ.

(Interamerican, 2010, <http://www.Interamerican.gr/default.asp?pid=13&la=1>)

⁵² Interamerican, ό.π., 2008, 11-13.

4.1.2. Οικονομική Κατάσταση Εταιρείας Interamerican

Η «Interamerican» αποτελεί μία από τις ισχυρότερες χρηματοοικονομικές εταιρίες στην Ελλάδα, καθώς κατέχει ηγετική θέση σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης της. Στον τομέα των ασφαλειών ζωής και υγείας κατέχει τη δεύτερη θέση με μερίδιο αγοράς 11,6%, στις γενικές ασφάλειες κατέχει τη δεύτερη θέση με 6,2% μερίδιο αγοράς, στις υπηρεσίες βοήθειας κατέχει τη πρώτη θέση με 21,5% μερίδιο αγοράς και στα αμιγώς επενδυτικά αμοιβαία κεφαλαία κατέχει τη πέμπτη θέση με 6,43% μερίδιο αγοράς.

Η κορυφαία θέση της «Interamerican» στους τομείς των Υπηρεσιών Υγείας και Άμεσης Ιατρικής Βοήθειας οφείλεται κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό στην υποδομή της. Η «Interamerican» καλύπτει τις ανάγκες των ασφαλισμένων της σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, διαθέτοντας τα ακόλουθα μέσα για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε περιστατικού: ιδιωτική κλινική, σύγχρονο πολυϊατρείο, 24ωρη ειδική τηλεφωνική "Γραμμή Υγείας" 1010, 17 ιδιόκτητα ασθενοφόρα, 3 ελικόπτερα, υγειονομικό αεροπλάνο και 70 μόνιμους εξειδικευμένους συνεργάτες. Στον τομέα της Οδικής Βοήθειας, η «Interamerican» έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετεί κάθε είδος οχήματος, από δίκυκλο μέχρι μεγάλα φορτηγά οχήματα, χάρη στην άρτια υποδομή που διαθέτει, δηλαδή: την 24ωρη ειδική τηλεφωνική "Γραμμή Οδικής Εξυπηρέτησης" 1158 140 σταθμούς βοήθειας πανελλαδικά, τα 40 σημεία τεχνικής υποστήριξης, τα 280 ιδιόκτητα οχήματα (μηχανές, ρυμουλκά, πλατφόρμες) και τα 310 εξειδικευμένα άτομα.

Τα οικονομικά στοιχεία της «Interamerican» είναι ιδιαίτερα αισιόδοξα. Η διετία 2006-2007 υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχημένη για την «Interamerican». Σχεδόν όλα τα οικονομικά της μεγέθη και τα παραγωγικά της αποτελέσματα παρουσίασαν σημαντική αύξηση, σε σύγκριση με τα αποτελέσματα προηγούμενων ετών. Σε μια χρονιά έντονης κρίσης της παγκόσμιας οικονομίας και της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, όπως το 2008, κατά το οποίο εταιρίες - κολοσσοί κατάρρευσαν ή τουλάχιστον κατέγραψαν σημαντικές ζημιές, η «Interamerican» κατόρθωσε να παρουσιάσει κέρδη, πραγματοποιώντας σημαντικά βήματα στον έλεγχο των λειτουργικών δαπανών, χωρίς απώλειες θέσεων εργασίας. Αντιθέτως, επένδυσε στην ενίσχυση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη πολυκαναλικής προσέγγισης της αγοράς και στην αναβάθμιση της τεχνολογικής υποδομής.

Η Εταιρεία για το 2008 παρουσίασε υψηλούς ποιοτικούς δείκτες σε σχέση με την υπόλοιπη αγορά, όσον αφορά στη διατηρησιμότητα του χαρτοφυλακίου της (90,2% πάνω από τα πρότυπα (standards) της LIMRA (Διεθνής Ερευνητικός Οργανισμός στον ασφαλιστικό και χρηματοοικονομικό κλάδο) και στην ικανοποίηση των πελατών της (άνω

του 80%). Το περιθώριο φερεγγυότητάς της ανήλθε για το 2008 στο 226,28% υπερκαλύπτοντας κατά 150% το περιθώριο που ορίζει η ελληνική νομοθεσία. Συνοπτικά, τα βασικά οικονομικά μεγέθη και τα παραγωγικά αποτελέσματα της «Interamerican» για τα έτη αναφοράς 2006 - 2008 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα 12⁵³:

Πίνακας 12. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη (σε εκατ. €)

Οικονομικά Μεγέθη	Έτη		
	2006	2007	2008
Σύνολο Ενεργητικού	1.867,20	1.905,60	1.760,62
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	161,7	224,2	232,49
Καθαρές Πωλήσεις	341,49	360,61	376,91
Κέρδη προ Φόρων	79,01	85,93	16,67
Καθαρά Κέρδη	54,93	67,85	0,94
Ενεργητικό Αμοιβαίων Κεφαλαίων	1.426,20	1.332,10	659,97
Ασφάλιστρα Ζωής και Υγείας	219,66	221,07	221,65
Ασφάλιστρα Γενικών Ασφαλειών	121,83	139,54	155,26
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων (ιδία κράτηση)	248,82	250,29	264,32

*(«Interamerican». Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. 2008. 12-13.
http://www.interamerican.gr/files/downloadables/eke/ia_apol_eke_08.pdf)*

Επίσης, για το έτος 2009:

- Η «Interamerican ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ Α.Ε.» είχε σύνολο ενεργητικού 1.422.066.562,80 €, Ίδια Κεφάλαια 293.086.271,02€ και Κέρδη από τις ασφαλίσσεις ζωής 54.372.396,93 €⁵⁴.
- Η «Interamerican ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ Α.Ε.» είχε σύνολο ενεργητικού 360.768.372,87 €, Ίδια Κεφάλαια 59.308.626,56 €, Κέρδη από τις ασφαλίσσεις λοιπών ζημιών 29.132.929,67 € και Κέρδη από τις ασφαλίσσεις αστικής ευθύνης οχημάτων 1.555.533,86 €⁵⁵.
- Η «INTERAMERIKAN ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ» είχε σύνολο ενεργητικού

⁵³ Interamerican, ό.π., 2008, 12-13.

⁵⁴ Interamerican Ελληνική Εταιρία Ασφαλίσεων Ζωής Α.Ε., 2008, *Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης*, 2008, 12, http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zwhs_31_12_2009.pdf

⁵⁵ Interamerican Ελληνική Εταιρία Ασφαλίσεων Ζημιών Α.Ε., 2010, http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zhmiwn31_12_2009.pdf

45.795.614,79 €, Ίδια Κεφάλαια 43.270.192,79 € και Κέρδη προ φόρων 3.427.362,34 €⁵⁶.

- Η «INTERAMERICAN ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ» είχε σύνολο ενεργητικού 23.892.017,56 €, Ίδια Κεφάλαια 21.047.478,12 € και Κέρδη προ φόρων 6.225.239,82 €⁵⁷.
- Η «ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΪΦ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε.» είχε σύνολο ενεργητικού 6.485.436,80 €, Ίδια Κεφάλαια 6.208.323,42 € και Ζημίες προ φόρων 74.716,63 €⁵⁸.

4.1.3. Ασφαλιστικά Προγράμματα Interamerican

Τα προϊόντα του Ομίλου «Interamerican» καλύπτουν το πλήρες φάσμα των ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, προσφέροντας λύσεις που ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των πελατών. Έτσι, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες μπορούν να καλύψουν ανάγκες των ιδιωτών σχετικά με τη ζωή, την υγεία, τη σύνταξη, το παιδί, την επένδυση-αποταμίευση, το εισόδημα, το αυτοκίνητο, την κατοικία, το σκάφος, τις ταξιδιωτικές ασφαλίσσεις, τη νομική προστασία, την αστική ευθύνη, την άμεση βοήθεια. Επίσης, για επαγγελματίες - επιχειρήσεις, η εταιρία πραγματοποιεί ομαδικές ασφαλίσσεις, μεγασφάλεια επιχειρήσεων, ασφαλίσσεις μεταφορών, τεχνικές ασφαλίσσεις, ασφάλιση πληρωμάτων, αστική ευθύνη και άλλες ασφαλίσσεις. Ακόμη, παρέχει υπηρεσίες σχετικές με αμοιβαία κεφάλαια αλλά και πολλές χρηματοδοτικές λύσεις με σημαντικά πλεονεκτήματα⁵⁹.

⁵⁶ Interamerican Υγείας Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων Υγείας Και Βοήθειας, 2010, http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/ygeias_31_12_2009.pdf

⁵⁷ Interamerican Οδική Προστασία Ανώνυμος Εταιρία Γενικών Ασφαλειών, 2010, http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/od_prost_31_12_2009.pdf

⁵⁸ Ιμπεριο Λαϊφ Ανώνυμη Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία Ζωής Α.Ε., 2010, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/Imperio_31_12_2009.pdf

⁵⁹ Interamerican, 2010, *Προϊόντα & Υπηρεσίες*, <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=3&la=1>

4.1.3.1. Ζωής

Η «Interamerican» αποτέλεσε την πρώτη εταιρεία αμιγώς ασφαλειών ζωής στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής είναι τα εξής⁶⁰:

1. **Απλή Ασφάλεια Ζωής.** Η Απλή Ασφάλεια Ζωής (μέχρι €300.000 ή από €300.000 και άνω) είναι μια βασική ασφάλεια, η οποία καλύπτει τον κίνδυνο της απώλειας ζωής, εάν αυτή προκύψει σε προκαθορισμένο χρονικό διάστημα και μέχρι την ηλικία των 75 ετών. Το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο πρέπει να είναι μικρότερο από €300.000 στη μια περίπτωση ή μεγαλύτερο στην άλλη περίπτωση. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οικογενειάρχες και άτομα με εξαρτώμενα μέλη, άτομα με αυξημένες υποχρεώσεις (δάνεια, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.) και επιχειρηματίες, οι οποίοι επιθυμούν να εξασφαλίσουν την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας της εταιρείας σε περίπτωση θανάτου του ενός εκ των συνεταίρων.
2. **Απλή Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής.** Η Απλή Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής είναι μια βασική ασφάλεια ζωής, η οποία καλύπτει τον κίνδυνο της απώλειας ζωής του ασφαλισμένου ισοβίως. Αποτελεί την πλέον κατάλληλη λύση για όσους επιθυμούν προγράμματα Υγείας με ισόβια διάρκεια, αλλά και προστασία της ακίνητης περιουσίας τους για την εξασφάλιση της πληρωμής των φόρων κληρονομιάς. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με σημαντική περιουσία, τα οποία επιθυμούν να καλύψουν τα εξαρτώμενα μέλη τους από τον φόρο κληρονομιάς και σε άτομα που επιθυμούν προγράμματα υγείας με ισόβια διάρκεια.
3. **Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής.** Η Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής με αξία εξαγοράς είναι μια βασική ασφάλεια ζωής, η οποία καλύπτει τον κίνδυνο της απώλειας ζωής σας ισοβίως. Αποτελεί την πλέον κατάλληλη λύση εάν επιθυμείτε προγράμματα Υγείας με ισόβια διάρκεια, αλλά και προστασία της ακίνητης περιουσίας σας για την εξασφάλιση της πληρωμής των φόρων κληρονομιάς. Είναι κατάλληλη ως βασικό πρόγραμμα στο οποίο μπορούν να προστεθούν προγράμματα Υγείας. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με σημαντική περιουσία, τα οποία επιθυμούν να καλύψουν τα εξαρτώμενα μέλη τους από τον φόρο κληρονομιάς και σε άτομα που επιθυμούν προγράμματα Υγείας με ισόβια διάρκεια.
4. **Απλή Συμπληρωματική Ασφάλεια Ζωής.** Η Απλή Συμπληρωματική Ασφάλεια Ζωής είναι μια ασφάλεια ζωής συγκεκριμένης διάρκειας, η οποία λειτουργεί

⁶⁰ Interamerican, 2010, *Ασφάλειες Ζωής & Ασφαλιστικά Προγράμματα Ζωής*, <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=3&la=1>

συμπληρωματικά σε αποταμιευτικά προγράμματα. Πρόκειται, δηλαδή, για μια πρόσθετη κάλυψη σε συμβόλαια τα οποία περιέχουν βασικές ασφάλειες, όπως τα unit linked, Σύνταξη Ζωής, Πλάνο Ζωής και οι Απλές Ισόβιες. Καλύπτει τον κίνδυνο της απώλειας ζωής σας μέχρι την ηλικία των 75 ετών. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οικογενειάρχες και άτομα με εξαρτώμενα μέλη και σε άτομα με αυξημένες υποχρεώσεις (δάνεια, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

5. **Ασφάλεια Δανείου – Δανειοληπτών.** Η Ασφάλεια Ζωής Δανειοληπτών είναι το καταλληλότερο πρόγραμμα για την κάλυψη των υποχρεώσεων του δανείου, καλύπτοντας τον δανειολήπτη από τυχόν απρόοπτα της ζωής που μπορεί να προκύψουν (όπως απώλεια ζωής και ανικανότητα για εργασία εφόσον υπάρχει η αντίστοιχη κάλυψη στο συμβόλαιο). Το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο έτσι, ώστε το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο να μειώνεται σταθερά και ισόποσα κάθε χρόνο με αντίστοιχη μείωση των ασφαλίσεων του. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους όσους έχουν λάβει στο παρελθόν στεγαστικό δάνειο και επιθυμούν να έχουν ασφαλιστική προστασία ή/και λαμβάνουν στεγαστικό δάνειο και είτε επιθυμούν οι ίδιοι ασφαλιστική προστασία ή είναι υποχρεωτική από την τράπεζα για την έγκριση του δανείου.
6. **Πρόσθετες καλύψεις.** Επιμέρους περιλαμβάνουν:
 - **Ασφάλεια Θανάτου Από Ατύχημα.** Με την Ασφάλεια θανάτου από ατύχημα καλύπτεται ο κίνδυνος της απώλειας ζωής σας εξαιτίας ατυχήματος, μέχρι την ηλικία των 70 ετών. Σε περίπτωση που προκληθεί θάνατος από ατύχημα, η «INTERAMERICAN» θα καταβάλει το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο στους δικαιούχους, εφόσον η αιτία του θανάτου οφείλεται αποκλειστικά σε αυτό. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όσους επιθυμούν να προστατέψουν την οικογένειά τους ή τα αγαπημένα τους πρόσωπα από μία τέτοια δυσάρεστη συνέπεια ενός ατυχήματος.
 - **Ασφάλεια Θανάτου Και Διαρκούς Ανικανότητας Από Ατύχημα.** Η Ασφάλεια θανάτου και διαρκούς ανικανότητας από ατύχημα είναι μία πρόσθετη κάλυψη, η οποία εξασφαλίζει από δυσάρεστες συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από ένα πιθανό ατύχημα. Όταν από ατύχημα συμβεί απώλεια ζωής ή διαρκής ολική ή μερική ανικανότητα, τότε η «INTERAMERICAN» καταβάλλει το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο που έχει επιλέγει από τον ασφαλισμένο. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε συνταξιούχους και άτομα που δεν

εργάζονται (π.χ. νοικοκυρές, φοιτητές και συνταξιούχους), οι οποίοι επιθυμούν να καλυφθούν για τις συνέπειες ενός ατυχήματος.

4.1.3.2. Υγείας Και Σύνταξης

Η εξασφάλιση της προσωπικής υγείας και της υγείας των μελών της οικογενείας μας αποτελεί μέγιστη ανάγκη. Όλοι οι άνθρωποι αναζητούν ποιότητα και φροντίδα όταν παρουσιαστεί ένα πρόβλημα υγείας, εύκολη πρόσβαση στις ιατρικές υπηρεσίες και τη δυνατότητα επιλογής των υπηρεσιών υγείας. Η «Interamerican» με ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων ασφάλειας υγείας καλύπτει πλήρως τις ανάγκες για την ολοκληρωμένη προστασία της υγείας σας, ανάλογα με τις προσωπικές απαιτήσεις και την οικονομική δυνατότητα. Ειδικότερα⁶¹:

1. Το **MEDISYSTEM**. Το MEDISYSTEM είναι περισσότερο από ένα απλό ασφαλιστικό πρόγραμμα. Είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα, που φροντίζει την υγεία σε κάθε τομέα: στην πρόληψη, στη διάγνωση, στη θεραπεία. Το Δίκτυο Υγείας MEDISYSTEM καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας, και περιλαμβάνει:
 - Δίκτυο ιατρών καθώς συνεργάζεται με περισσότερους από 1.000 ιατρούς πανελλαδικά. Το πρόγραμμα MEDISYSTEM Dynamic περιλαμβάνει επιπλέον υπηρεσίες εναλλακτικής ιατρικής, με επισκέψεις σε ομοιοπαθητικούς ιατρούς και βελονιστές. Οι επισκέψεις στους ιατρούς του Δικτύου Υγείας είναι χωρίς καμία χρέωση και ο ετήσιος αριθμός των επισκέψεων που δικαιούται ο πελάτης εξαρτάται από το πρόγραμμα MEDISYSTEM που θα επιλέξει.
 - Δίκτυο Διαγνωστικών Κέντρων. Στο Σύστημα Υγείας MEDISYSTEM έχουν ενταχθεί 185 υπερσύγχρονα διαγνωστικά κέντρα της χώρας.
 - Νοσηλευτικά Ιδρύματα. Σε περίπτωση νοσηλεία, η εταιρία διαθέτει το μεγαλύτερο ιδιωτικό δίκτυο νοσηλευτικών ιδρυμάτων, την πρότυπη κλινική Ημερήσιας Νοσηλείας του Ομίλου Interamerican (Αθηναϊκή Κλινική) καθώς και όλα τα δημόσια νοσοκομεία. Το MEDISYSTEM καλύπτει τα έξοδα νοσηλείας και τις αμοιβές ιατρών σε οποιοδήποτε νοσηλευτικό ίδρυμα, ιδιωτικό και δημόσιο, της Ελλάδας και του εξωτερικού.

⁶¹ Interamerican, 2010, *Ασφάλεια υγείας*, <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=39&la=1>

- «Γραμμή Υγείας 1010». Στην καρδιά του Δικτύου Υγείας «χτυπάει» η τηλεφωνική «Γραμμή Υγείας 1010», ένας σύμβουλος που συντονίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας άμεσα και αποτελεσματικά, φροντίζει για οτιδήποτε συμβεί, οπουδήποτε κι αν βρίσκεται ο πελάτης, 24 ώρες το 24ωρο, 365 ημέρες το χρόνο. Οι άνθρωποι του Συντονιστικού Κέντρου της «Interamerican» προσφέρουν απλές ιατρικές συμβουλές, οδηγίες για πρώτες βοήθειες και πληροφορίες για τους ιατρούς, τα διαγνωστικά κέντρα και τα νοσοκομεία του Δικτύου Υγείας.
- Άμεση Ιατρική Βοήθεια. Μια παροχή σε όλους τους ασφαλισμένους του MEDISYSTEM. Στις δύσκολες στιγμές ενός ατυχήματος ή προβλήματος υγείας, μακριά από το σπίτι, μέσω της «Γραμμής Υγείας 1010», συντονίζεται η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών βοήθειας και η υγειονομική μεταφορά του ασφαλιζόμενου, με ασθενοφόρο, ελικόπτερο ή αεροπλάνο.

2. **MEDIhospital.** Το MEDIhospital, η κάλυψη νοσηλείας της Interamerican, ανακουφίζει τον ασφαλιζόμενο οικονομικά από το υψηλό κόστος μιας ενδεχόμενης νοσηλείας. Παράλληλα, εξασφαλίζει απευθείας πρόσβαση σε υπηρεσίες υψηλού επιπέδου και προσφέρει τη φροντίδα και τη σιγουριά που χρειάζεται σε δύσκολες στιγμές. Μέσα από τρία προγράμματα που διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις, υπάρχει η δυνατότητα να επιλεγεί εκείνο που καλύπτει πληρέστερα τις ανάγκες του ασφαλιζόμενου. Κάθε πρόγραμμα του MEDIhospital έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει το καλύτερο στις ιατρικές υπηρεσίες. Οφέλη του MEDIhospital είναι το προσιτό κόστος, η κάλυψη τοκετού με μορφή επιδόματος, δυνατότητα ετήσιου προληπτικού έλεγχου υγείας (Check-up), η πρόσβαση σε σύγχρονες νοσηλευτικές μονάδες και φορολογικά πλεονεκτήματα. Ειδικότερα προγράμματα MEDIhospital είναι τα εξής:

- MEDIhospital EXTRA. Πρόγραμμα κατάλληλο για όσους επιθυμούν κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ανεξάρτητα από το κόστος του), το MEDIhospital SUPER. Πρόγραμμα για όσους επιθυμούν να είναι σίγουροι ότι η ασφαλιστική εταιρεία μπορεί να αναλάβει το σημαντικότερο μέρος από τα έξοδα της νοσηλείας. Ένα πρόγραμμα με λογικό ασφάλιστρο, σύμμαχος της υγείας αλλά και των οικονομικών του πελάτη.
- MEDIhospital EYEΛΙΚΤΟ. Ένα πρόγραμμα χαμηλότερου κόστους, το οποίο δίνει τη δυνατότητα επιλογής κάθε φορά της θέση νοσηλείας ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού και το συνολικό κόστος της επέμβασης. Είναι το

πρόγραμμα που μπορεί να προσαρμόζεται στην οικονομική κατάσταση τη στιγμή της νοσηλείας του πελάτη.

3. **MEDicash.** Το ολοκληρωμένο ασφαλιστικό πρόγραμμα MEDicash Επίδομα Υγείας εξασφαλίζει την έκτακτη οικονομική ενίσχυση που χρειάζεται ο πελάτης σε περίπτωση που παρουσιαστεί μια έκτακτη ανάγκη για χειρουργική επέμβαση, νοσηλεία ή κάποια χρόνια και σοβαρή ασθένεια. Αποτελείται από τρία προγράμματα, τα οποία διαφοροποιούνται με στόχο να καλύπτουν όσο το δυνατό περισσότερες ανάγκες:
 - MEDicash Νοσοκομειακό. Παρέχει ημερήσιο επίδομα, το οποίο καταβάλλεται από την πρώτη μέρα νοσηλείας σε δημόσιο ή σε ιδιωτικό νοσοκομείο για όσες μέρες διαρκέσει η νοσηλεία. Εξασφαλίζει την καταβολή επιδόματος σε περίπτωση νοσηλείας, εξαιτίας ασθένειας ή ατυχήματος σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσοκομείο.
 - MEDicash Χειρουργικό. Εξασφαλίζει την καταβολή επιδόματος σε περίπτωση χειρουργικής επέμβασης εξαιτίας ασθένειας ή ατυχήματος, το οποίο διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος / κατηγορία και τη σοβαρότητα της επέμβασης.
 - MEDicash Ολοκληρωμένο. Παρέχει τη δυνατότητα συνδυασμού των διάφορων σχεδίων των προγραμμάτων MEDicash "Χειρουργικό" και "Νοσοκομειακό", ώστε να εξασφαλιστεί το επίδομα που επιθυμεί ο πελάτης σε περίπτωση νοσηλείας ή / και χειρουργικής επέμβασης, εξαιτίας ασθένειας ή ατυχήματος.
 - MEDicash Φύλακας Άγγελος. Ασφαλιστικό πρόγραμμα, το οποίο σε περίπτωση που ο ασφαλιζόμενος νοσήσει για συγκεκριμένες ασθένειες, καλύπτει με την καταβολή του κεφαλαίου που έχει επιλέγει όταν ασφαλιστεί. Συγκεκριμένα, παρέχει ένα σημαντικό ποσό, σε περίπτωση που εμφανιστεί κάποια χρόνια και σοβαρή ασθένεια, για να αντιμετωπιστούν τα ιατρικά έξοδα.
4. **Άμεση Ιατρική Βοήθεια.** Στόχος της Άμεσης Ιατρικής Βοήθειας είναι να καλύψει την ανάγκη προστασίας κατά τις μετακινήσεις σας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Στη "Γραμμή Υγείας 1010" οι συνεργάτες ιατροί, το νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό είναι στη διάθεσή σας, 24 ώρες του 24ωρου, 365 ημέρες το χρόνο.
5. **Ιατρικές μονάδες.** Η «Interamerican» έχει δημιουργήσει νέα πρότυπα στην περίθαλψη και στη νοσηλεία και παρέχει υπηρεσίες υγείας δραστηριοποιείται με 4 υπερσύγχρονες ιατρικές μονάδες, την «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ Αθηνών - Γενική

Κλινική», την «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ Παιδών - Παιδιατρική Κλινική», την «ΑΘΗΝΑΪΚΗ Κλινική - Γενική Κλινική» και το MEDIFIRST - Σύγχρονο Πολυϊατρείο.

Επίσης, οι συντάξεις και τα συνταξιοδοτικά προγράμματα αποτελούν ένα θέμα που δεν ξεφεύγει ποτέ από την επικαιρότητα, τόσο για τους συνταξιούχους όσο και για τους εργαζόμενους. Η αύξηση του προσδόκιμου ζωής, το χαμηλό πλέον ύψος των επιτοκίων, η δυσμενής αναλογία εργαζομένων-ασφαλισμένων προς συνταξιούχους και τελικά η συνολική χρηματοοικονομική εικόνα των ταμείων δημιουργούν δικαίως ανησυχία για το αύριο. Η «Interamerican» διαθέτει πολλά συνταξιοδοτικά προγράμματα καθώς μπορούν να καλύψουν τα τρέχοντα έξοδα, τον πληθωρισμό, τις δαπάνες υγείας, την αλλαγή τρόπου ζωής όπως η ευθύνη για παιδιά ή για υπερήλικες γονείς, συνήθως συνεπάγονται επιπλέον έξοδα, τα χόμπι, τα ταξίδια και τις έκτακτες υποχρεώσεις⁶².

Τα συνταξιοδοτικά προγράμματα που απευθύνονται σε ιδιώτες είναι τα εξής:

1. **Σύνταξη Ζωής.** Η Σύνταξη Ζωής είναι ένα εγγυημένο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα να ενισχυθεί το εισόδημά όταν ο ασφαλιζόμενος θα εργάζεται ή να βελτιώσει το βαθμό αναπλήρωσης του εισοδήματός του όταν θα έχει συνταξιοδοτηθεί με μια επιπλέον εγγυημένη σύνταξη.
2. **Πλάνο Ζωής.** Το Πλάνο Ζωής είναι ένα σύγχρονο αποταμιευτικό προϊόν εγγυημένης παροχής, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα να ενισχύσει ουσιαστικά την οικονομική θέση εξασφαλίζοντας το εφάπαξ κεφάλαιο που επιθυμεί ο πελάτης στην ηλικία που θα επιλέξει.
3. **Ομόλογο Ζωής για Σύνταξη.** Το Ομόλογο Ζωής για Σύνταξη είναι ένα επενδυτικό πρόγραμμα εφάπαξ ασφαλιστρού, το οποίο συνδυάζει με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο την επένδυση στα Αμοιβαία Κεφάλαια «Interamerican» με την ασφαλιστική προστασία.

Στα ασφαλιστικά προϊόντα ζωής, υγείας και σύνταξης της «INTERAMERICAN» μπορούν να καλύψουν και τις ανάγκες των επιχειρήσεων, εκτός από των ιδιωτών. Έτσι, τα ασφαλιστικά προγράμματα Ανθρώπινου Δυναμικού είναι έτσι σχεδιασμένα, ώστε να λειτουργούν συμπληρωματικά και να ενισχύουν τους τομείς του κύριου ασφαλιστικού φορέα, στον οποίο υπάγεται κάθε εργαζόμενος. Έτσι, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξετε ανάμεσα σε προγράμματα που φροντίζουν για την προστασία των εργαζομένων

⁶² Interamerican, 2010, *Σύνταξη*, <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=207&la=1>

(υγεία και ζωή), καθώς και για την προστασία της επιχειρησιακής περιουσίας. Ειδικότερα, τα ασφαλιστικά προγράμματα καλύπτουν⁶³:

1. **Προστασία Ζωής.** Κάθε εργαζόμενος ανησυχεί για την περίπτωση εκείνη που δεν θα είναι σε θέση να εργαστεί, έστω και προσωρινά και κατ' επέκταση δεν θα είναι ικανός να συντηρήσει την οικογένειά του. Με τα προγράμματα ομαδικής ασφάλισης «Προστασία» προσφέρεται στους εργαζομένους σιγουριά και ασφάλεια, βοηθούνται στο να ξεπεράσουν το άγχος τους για τυχόν δύσκολες καταστάσεις, που μπορούν να προκύψουν στο μέλλον, επηρεάζοντας θετικά την απόδοση και την παραγωγικότητά τους. Είναι δυνατή η επιλογή από τα ασφαλιστικά προγράμματα Προστασία I, Προστασία II, Προστασία III, τρία διαφορετικά προγράμματα τα οποία παρέχουν τυποποιημένες καλύψεις με διαφορετικά όρια παροχών και το «Ευέλικτη Προστασία», το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα επιλογής των ασφαλιστικών καλύψεων και παροχών, καθώς και την αντίστοιχη προσαρμογή του ύψους των ασφαλίσεων και περιλαμβάνει:
 - Κάλυψη σε περίπτωση απώλειας ζωής (Ασφάλεια Ζωής),
 - Ασφάλεια Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας από ασθένεια,
 - Ασφάλεια Θανάτου & Διαρκούς Ανικανότητας από ατύχημα,
 - Ασφάλεια Πρόσκαιρης Ολικής Ανικανότητας από ατύχημα ή ασθένεια,
 - Ασφάλεια Πρόσκαιρης Ολικής Ανικανότητας από ατύχημα,
 - Ασφάλεια Εξόδων Θεραπείας σε περίπτωση ατυχήματος (εντός ή εκτός νοσοκομείου)
 - Ασφάλεια Σοβαρών Ασθενειών,
 - Ευρεία Νοσοκομειακή και Εξωνοσοκομειακή Περιθαλψη.
2. **Υγεία.** Κάθε χρόνο, κατά μέσο όρο, ένας εργαζόμενος απουσιάζει λόγω ασθένειας 5,6 ημέρες από την εργασία του. Το διάστημα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό και κοστίζει τόσο σε χρόνο, όσο και σε χρήμα στον ίδιο αλλά και στην επιχείρηση. Τα ασφαλιστικά προγράμματα Υγείας της «Interamerican» (MEDIsystem, Άμεση Ιατρική Βοήθεια) καλύπτουν τις δαπάνες για πρωτοποριακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και ευρέως φάσματος. Έτσι τα προβλήματα υγείας των εργαζομένων αντιμετωπίζονται άμεσα και αποτελεσματικά.
3. **Σύνταξη.** Τα Ομαδικά Συνταξιοδοτικά Προγράμματα δίνουν τη δυνατότητα στον εργοδότη να εξομαλύνει την «ελεύθερη πτώση» του βιοτικού επιπέδου του

⁶³ Interamerican, 2010, *Προγράμματα και Καλύψεις*, <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=228&la=1>

εργαζόμενου κατά τη συνταξιοδότηση, εξασφαλίζοντας συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης. Παράλληλα, δίνεται και η δυνατότητα στον εργαζόμενο να μεριμνήσει και ο ίδιος για τη συνταξιοδότησή του και να καλύψει εξειδικευμένες ανάγκες με τη καταβολή εθελοντικών εισφορών. Η συστηματική αποταμίευση σε συνδυασμό με τους προνομιακούς οικονομικούς όρους της Ομαδικής Ασφάλισης και την πρόσβαση σε σημαντικές επενδύσεις, με υψηλές εγγυημένες και ακόμη υψηλότερες αποδόσεις, μπορούν να εξασφαλίσουν σημαντικό συνταξιοδοτικό εισόδημα στον εργαζόμενο της επιχείρησης. Η «Interamerican» σχεδιάζει, εγκαθιστά και διαχειρίζεται αποτελεσματικά Ομαδικά Συνταξιοδοτικά Προγράμματα κάθε είδους όπως: Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών, Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών, Συμπληρωματικά Εθελοντικά Προγράμματα, Προγράμματα Εθελουσίας Εξόδου και ειδικά Προγράμματα Στελεχών. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα επιλογής ή συνδυασμού επιλογών μέσα από μία μεγάλη ποικιλία επενδυτικών προϊόντων όπως, επενδύσεις με απόδοση επιτοκίου και εγγυημένη απόδοση, ποικιλία Αμοιβαίων Κεφαλαίων ή ακόμη και σχεδιασμός ειδικών επενδυτικών «καλαθιών», ανάλογα με το επενδυτικό προφίλ της εταιρίας και των ασφαλισμένων.

4. **Ασφάλιση του προσωπικού** (Ομαδική Ασφάλιση). Οι παροχές των προγραμμάτων Ομαδικής Ασφάλισης «Προστασία» προσφέρουν στους εργαζομένους εξασφάλιση της οικογένειάς τους σε περίπτωση απώλειας ζωής, προστασία του εισοδήματός τους, σε περίπτωση μόνιμης ή πρόσκαιρης, ολικής ή μερικής ανικανότητας από ατύχημα ή ασθένεια, κάλυψη των εκτάκτων εξόδων που δημιουργούνται, τόσο για τους ίδιους όσο και για την οικογένειά τους, σε περίπτωση νοσηλείας και κάλυψη των δαπανών για ιατρικές επισκέψεις, διαγνωστικές εξετάσεις και φάρμακα για την αποκατάσταση της υγείας τους.

4.2. Η Εταιρία Allianz

4.2.1. Προφίλ Εταιρίας

Η Allianz, ένας από τους κορυφαίους Ομίλους παροχής υπηρεσιών στον κόσμο, δραστηριοποιείται στον κλάδο της ιδιωτικής ασφάλισης, στον τραπεζικό κλάδο καθώς και

στη διαχείριση κεφαλαίων. Με πάνω από 153.000 εργαζόμενους, ο Όμιλος Allianz εξυπηρετεί περισσότερους από 75 εκατομμύρια πελάτες σε 70 χώρες παγκοσμίως. Η Allianz είναι ηγέτιδα εταιρία στη παγκόσμια αγορά των γενικών ασφαλίσεων με εξίσου ισχυρή παρουσία σε όλους τους κλάδους που δραστηριοποιείται.

Το 2006 η Allianz SE, η μητρική εταιρία, έγινε η πρώτη εταιρία του δείκτη Dow Jones EURO STOXX 50 που απέκτησε το νομικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής εταιρίας (Societas Europaea), μια καινούργια πανευρωπαϊκή νομική μορφή για πολυμετοχικούς οργανισμούς, με έδρα το Μόναχο. Ακόμη, κατά το οικονομικό έτος 2008 ο συνολικό κύκλος εργασιών του Ομίλου Allianz ξεπέρασε τα 92,5 δις ευρώ. Παράλληλα, η Allianz είναι ένας από τους μεγαλύτερους διαχειριστές κεφαλαίων παγκοσμίως, με τα υπό διαχείριση κεφάλαια τρίτων να ανέρχονται σε 703 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2008.

Η Allianz Ελλάδος, μέλος του Allianz Group, δραστηριοποιείται στους κλάδους της ιδιωτικής ασφάλισης, της διαχείρισης κεφαλαίων καθώς και της προώθησης προϊόντων λιανικής τραπεζικής, σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Το 2008 βρήκε την Allianz Ελλάδος να εξυπηρετεί περισσότερους από 240.000 ασφαλισμένους με συμβόλαια Ζωής και Υγείας και 120.000 κατόχους συμβολαίων περιουσίας, μέσα από 15 υποκαταστήματα, 1.260 συνεργάτες, 446 πρακτορεία και 266 εργαζόμενους στις κεντρικές της υπηρεσίες.

Ο κύκλος εργασιών όλων των δραστηριοτήτων της Allianz Ελλάδος για το 2008 ανήλθε σε 199 εκατ. ευρώ, ενώ τα λειτουργικά της κέρδη ξεπέρασαν τα 12 εκατ. ευρώ. Τα ίδια κεφάλαια έφθασαν σε 76 εκατ. ευρώ, εξασφαλίζοντας υπερδιπλάσιο του προβλεπόμενου από το νόμο περιθωρίου φερεγγυότητας. Παράλληλα, η Allianz Ελλάδος μέσω της θυγατρικής Allianz ΑΕΔΑΚ, διαχειρίζεται συνολικά κεφάλαια ύψους 450 εκατ. ευρώ.

Με τον ενθουσιασμό της δημιουργεί κορυφαίες ιδέες και με τη δέσμευσή της για την πραγματοποίησή τους θέτει στέρεες βάσεις προόδου στοχεύοντας στην προσφορά ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τους πελάτες της από επαγγελματίες με νοοτροπία άριστης επίδοσης. Η διαρκής υποστήριξη της Allianz SE ενισχύει την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων της για σταθερή και κερδοφόρα ανάπτυξη.

Στόχος της Allianz Ελλάδος είναι, παρά το σημαντικό μέγεθος και τη διεθνή του παρουσία, να λειτουργεί με τον πλέον πελατοκεντρικό χαρακτήρα, καλύπτοντας τις ανάγκες κάθε αγοράς μέσω αποτελεσματικής και πειθαρχημένης διαχείρισης εργασιών. Η Allianz επιδιώκει να εκπληρώνει στο ακέραιο τις προσδοκίες των πελατών της σε κάθε αγορά, να ξεπερνά τον ανταγωνισμό σε αξιοπιστία και να επιτυγχάνει εξαιρετικά οικονομικά αποτελέσματα. Με άλλα λόγια, η Allianz θέλει να γίνει ο πλέον αξιόπιστος

οργανισμός παροχής ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών διεθνώς, χτίζοντας μακροχρόνιες σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες και τους μετόχους της⁶⁴.

4.2.2. Οικονομική Κατάσταση Εταιρίας

Ανοδικά κινήθηκαν το 2007 όλα τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Allianz Ελλάδος, έναντι του 2006, επιτρέποντας στην εταιρεία να διατηρήσει σε υψηλά επίπεδα τις προσδοκίες της. Ειδικότερα, βάσει Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, ο Κύκλος Εργασιών της Allianz Ελλάδος αυξήθηκε το 2006 στα 191,8 εκατ. € από 180 εκατ. € την προηγούμενη χρήση καταγράφοντας άνοδο 7%, με τις Ασφαλίσεις Ζωής να αυξάνονται κατά το ίδιο ποσοστό στα 105,1 εκατ. € και τις Ασφαλίσεις Ζημιών να παρουσιάζουν επίσης ανάλογη βελτίωση στα 78,5 εκατ. €. Τα Έσοδα από τα Αμοιβαία Κεφάλαια διαμορφώθηκαν στα 7,4 εκατ. € καταγράφοντας άνοδο κατά 23% έναντι στόχου 15% και τα Χρηματοοικονομικά Έσοδα ανήλθαν στα 0,8 εκατ. €.

Μεγάλη αύξηση, 21%, κατέγραψαν το 2007 τα Λειτουργικά Κέρδη της Allianz Ελλάδος, φθάνοντας σε αξία τα 16,3 εκατ. € από 13,5 εκατ. € το 2006. Τα Αποτελέσματα Μετά Φόρων παρέμειναν για μια ακόμη χρονιά σε υψηλά επίπεδα, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα 9,2 εκατ. €. Ακόμη, τα Ίδια Κεφάλαια της Allianz Ελλάδος κατέγραψαν πέρυσι άνοδο 9%, στα 78,8 εκατ. € από 72,2 εκατ. € το προηγούμενο 12μηνο. Ειδικότερα, ο Δείκτης Ζημιών του κλάδου Αυτοκινήτων μειώθηκε στο 65,1% από 67% το 2006, ενώ η Αποθεματοποίηση διαμορφώθηκε στο 228,5% επί των εισπραχθέντων ασφαλιστρών. Στους κλάδους Περιουσίας και Γενικών Ατυχημάτων ο Δείκτης Ζημιών κρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα, στο 40,7%.

Στον κλάδο Ζωής, όπου η Allianz Ελλάδος επέμεινε και το 2007 στην υγιή ανάπτυξη, πέτυχε αύξηση του Λειτουργικού Αποτελέσματος κατά 2% στα 6,4 εκατ. € από 6,3 εκατ. € το 2006, παρά την οριακή άνοδο του Δείκτη Ζημιών Συμπληρωματικών καλύψεων στο 63% από 62,3% την προηγούμενη χρήση. Τα καθαρά κέρδη του κλάδου Ζωής ήταν 5,2 εκατ. € έναντι στόχου 4,5 εκατ. €. Στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του 2007 συνέβαλλαν καθοριστικά η βελτίωση της κερδοφορίας όλων των δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τη σημαντική ανάπτυξη του κλάδου Αυτοκινήτου, που βασίστηκε κατά

⁶⁴ Allianz Ελλάδος, 2010, *Με μια ματιά*, http://www.allianz.com.gr/simple_categories.aspx?a_id=2703

κύριο λόγο στο νέο τιμολόγιό μας, και την ενίσχυση της παραγωγικότητας του κλάδου Ζωής⁶⁵.

Η Allianz, το 2008, έθεσε τα θεμέλια για μια ακόμη καλύτερη χρονιά, κατά τη διάρκεια της οποίας θα επιμείνει στους τέσσερις στρατηγικούς της άξονες. Στη διατήρηση της ισχυρής κεφαλαιακής της βάσης, στην εφαρμογή συντηρητικής επενδυτικής πολιτικής, στην εξασφάλιση ανάπτυξης κυρίως μέσω των Γενικών Ασφαλειών και στη διάθεση Αμοιβαίων Κεφαλαίων μέσου και χαμηλού κινδύνου.

Με καθαρά μετά φόρων κέρδη 7 εκατ. ευρώ, λειτουργικά κέρδη 12,1 εκατ. ευρώ, με το δείκτη φερεγγυότητας να διαμορφώνεται στο 162% και τον κύκλο εργασιών να αυξάνεται κατά 3,5%, έκλεισε η Allianz Ελλάδος το 2008, ενισχύοντας τη θέση της στην ασφαλιστική αγορά, σε μια από τις πλέον κρίσιμες περιόδους της, λόγω των δυσμενών χρηματοοικονομικών συγκυριών που επικρατούν διεθνώς και που επηρεάζουν αρνητικά και την εγχώρια οικονομία.

Ειδικότερα, βάσει Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, ο Κύκλος Εργασιών της Allianz Ελλάδος αυξήθηκε το 2007 στα 199 εκατ. ευρώ από 192 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, με τις Ασφαλίσεις Ζωής να αυξάνονται κατά 4,1% στα 109,5 εκατ. ευρώ και τις Ασφαλίσεις Ζημιών κατά 5,5% στα 82,8 εκατ. ευρώ. Τα Έσοδα από τα Αμοιβαία Κεφάλαια, λόγω των γενικότερων πιέσεων που δέχθηκαν τα επενδυτικά προϊόντα της ασφαλιστικής αγοράς, διαμορφώθηκαν στα 5,7 εκατ. ευρώ καταγράφοντας μείωση κατά 25% και τα Χρηματοοικονομικά Έσοδα ανήλθαν στα 0,6 εκατ. ευρώ.

Τα Λειτουργικά Κέρδη της Allianz Ελλάδος κατά το 2008 κατέγραψαν μείωση 26% σε σχέση με το 2007, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα, στα 12,1 εκατ. ευρώ, όπως εξάλλου και τα Αποτελέσματα Μετά Φόρων, δίνοντας τη δυνατότητα στην εταιρεία να αντιμετωπίσει την τρέχουσα χρήση από θέση ισχύος έναντι του ανταγωνισμού.

Στον κλάδο Γενικών Ασφαλειών η Allianz Ελλάδος πέτυχε άνοδο των λειτουργικών της αποτελεσμάτων στα 9,9 εκατ. ευρώ έναντι 8,7 εκατ. ευρώ το 2007, ενώ στον κλάδο Ζωής, εμφάνισε Λειτουργικό Αποτέλεσμα 2 εκατ. ευρώ από 6,4 εκατ. ευρώ το 2007 και καθαρά κέρδη 1,2 εκατ. ευρώ. Ακόμη, τα Ίδια Κεφάλαια της Allianz Ελλάδος διατηρήθηκαν το 2008 σε υψηλά επίπεδα, πλησιάζοντας τα 76 εκατ. ευρώ, έναντι 78,8 εκατ. ευρώ το προηγούμενο 12μηνο. Ειδικότερα, ο Δείκτης Ζημιών του κλάδου Αυτοκινήτων μειώθηκε στο 64,1% από 65,1% το 2007, ενώ η Αποθεματοποίηση ανήλθε

⁶⁵ Allianz Ελλάδος, (12/03/2008), *Οικονομικά Αποτελέσματα 2007*, http://www.allianz.com.gr/media/Press_Release_Photos/Press_Release_AZ_Greece_Financial_Results_2007.doc

στο 216% επί των εισπραχθέντων ασφαλιστρών. Στους κλάδους Περιουσίας και Γενικών Ατυχημάτων ο Δείκτης Ζημιών κρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα, στο 48,7%⁶⁶.

Σημαντική ενίσχυση της θέσης και των μεριδίων της στην ασφαλιστική αγορά πέτυχε η Allianz Ελλάδος το 2009, καταγράφοντας έντονους ρυθμούς ανάπτυξης, όπως και σημαντική κερδοφορία, δραστηριοποιούμενη υπό πραγματικά αντίξοες οικονομικές συγκυρίες, που ήταν ιδιαίτερα έντονες στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η Allianz, αποτελεί αναμφισβήτητα σταθερή διαχρονική αξία στο χώρο των ασφαλίσεων με ιστορία 120 ετών, κατέχοντας σήμερα στην πρώτη θέση της παγκόσμιας αγοράς σε κύκλο εργασιών και κερδοφορία. Με τις αρχές, τις αξίες και κυρίως τους ανθρώπους, χτίζει τη μεγαλύτερη, την ισχυρότερη και ασφαλέστερη χρηματοοικονομική κοινότητα. Η Allianz Ελλάδος επέμεινε και το 2009 σε έντονους ρυθμούς ανάπτυξης, χωρίς να υποβαθμίζει στο ελάχιστο τη στρατηγική της επιδίωξη για μια κερδοφόρα και υγιή πορεία.

Ειδικότερα, βάσει Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, ο Κύκλος Εργασιών της Allianz Ελλάδος αυξήθηκε πέρυσι κατά 12,3% στα 223,1 εκατ. ευρώ από 198,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, με τις Ασφαλίσεις Ζωής να παρουσιάζουν αύξηση κατά 8,9% στα 119,1 εκατ. ευρώ και τις Ασφαλίσεις Ζημιών κατά 19,2% στα 98,7 εκατ. ευρώ. Ακόμη, το 2009, τα Λειτουργικά Κέρδη της Allianz Ελλάδος κατέγραψαν αύξηση 14,6% σε σχέση με το 2008, παραμένοντας σε υψηλά επίπεδα, στα 13,9 εκατ. ευρώ, όπως και τα Αποτελέσματα Μετά Φόρων, που αυξήθηκαν κατά 33,6% στα 9,4 εκατ. ευρώ. Η θετική εξέλιξη των Καθαρών Αποτελεσμάτων, όπως εξάλλου και το γεγονός ότι το 2009 ο Δείκτης Φερεγγυότητας ανήλθε στο 161%, επιβεβαίωσαν για μια ακόμη χρονιά την επίτευξη του στρατηγικού στόχου της Allianz Ελλάδος, να αναπτύσσεται σταθερά σε υγιή και κερδοφόρα βάση.

Θετική εξέλιξη είχαν το 2009 και οι Δείκτες Κερδοφορίας της Allianz Ελλάδος στους δύο βασικούς τομείς δραστηριότητάς της. Στον κλάδο Γενικών Ασφαλειών καταγράφηκε άνοδος των Λειτουργικών Αποτελεσμάτων κατά 10,6% στα 11 εκατ. ευρώ, με τα Καθαρά Κέρδη να διαμορφώνονται στα 7,3 εκατ. ευρώ και στον κλάδο Ζωής, το Λειτουργικό Αποτέλεσμα αυξήθηκε κατά 64% στα 3,3 εκατ. ευρώ από 2 εκατ. ευρώ το 2008, με αποτέλεσμα τα Καθαρά Κέρδη να ανέλθουν στα 2,5 εκατ. ευρώ. Επίσης, αυξημένα κατά 9,2% ήταν πέρυσι και τα Ίδια Κεφάλαια της Allianz Ελλάδος, που διαμορφώθηκαν στα 83 εκατ. ευρώ, έναντι 76 εκατ. ευρώ το προηγούμενο 12μηνο.

⁶⁶ Allianz Ελλάδος, (11/3/2009), *Οικονομικά Αποτελέσματα 2008*, http://www.allianz.com.gr/media/Press_Release_Photos/Press_Release_AZ_Greece_Financial_Results_2008.doc

Στις Γενικές Ασφάλειες, η Allianz Ελλάδος εφάρμοσε και το 2009 με συνέπεια την πολιτική της που είχε σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση του δείκτη Combined Ratio (άθροισμα ζημιών και εξόδων) στο 90,7%, όταν στόχος της εταιρείας ήταν να μην ξεπεράσει το 91,1%, συμβάλλοντας σημαντικά στην ενίσχυση της κερδοφορίας. Ο Δείκτης Ζημιών διαμορφώθηκε στο 61,2% και ο Δείκτης Εξόδων στο 29,5%.

Τέλος, ο Δείκτης Ζημιών του κλάδου Αυτοκινήτων αυξήθηκε στο 67,8% από 64,1% το 2008, ενώ η συνολική Αποθεματοποίηση ανήλθε στο 198,6% επί των δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Στους κλάδους Περιουσίας και Γενικών Ατυχημάτων ο Δείκτης Ζημιών κρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα, στο 41,9%⁶⁷.

4.2.3. Ασφαλιστικά Προγράμματα

Τα ασφαλιστικά προγράμματα που προσφέρει η Allianz Ελλάδος είναι πολλά και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ασφαλιστικών αναγκών τόσο των ιδιωτών όσο και των επιχειρήσεων.

4.2.3.1. Ζωής

Στην Allianz οι ασφαλιστικές λύσεις που προτείνονται επιτρέπουν στους ασφαλιζόμενους να κοιτάζουν το μέλλον με σιγουριά. Έτσι, τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής που διαθέτει είναι τα εξής⁶⁸:

1. **Απλή Ασφάλιση Ζωής.** Εξασφαλίζει το μέλλον της οικογένειας, διατηρώντας το επίπεδο ζωής που έχει ήδη δημιουργηθεί, εάν ο ασφαλιζόμενος επεβιώσει. Η Απλή Ασφάλιση Ζωής προσφέρει άμεσα στην οικογένεια το κεφάλαιο κάλυψης, που έχει επλεγεί για να προστατευθούν, καλύπτοντας έτσι ανάγκες πληρωμής φόρου κληρονομιάς, τακτικών ή έκτακτων υποχρεώσεων αλλά και εξασφάλισης της συνέχισης των σπουδών των παιδιών. Εδώ, ο ασφαλιζόμενος επιλέγει το ύψος κεφαλαίου κάλυψης, το σταθερό ή αναπροσαρμοζόμενο κεφάλαιο κάλυψης και ασφαλιστρών και τη διάρκεια ασφάλισης.

⁶⁷ Σταθουρού, Θ. (16/03/2010), *Οικονομικά Αποτελέσματα 2009*, Διεύθυνση Marketing και Επικοινωνίας, Allianz Ελλάδος, http://www.allianz.com.gr/media/Press_Release_Photos/Press_Release_AZ_Greece_Financial_Results_2009.doc

⁶⁸ Allianz Ελλάδος, (2010), *Προστασία*, http://www.allianz.com.gr/productsateg_list.aspx?a_id=158

2. **Ισόβια Ασφάλιση Ζωής.** Εξασφάλιση του μέλλοντος της οικογένειας με ισόβια προστασία και επένδυση, διατηρώντας το επίπεδο ζωής εάν ο ασφαλιζόμενος επεβιώσει. Η Ισόβια Ασφάλιση Ζωής προσφέρει άμεσα το κεφάλαιο κάλυψης, που έχει επιλέγει για να προστατευθεί η οικογένεια, καθώς και τα μερίσματα που έχουν προκύψει από τη συμμετοχή στην υπεραπόδοση των επενδυόμενων μαθηματικών αποθεμάτων. Ο συνδυασμός προστασίας και επένδυσης, που παρέχει η Ισόβια Ασφάλιση Ζωής, οδηγεί σε ένα σημαντικό κεφάλαιο που μπορεί να αξιοποιηθεί από την οικογένεια καλύπτοντας ανάγκες πληρωμής φόρου κληρονομιάς, τακτικών ή έκτακτων υποχρεώσεων αλλά και εξασφάλισης της συνέχισης των σπουδών των παιδιών. Εδώ, ο ασφαλιζόμενος επιλέγει το ύψος κεφαλαίου κάλυψης, το σταθερό ή αναπροσαρμοζόμενο κεφάλαιο κάλυψης και ασφαλιστρών, την ισόβια πληρωμή ασφαλιστρών ή την πληρωμή ασφαλιστρών για κάποια έτη. Επίσης μετά την πάροδο των τριών πρώτων ασφαλιστικών σας ετών παρέχεται το δικαίωμα εξαγοράς, ελευθεροποίησης, δηλαδή τη διακοπή περαιτέρω καταβολής ασφαλιστρου και την αντίστοιχη διαμόρφωση μειωμένου ασφαλισμένου κεφαλαίου κάλυψης ή ακόμα και δανείου, εάν προκύψει τέτοια ανάγκη.
3. **Προσωπικό Ατύχημα.** Η καθημερινή ζωή εμπεριέχει κινδύνους που δεν μπορούν να αποκλειστούν. Το Προσωπικό Ατύχημα προσφέρει άμεσα στην οικογένεια το κεφάλαιο κάλυψης, που έχει επιλεγεί για να τους προστατέψει, καλύπτοντας έτσι τις σημαντικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει ένα σοβαρό ατύχημα στον οικογενειακό οικονομικό προγραμματισμό. Επιπλέον, σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος το κεφάλαιο κάλυψης διπλασιάζεται.
4. **All Family Income.** Διασφάλιση του απαραίτητου μηνιαίου εισοδήματος που χρειάζεται η οικογένεια, εάν ο ασφαλιζόμενος επεβιώσει. Το All Family Income προσφέρει άμεσα στην οικογένεια μηνιαίο εισόδημα, για όσο χρονικό διάστημα έχει επιλεγεί, καλύπτοντας ανάγκες αναπλήρωσης οικογενειακού εισοδήματος, τακτικών υποχρεώσεων αλλά και εξασφάλισης της συνέχισης των σπουδών των παιδιών. Εδώ, υπάρχει η δυνατότητα να επιλεγεί το ύψος μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος και η διάρκεια ασφάλισης.
5. **All Loan.** Εξασφάλιση της πληρωμή του υπολοίπου κεφαλαίου δανείου, που εξοφλείται με τοκοχρεωλυτικές δόσεις, διασφαλίζοντας το επίπεδο ζωής της οικογένειας εάν ο ασφαλιζόμενος επεβιώσει. Το All Loan είναι σχεδιασμένο αποκλειστικά για δανειολήπτες προκειμένου να εξασφαλίσει την οικογένεια από απρόβλεπτα γεγονότα που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την ομαλή

αποπληρωμή του δανείου. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα να επιλεγεί η διάρκεια ασφάλισης και το κεφάλαιο ασφάλισης.

6. **Προστασία Ασφαλίστρου.** Διασφάλιση της συνέχισης των ασφαλιστικών καλύψεων, που επιλέχθηκε από τον ασφαλιζόμενο, προσθέτοντας πάντα το πρόγραμμα Προστασίας Ασφαλίστρου. Εδώ, η Allianz αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξασφαλίσει την πλήρη ισχύ και την ομαλή συνέχιση των βασικών ασφαλίσεων ζωής που έχουν επιλεγεί για την οικογένεια του ασφαλιζόμενου, εάν επεβιώσει. Έτσι για παράδειγμα υπάρχει σιγουριά ότι το επενδυτικό πρόγραμμα που επιλέχθηκε για τις σπουδές του παιδιού θα συνεχιστεί προσφέροντας όλα όσα είχε ο ασφαλιζόμενος σχεδιάσει για το μέλλον του.

4.2.3.2. Υγείας Και Σύνταξης

Στην Allianz τα ασφαλιστικά προγράμματα υγείας είναι τα εξής⁶⁹:

1. **All iasis.** Η Allianz δημιούργησε ένα ολοκληρωμένο σύστημα υγείας που παρέχει ελεύθερη επιλογή σε ότι αφορά το σημαντικότερο αγαθό της ζωής, την υγεία. Το All iasis φροντίζει και καλύπτει όλες σας τις ανάγκες στον τομέα της υγείας και το κυριότερο. Ο ασφαλιζόμενος μπορεί να επιλέξει το νοσηλευτικό ίδρυμα, εντός ή εκτός Ελλάδος, το ποσοστό κάλυψης των εξόδων νοσηλείας με 100% ή 80% συμμετοχή της Allianz και τη θέση νοσηλείας (L, A, B, Γ). Επίσης, το All Iasis προσφέρει:
 - **24 ώρη Τηλεφωνική Κάλυψη.** Το All Iasis είναι στη διάθεση του πελάτη 24 ώρες το 24ωρο, σε οποιαδήποτε στιγμή χρειαστεί ιατρική βοήθεια απλά με μια κλήση στο 801-1142-801 από σταθερό ή 210 998 7742 από κινητό. Εξειδικευμένο προσωπικό παρέχει τις απαραίτητες ιατρικές συμβουλές και την κατάλληλη καθοδήγηση για τις εξετάσεις που πιθανόν χρειάζονται. Αν πρόκειται για έκτακτο περιστατικό φροντίζεται η άμεση μεταφορά σε νοσοκομείο σε συνεργασία με την Mondial Assistance.
 - **Πρωτοβάθμια Περίθαλψη.** Απεριόριστος αριθμός επισκέψεων σε ιατρούς του δικτύου της Allianz, μέχρι 5 επισκέψεις σε γιατρούς εκτός δικτύου, κάλυψη επισκέψεων ιατρού κατ' οίκον, διαγνωστικές εξετάσεις σε συμβεβλημένα

⁶⁹ Allianz Ελλάδος, (2010), *Υγεία*, http://www.allianz.com.gr/productscateg_list.aspx?a_id=159

κέντρα, μονοήμερες επεμβάσεις σε κλινική ή νοσοκομείο, μικροεπεμβάσεις σε ιατρεία, δωρεάν ετήσιο προληπτικό έλεγχο υγείας, επείγουσα μεταφορά σε νοσοκομείο.

- Δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια Περίθαλψη. Απεριόριστη κάλυψη στην Ελλάδα – και με συγκεκριμένο κατά περίπτωση όριο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις ΗΠΑ και τον Καναδά – το σύνολο των νοσοκομειακών δαπανών: νοσοκομείου, χειρουργού, αναισθησιολόγου, θεράποντος ιατρού νοσοκομείου, ημερήσιας επέμβασης – θεραπείας, επείγουσας Ιατρικής Βοήθειας εντός και εκτός Ελλάδος και εκτός των νοσοκομειακών δαπανών, προβλέπονται τα «Προνοσοκομειακά έξοδα» έως και 3 μήνες πριν τη νοσηλεία και «Μετανοσοκομειακά έξοδα» έως και 2 μήνες μετά την έξοδο από το νοσοκομείο, αποζημίωση εξόδων για νοσηλεύτρια στο σπίτι, ημερήσιο νοσοκομειακό επίδομα, αποκλειστικό νοσοκομειακό επίδομα, επίδομα τοκετού και χειρουργικό επίδομα. Τέλος, εκπτώσεις κατά 10% επί του ασφαλιστρου πραγματοποιούνται σε μη καπνιστές ασφαλιζόμενους.

2. Νοσοκομειακή Περίθαλψη. Το εύρος των ασφαλιστικών υπηρεσιών για την υγεία που προσφέρει η Allianz, καλύπτει τις ανάγκες σε όποια φάση της ζωής και εάν βρίσκεται ο ασφαλιζόμενος. Ειδικότερα:

- **Top Medical.** Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα Υγείας Top Medical καλύπτει, σε ισόβια βάση, όποια ανάγκη νοσοκομειακής περίθαλψης προκύψει. Ο ασφαλιζόμενος επιλέγει το νοσηλευτικό ίδρυμα, εντός ή εκτός Ελλάδος, το ποσοστό κάλυψης των εξόδων νοσηλείας με 100% ή 80% συμμετοχή της Allianz και τη θέση νοσηλείας (Lux, A, B, Γ) (σε περίπτωση προγράμματος κάλυψης 80% και σε αποζημίωση συμμετέχει ο ασφαλιστικός φορέας -π.χ. ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, κ.ά.-, τότε η Allianz καλύπτει το 100% των εξόδων που δεν κάλυψε ο ασφαλιστικός σας φορέας). Το Top Medical καλύπτει εντός Ελλάδος και χωρίς όριο τα έξοδα νοσοκομείου, χειρουργού και αναισθησιολόγου, θεράποντος ιατρού και ημερήσιας νοσηλείας. Καλύπτει ακόμα έξοδα ιατρικών επισκέψεων και διαγνωστικών εξετάσεων που συνήθως προκύπτουν πριν ή και μετά από μια νοσηλεία, έξοδα νοσοκόμας στο σπίτι, νοσοκομειακό επίδομα, χειρουργικό επίδομα (καταβάλλεται στον ασφαλιζόμενο-ασθενή στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια μιας νοσηλείας υποστεί χειρουργική επέμβαση και δεν προσκομίσει στην Εταιρία για αποζημίωση, απόδειξη χειρουργού και αναισθησιολόγου) και επίδομα τοκετού. Τα επιδόματα

κλιμακώνονται ανάλογα με τη σοβαρότητα της χειρουργικής επέμβασης αλλά και τη θέση νοσηλείας. Ακόμη, αναλαμβάνεται η απευθείας κάλυψη των εξόδων, σε συνεργαζόμενα νοσηλευτικά ιδρύματα, χωρίς γραφειοκρατία, καλύπτοντας έτσι όλα τα έξοδα σύμφωνα με τη θέση νοσηλείας με απλή επίδειξη της Κάρτα Νοσηλείας. Ακόμη, το Top Medical καλύπτει μέχρι ενός σημαντικού ανώτατου ποσού ανά νοσηλεία, που κλιμακώνεται ανάλογα με το πρόγραμμα κάλυψης (80% ή 100%) αλλά και τη θέση νοσηλείας. Τέλος, η παροχή της επείγουσας ιατρικής βοήθειας εκτός Ελλάδος. Περιλαμβάνει την επείγουσα ιατρική βοήθεια με την παροχή της διεθνούς κάρτας Άμεσης Βοήθειας για την αντιμετώπιση των εκτός Ελλάδος επειγόντων περιστατικών και παρέχεται έκπτωση 10% επί του ασφαλιστρού εάν ο ασφαλιζόμενος δεν είναι καπνιστής.

- **All Major Hospital.** Το πρόγραμμα υγείας που προσφέρει απεριόριστη νοσοκομειακή κάλυψη στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Το All Major Hospital κατά τη διάρκεια της νοσηλείας προσφέρει κάλυψη εξόδων δωματίου και τροφής κατά τη νοσηλεία, διαγνωστικών και εργαστηριακών εξετάσεων, φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού και θεραπευτικών αγωγών, χρήσης χειρουργείου και υλικών αναισθησίας, αμοιβής χειρουργού, αναισθησιολόγου και βοηθητικού προσωπικού, αμοιβής αποκλειστικής νοσηλεύτρια, ασθενοφόρου οχήματος. Επιπλέον των παραπάνω το All Major Hospital προσφέρει ημερήσιο επίδομα νοσηλείας, χειρουργικό επίδομα και επίδομα τοκετού ανάλογα με το είδος του τοκετού και του ασφαλιστικού έτους ισχύος της κάλυψης, το οποίο ενισχύεται δυναμικά μετά το 3^ο ασφαλιστικό έτος. Επίσης, παρέχεται Κάρτα Νοσηλείας εντός Ελλάδας. Τέλος, παρέχεται έκπτωση 10% επί του ασφαλιστρού εάν υπάρχει βιβλιάριο υγείας, από το Ταμείο Κοινωνικής Ασφάλισης και είναι σε ισχύ τουλάχιστον τα τέσσερα τελευταία χρόνια και επιπλέον έκπτωση 10% επί του ασφαλιστρού στους μη καπνιστές.
- **Basic Care.** Η βασική φροντίδα στη νοσοκομειακή ασφάλιση υγείας. Το Basic Care απευθύνεται σε όσους διαθέτουν ήδη κάλυψη νοσοκομειακών δαπανών, μέσω ενός ομαδικού ή ατομικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, με σχετικά περιορισμένο ανώτατο όριο και επιθυμείται η επέκταση της κάλυψής ενώ παράλληλα αναζητάται ένα πιο εκλογικευμένο ασφαλιστικό κόστος. Επίσης, σε όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν κάλυψη νοσοκομειακών δαπανών με χαμηλό

ετήσιο ασφάλιστρο, αναλαμβάνοντας κάθε φορά που νοσηλεύεται ένα τμήμα των δαπανών, που θα είναι γνωστό εκ των προτέρων και μέσα στις οικονομικές του δυνατότητες, εξασφαλίζοντας παράλληλα απέναντι σε σοβαρά περιστατικά υγείας μία όσο το δυνατόν πληρέστερη ασφαλιστική κάλυψη. Το Basic Care σας προσφέρει δύο επιλογές εκπιπόμενου ποσού ανά νοσηλεία (4.500 € και 9.000 €), υψηλά κεφάλαια κάλυψης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (250.000 € / νοσηλεία), 100% κάλυψη νοσοκομειακών εξόδων για νοσηλεία μέχρι και σε α΄ θέση, αμοιβές θεραπόντων ιατρών, αμοιβές χειρουργών και αναισθησιολόγων, χειρουργικές επεμβάσεις – χημειοθεραπείες – ακτινοθεραπείες χωρίς διανυκτέρευση και άλλα πλεονεκτήματα όπως αναπροσαρμογή εκπιπόμενου ποσού που δε ξεπερνά τον επίσημο ετήσιο πληθωρισμό, επίδομα νοσηλείας σε ιδιωτικό νοσοκομείο μέχρι 6.000 € σε περίπτωση συμμετοχής άλλων ασφαλιστικών φορέων, επίδομα νοσηλείας έως και 1.000 € και χειρουργικό επίδομα έως και 2.700 € σε περίπτωση νοσηλείας σε δημόσιο νοσοκομείο, συνέχιση της ασφάλισης των προστατευόμενων μελών και ισόβια κάλυψη. Τέλος, εκπτώσεις πραγματοποιούνται σε οικογένειες στα εξαρτώμενα παιδιά μέχρι και 25% και 10% στους μη καπνιστές.

- **All Med.** Εναλλακτική πρόταση νοσοκομειακής περίθαλψης που απευθύνεται σε όσους επιθυμούν, με χαμηλό κόστος, ουσιαστική κάλυψη μέσω ξεκάθαρων - προκαθορισμένων παροχών, ιδιαίτερα σε σοβαρά περιστατικά υγείας. Οι παροχές του προγράμματος έχουν σχεδιαστεί για να καλύπτουν τις ανάγκες του ασφαλιζόμενου αν αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα με την υγεία και χρειαστεί να νοσηλευτεί σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα, ο οποίος μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε τέσσερις εναλλακτικές επιλογές αποζημίωσης του προγράμματος All Med σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες. Το All Med σας προσφέρει αποζημίωση; (α) για κάθε ημέρα νοσηλείας σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό ίδρυμα της Ελλάδας ή του Εξωτερικού, προσαυξημένη μέχρι και 30% τις πρώτες ημέρες νοσηλείας με στόχο την κάλυψη των πρόσθετων εξόδων που συνδέονται με εργαστηριακές και διαγνωστικές εξετάσεις. Η αποζημίωση ενισχύεται σε περίπτωση που χρειαστεί νοσηλεία στις ΗΠΑ ή στον Καναδά και σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, (β) χειρουργού / αναισθησιολόγου ανάλογη της βαρύτητας της χειρουργικής επέμβασης ακόμα και εάν δε χρειαστεί τελικά νοσηλεία, (γ) ανάρρωσης ανάλογη των ημερών νοσηλείας και της βαρύτητας της χειρουργικής επέμβαση, (δ) τοκετού ανάλογη του είδους του τοκετού και

του ασφαλιστικού έτους ισχύος της κάλυψης η οποία ενισχύεται μετά το 3^ο ασφαλιστικό έτος και (δ) σημαντικών χειρουργικών επεμβάσεων ανάλογη των καλυπτόμενων κατηγοριών (ενδεικτικά μεταμόσχευση κύριου οργάνου, εγχείρηση καρδιάς κ.α.) ανεξάρτητη των υπολοίπων παροχών του προγράμματος. Τέλος, παρέχεται έκπτωση 10% επί του ασφαλιστρού σε μη καπνιστές.

3. **Πρωτοβάθμια Περίθαλψη.** Οι λύσεις της Allianz για την υγεία σε πρωτοβάθμια κλίμακα περιλαμβάνουν:

- Τρία ολοκληρωμένα **προγράμματα διαγνωστικών εξετάσεων**, με μικρή ή μηδενική συμμετοχή του ασφαλιζόμενου στο κόστος, δηλαδή 80% συμμετοχή της Allianz για τα έξοδα των διαγνωστικών εξετάσεων, 100% κάλυψη της Allianz για τα έξοδα των διαγνωστικών εξετάσεων και 100% κάλυψη της Allianz με επιπλέον δυνατότητα ενός ετησίου check-up. Οι διαγνωστικές εξετάσεις προγραμματίζονται στη Βιοιατρική Ε.Π.Ε. και στα συμβεβλημένα με αυτή διαγνωστικά κέντρα που καλύπτουν σχεδόν όλη την Ελληνική Επικράτεια και παρέχεται έκπτωση 10% επί των ετησίων ασφαλιστρού εάν συνδυαστεί το πρόγραμμα των Διαγνωστικών Εξετάσεων με κάποιο από τα νοσοκομειακά μας προγράμματα (π.χ. Top Medical ή All Major Hospital).
- **All Sos.** Η Επείγουσα μεταφορά και 24ωρη τηλεφωνική ιατρική υποστήριξη εντός Ελλάδος με τη συνεργασία της Mondial Assistance. Σε περίπτωση που συμβεί επείγον περιστατικό υγείας η Mondial Assistance, χρησιμοποιώντας το καταλληλότερο μέσο μεταφοράς (αεροπλάνο, ελικόπτερο ή ασθενοφόρο), φροντίζει για την άμεση μεταφορά του ασφαλιζόμενου σε νοσοκομείο. Παράλληλα μέσω του τηλεφωνικού κέντρου της Mondial Assistance ο ασφαλιζόμενος μπορεί να επικοινωνεί με γιατρό κατάλληλης ειδικότητας σε 24ωρη βάση για να λαμβάνει ιατρικές οδηγίες σύμφωνα πάντα με την ιατρική δεοντολογία. Εάν το επιθυμεί η εταιρία αποστέλλει γιατρό κατάλληλης ειδικότητας για εξέταση στο σπίτι, εφόσον συμφωνήσει το θέμα της αμοιβής για την ιατρική αυτή επίσκεψη.
- **Ιατροφαρμακευτικές Δαπάνες** που πραγματοποίησε ο ασφαλιζόμενος μετά από ένα ατύχημα εντός ή εκτός νοσοκομείου. Η Allianz σε περίπτωση ατυχήματος καλύπτει: την αμοιβή εξειδικευμένου ιατρού, τα φάρμακα, τις ακτινολογικές εξετάσεις, τις διαγνωστικές εξετάσεις, τους απλούς επιδέσμους, γύψο, νάρθηκες. Οι Ιατροφαρμακευτικές δαπάνες σε παιδικά προγράμματα

καταβάλλουν επιπλέον αμοιβές εξωτερικών ιατρείων νοσοκομείου, αμοιβές ιατρών και εξωτερικών ιατρείων νοσοκομείου και κόστος τυχόν φυσικοθεραπειών.

4. **Επιδοματικές Παροχές.** Περιλαμβάνουν:

- **Επιδόματα Νοσηλείας και χειρουργού.** Το πρόγραμμα αυτό είναι ειδικά σχεδιασμένο να καλύπτει ανάγκες, σε περίπτωση νοσηλείας σε οποιοδήποτε νοσοκομείο της Ελλάδας και του Εξωτερικού και δεν επιθυμεί ο ασφαλιζόμενος να προσκομίσει πρωτότυπες αποδείξεις για τις δαπάνες νοσηλείας. Προσκομίζοντας μόνο το εξιτήριο, το ιατρικό ιστορικό της νοσηλείας και το είδος της τυχόν χειρουργικής επέμβασης που υποβλήθηκε του παρέχεται: Ημερήσιο Επίδομα Νοσηλείας, Ημερήσιο Χειρουργικό Επίδομα και Επίδομα Ανάρρωσης. Επιπλέον σε περίπτωση νοσηλείας σε χώρες της ΕΕ, καταβάλλεται το ημερήσιο επίδομα νοσηλείας που έχει επιλεγεί αυξημένο κατά 50% ενώ σε χώρες της ΗΠΑ ή Καναδά κατά 100% και σε περίπτωση νοσηλείας σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας το ημερήσιο επίδομα νοσηλείας διπλασιάζεται για τις ημέρες που βρίσκεται σε αυτή.
- **Σοβαρές Ασθένειες.** Εξασφαλίζεται ασφαλιστική προστασία για την αντιμετώπιση των σημαντικών δαπανών υγείας που ακολουθούν μετά την εμφάνιση μιας σοβαρής ασθένειας, όπως καρδιακή προσβολή, στεφανιαία νόσο, εγκεφαλικό επεισόδιο, καρκίνος, νεφρική ανεπάρκεια, μεταμόσχευση κύριου οργάνου λόγω ασθένειας, μόνιμη παράλυση λόγω ασθένειας, ακρωτηριασμός άκρου λόγω ασθένειας, κίρρωση ήπατος, τύφλωση, κώφωση και καλοήθης όγκος εγκεφάλου ή νωτιαίου μυελού. Σκοπός είναι να παρέχεται σε διάστημα 60 ημερών το κεφάλαιο κάλυψης για να μπορεί ο ασφαλιζόμενος να αντιμετωπίσει με τον καλύτερο και πιο άμεσο τρόπο την επίμαχη Σοβαρή Ασθένεια.
- **All Care Gold & Silver.** Εξασφαλίζει ένα μηνιαίο εισόδημα στην περίπτωση που κάποια στιγμή στη ζωή του ο ασφαλιζόμενος δεν είστε σε θέση να αυτοεξυπηρετείται. Ο ασφαλιζόμενος μπορεί να επιλέξει το All Care Gold εξασφαλίζοντας το μηνιαίο εισόδημα εφ' όρου ζωής και το All Care Silver εξασφαλίζοντας το μηνιαίο εισόδημα για 10 χρόνια. Μη αυτοεξυπηρετούμενος, για τη συγκεκριμένη κάλυψη, χαρακτηρίζεται ένας άνθρωπος όταν δεν μπορεί μόνος του (χρειάζεται υποχρεωτικά τη βοήθεια άλλου ανθρώπου) να πραγματοποιεί 3 τουλάχιστον από τις παρακάτω καθημερινές δραστηριότητες,

δηλαδή δεν μπορεί μόνος του να: πλένεται, ντύνεται, ξαπλώνει ή να σηκώνεται από το κρεβάτι και να κινείται (βαδίζει), τουλάχιστον μέσα στο σπίτι. Όταν για οποιοδήποτε λόγο κάποιος δεν μπορεί να πραγματοποιήσει τουλάχιστον τρεις από τις παραπάνω λειτουργίες, τότε η Allianz του εξασφαλίζει το μηνιαίο εισόδημα που θα παρέχει την κάλυψη των εξόδων για αποκλειστική νοσοκόμα ή για παραμονή σε στέγη τρίτης ηλικίας.

Στην Allianz τα ασφαλιστικά προγράμματα σύνταξης ή αξιόπιστα επενδυτικά προγράμματα για να μπορεί ο ασφαλιζόμενος να κάνει το μέγιστο για τη συνταξιοδότησή του είναι τα εξής⁷⁰:

1. **My Pension.** Τώρα απολαμβάνω τους καρπούς των κόπων μου. Κάθε μήνα, με μια ελκυστική επιπλέον σύνταξη. Το My Pension – Ισόβια Εγγυημένη Σύνταξη της Allianz εξασφαλίζει τη σιγουριά και την άνεση που χρειάζεται ο ασφαλιζόμενος τα χρόνια της συνταξιοδότησής του, διατηρώντας το επίπεδο διαβίωσης που με ιδιαίτερο κόπο έχει δημιουργήσει, απολαμβάνοντας τη νέα φάση της ζωής του. Μπορεί να επιλέξει το ύψος της σύνταξης που επιθυμεί και το χρόνο έναρξης της παροχής της. Η φιλοσοφία του προγράμματος είναι απλή. Με τα ασφάλιστρα που καταβάλλει κάθε χρόνο για το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα δημιουργούνται τα Μαθηματικά Αποθέματα του συμβολαίου με ελάχιστη εγγυημένη απόδοση των χρημάτων 2,5% (τεχνικό επιτόκιο). Παράλληλα το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής στην υπεραπόδοση των μαθηματικών αποθεμάτων. Έτσι οι αποταμιεύσεις θα αποφέρουν την απόδοση που έχει σχεδιαστεί. Με την έναρξη της συνταξιοδότησης, και πριν αρχίσει η πρώτη καταβολή της σύνταξης, μπορεί να επιλεγεί η Εγγυημένη Ισόβια Σύνταξη και η Εφάπαξ Καταβολή. Το πρόγραμμα παρέχει επιπλέον προστασία για την περίπτωση που ο ασφαλιζόμενος αποβιώσει πριν την έναρξη της συνταξιοδότησης. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, η Allianz επιστρέφει στους δικαιούχους τα μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή καταβληθέντα ασφάλιστρα καθώς και τα συσσωρευμένα μερίσματα. Επίσης, μετά την πάροδο των τριών πρώτων ασφαλιστικών ετών παρέχεται το δικαίωμα εξαγοράς, εάν ο ασφαλιζόμενος βρεθεί σε κάποια δύσκολη στιγμή και δανείου, εάν προκύψει τέτοια ανάγκη.
2. **All Pension.** Ένα πρωτοποριακό, πλήρες και ευέλικτο συνταξιοδοτικό και επενδυτικό πρόγραμμα που ανήκει στην οικογένεια ασφαλιστικών προγραμμάτων

⁷⁰ Allianz Ελλάδος, (2010), *Σύνταξη - Αποταμίευση*, http://www.allianz.com.gr/productscateg_list.aspx?a_id=160

που συνδέονται με επενδύσεις (Unit Linked). Η φιλοσοφία του προγράμματος είναι απλή, με τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για το πρόγραμμα All Pension αγοράζονται Μεριδία Αμοιβαίων Κεφαλαίων που πιστώνονται στον ατομικό Λογαριασμό Μεριδίων του ασφαλιζόμενου. Ο Λογαριασμός Μεριδίων αποτελεί το επενδυτικό σκέλος του προγράμματος All Pension. Με την έναρξη της συνταξιοδότησης, η Allianz καταβάλλει την Αξία των Μεριδίων που θα έχουν συσσωρευτεί μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή στον ατομικό Λογαριασμό, με όποιον από τους παρακάτω τρόπους: με τη μορφή ενός Εφάπαξ ποσού, σε τμηματικές δόσεις (προκαθορισμένες και μη), με τη μορφή Ισόβιας Μηνιαίας Σύνταξης που μπορεί μάλιστα και να μεταβιβάζεται σε άλλο άτομο (π.χ. σύζυγο) μετά την αποβίωση του συνταξιοδοτούμενου – ασφαλισμένου και συνδυασμό των ανωτέρω (Εφάπαξ και Σύνταξη). Επιπρόσθετα, ένα μικρό μέρος των καταβαλλόμενων ασφαλίστρων καλύπτει το κόστος της κάλυψης Ζωής με την οποία συνδέεται το ασφαλιστικό σκέλος του προγράμματος All Pension. Το All Pension σας προσφέρει τη δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε πέντε «πακέτα» Αμοιβαίων Κεφαλαίων της Allianz ΑΕΔΑΚ. Τα συγκεκριμένα επενδυτικά «πακέτα» έχουν σχεδιαστεί ειδικά για ανάγκες επένδυσης και συνταξιοδότησης και καλύπτουν ένα ιδιαίτερα ευρύ φάσμα μακροπρόθεσμων επενδυτικών επιλογών. Με την έναρξη της ασφαλίσεώς σας, επιλέγεται ελεύθερα το ύψος του ετήσιου ασφαλίστρου που θα καταβάλλεται για το πρόγραμμα All Pension. Ταυτόχρονα, ο ασφαλιζόμενος επιλέγει το ύψος της ετήσιας αναπροσαρμογής του αρχικού ασφαλίστρου, με ελάχιστη τιμή το 3% και μέγιστη το 10%. Το All Pension έχει σχεδιαστεί με σκοπό να σας εξασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο ζωής μετά τη συνταξιοδότηση. Στόχος του επενδυτικού σκέλους του προγράμματος είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των ετήσιων αποταμιεύσεων σε μακροπρόθεσμη βάση. Παρόλα αυτά, δεν είναι ένα «κλειστό» πρόγραμμα αποταμίευσης. Αντίθετα, μάλιστα, αναγνωρίζοντας τις αυξημένες ανάγκες που υπαγορεύει η καθημερινή δραστηριότητα σε ένα περιβάλλον συνεχών και έντονων εξελίξεων, παρέχει τη δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων από το Λογαριασμό, οποτεδήποτε παρουσιαστεί ανάλογη ανάγκη. Πιο συγκεκριμένα, εφόσον έχουν εξοφληθεί τα 3 πρώτα ετήσια ασφάλιστρα, υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί η ρευστοποίηση ενός μέρους ή ακόμη και του συνόλου των Μεριδίων του Λογαριασμού (Μερική ή Ολική Εξαγορά της Σύμβασης). Ειδικά τα Μεριδία που προέρχονται από συμπληρωματικές έκτακτες καταβολές στο πρόγραμμα All Pension, μπορούν να εξαγοραστούν οποτεδήποτε, ακόμη και την επόμενη μέρα

από την ημερομηνία αγοράς τους. Στο πρόγραμμα All Pension, υπάρχει η δυνατότητα να επιλεγεί η χρονική στιγμή της συνταξιοδότησης, αρκεί να έχει συμπληρωθεί το 50^ο έτος της ηλικίας και πριν συμπληρώσετε το 70^ο έτος.

3. **My Pension Άμεση Σύνταξη.** Το My Pension – Άμεση Σύνταξη είναι ένα ευέλικτο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα εφάπαξ ασφαλιστρού με ελάχιστη εγγυημένη απόδοση των χρημάτων 2,5% (τεχνικό επιτόκιο). Στοχεύει στην άμεση παροχή Εγγυημένης Σύνταξης ισόβια ή για προκαθορισμένη περίοδο που μπορεί να φτάσει από 5 μέχρι και 20 έτη. Η ευελιξία του ενισχύεται από τη δυνατότητα που παρέχει στην επιλογή της χρονικής στιγμής έναρξης καταβολής σύνταξης που μπορεί να φτάσει μέχρι και 5 έτη μετά την πληρωμή του εφάπαξ ασφαλιστρού. Παράλληλα το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής στην υπεραπόδοση των μαθηματικών αποθεμάτων. Ο ασφαλιζόμενος μπορεί να επιλέξει την εφάπαξ επένδυση, την έναρξη καταβολής της σύνταξης (άμεσα ή με αναμονή) και τη διάρκεια καταβολής της εγγυημένης σύνταξης (ισόβια ή προκαθορισμένης περιόδου). Το πρόγραμμα παρέχει επιπλέον προστασία για την περίπτωση που ο ασφαλιζόμενος αποβιώσει πριν την έναρξη της συνταξιοδότησης αλλά και κατά τη διάρκεια καταβολής της σύνταξης για προκαθορισμένη περίοδο. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη περίπτωση, η Allianz επιστρέφει στους δικαιούχους τα καταβληθέντα ασφάλιστρα καθώς και τα συσσωρευμένα μερίσματα ενώ στη δεύτερη καταβάλλει την παρούσα αξία των δόσεων που απομένουν μέχρι το τέλος της περιόδου.
4. **All Pension Capital.** Το All Pension Capital ανήκει στην οικογένεια προγραμμάτων τύπου Unit Linked, εφάπαξ ασφαλιστρού και επενδύει αποκλειστικά σε μερίδια του Αμοιβαίου Κεφαλαίου «Μικτό Εσωτερικού Unit Linked» της Allianz ΑΕΔΑΚ. Το All Pension Capital απευθύνεται σε όσους έχουν συγκεντρώσει αποταμιευτικό κεφάλαιο στοχεύοντας σε αποδόσεις σημαντικά υψηλότερες των παραδοσιακών επενδυτικών λύσεων, ενδιαφέρονται για μια μακροπρόθεσμη δυναμική επένδυση, επιδιώκουν να εξασφαλίσουν ένα συμπληρωματικό ποσό σύνταξης μέσα από το κεφάλαιο που θα έχει συσσωρευτεί στην επιθυμητή ηλικία, ενώ παράλληλα επιθυμούν να αξιοποιήσουν τα φορολογικά κίνητρα που παρέχει ένα ασφαλιστήριο ζωής. Το πρόγραμμα παρέχει την επένδυση του εφάπαξ καθαρού ασφαλιστρού στο πρόγραμμα All Pension Capital είναι 100%, προσφέροντας τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των αποταμιεύσεων σε μακροπρόθεσμη βάση. Ακόμη, στη λήξη, η εμπιστοσύνη ανταμείβεται με ένα

επιπλέον, της αξίας του Λογαριασμού Μεριδίων, εφάπαξ ποσό ενώ η ρευστοποίηση των μεριδίων γίνεται, όποτε ζητηθεί, με την καθαρή τους τιμή. Τέλος, η εξασφάλιση των συνταξιοδοτικών παροχών επιτυγχάνεται μέσα από τη δυναμική επένδυση του All Pension Capital παρέχοντας ευελιξία στον τρόπο καταβολής της μέσα από τις παρακάτω μορφές: ισόβια μηνιαία σύνταξη, ισόβια μηνιαία σύνταξη με εγγυημένη διάρκεια καταβολής και ισόβια σύνταξη μεταβιβαζόμενη σε άλλο πρόσωπο σε περίπτωση απώλειας ζωής του συνταξιοδοτούμενου – ασφαλισμένου.

Στα ασφαλιστικά προϊόντα ζωής, υγείας και σύνταξης της Alliance μπορούν να καλύψουν και τις ανάγκες των επιχειρήσεων, εκτός από των ιδιωτών. Ειδικότερα:

1. **Ασφάλιση Ζωής και Υγείας.** Ο υψηλός ιατρικός πληθωρισμός, σε συνδυασμό με την αδυναμία πλήρους κάλυψης των εξόδων περίθαλψης που παρέχουν τα κρατικά ταμεία ασφάλισης, καθιστούν ολοένα και πιο δυσβάστακτο το κόστος των υπηρεσιών Υγείας για τους εργαζόμενους. Το πρόγραμμα Ομαδικών Ασφαλίσεων της Allianz Ελλάδος, ασφαλίζει τους εργαζόμενους μιας επιχείρησης άμεσα και ολοκληρωτικά με τις εξής παροχές:
 - Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου,
 - Μόνιμη και Ολική Ανικανότητα για εργασία,
 - Θάνατος ή Μόνιμη Ολική / Μερική Αναπηρία από ατύχημα,
 - Πρόσκαιρη Ολική Ανικανότητα για εργασία (Απώλεια Εισοδήματος),
 - Ιατροφαρμακευτικές Δαπάνες Ατυχήματος,
 - Νοσοκομειακή Περίθαλψη,
 - Ασφάλιση Σοβαρών Ασθενειών,
 - Εξωνοσοκομειακή Περίθαλψη.
2. **Συνταξιοδότηση.** Η αναμενόμενη από την Κοινωνική Ασφάλιση χαμηλή μηνιαία σύνταξη, δημιουργεί σε κάθε εργαζόμενο αβεβαιότητα για την περίοδο της συνταξιοδοτήσεώς του. Η Allianz μπορεί να εγγυηθεί για τη συνεισφορά της προς τους μελλοντικούς συνταξιούχους. Τα προγράμματα Ομαδικών Ασφαλίσεων Συνταξιοδότησης διακρίνονται σε εφάπαξ παροχής ή καταβολής σύνταξης, με βάση τα εξής κριτήρια:
 - Τη δομή των εισφορών ή παροχών σε (α) Καθορισμένης Παροχής, όπου καθορίζεται εξ αρχής η παροχή προς τον ασφαλισμένο και στη συνέχεια υπολογίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης οι εισφορές που απαιτούνται για την εξασφάλιση αυτής της παροχής, (β) Καθορισμένης Εισφοράς, όπου

καθορίζεται εξ αρχής η εισφορά που είναι σταθερή για τον κάθε ασφαλισμένο, οπότε η τελική παροχή προς αυτόν θα εξαρτάται από την συσσώρευση των εισφορών και των αντίστοιχων επενδυτικών αποδόσεων.

- Την επενδυτική πολιτική των αποθεμάτων σε (α) Παραδοσιακά Προϊόντα, όπου επενδύονται τα αποθέματα συνολικά για όλους τους ασφαλισμένους της. Η Εταιρία εγγυάται το ελάχιστο επιτόκιο των επενδύμενων αποθεμάτων και ο ασφαλιζόμενος συμμετέχει μ' ένα υψηλότερο ποσοστό στην υπεραπόδοση αυτών. (β) Προϊόντα συνδεδεμένα με Επενδύσεις, όπου ο πελάτης καθορίζει την επενδυτική πολιτική των δικών του αποθεμάτων είτε επιλέγοντας Α/Κ της Allianz ΑΕΔΑΚ είτε της Allianz Global Investors, είτε το νέο πρωτοποριακό προϊόν για όλη την Ευρώπη της Allianz European Pension που σχεδιάστηκε ειδικά για ασφαλισμένους με ομαδικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

4.3. Σύγκριση Των Δυο Εταιριών

Οι εταιρίες Interamerican και Allianz είναι οι μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρίες στην Ελλάδα και τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής, υγείας και σύνταξης που προσφέρουν είναι πολύ προσιτά και «αγαπητά» από τους έλληνες καταναλωτές.

Τα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής των δύο εταιριών καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών. Ειδικότερα η Interamerican προσφέρει την Απλή Ασφάλεια Ζωής, την Απλή Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής, την Ισόβιος Ασφάλεια Ζωής, την Απλή Συμπληρωματική Ασφάλεια Ζωής, την Ασφάλεια Δανείου – Δανειοληπτών και τις Πρόσθετες καλύψεις. Επιμέρους, δηλαδή την Ασφάλεια Θανάτου Από Ατύχημα και την Ασφάλεια Θανάτου Και Διαρκούς Ανικανότητας Από Ατύχημα. Ενώ η Allianz προσφέρει την Απλή Ασφάλιση Ζωής, την Ισόβια Ασφάλιση Ζωής, το Προσωπικό Ατύχημα, το All Family Income, το All Loan και την Προστασία Ασφαλίστρου.

Παρατηρούμε ότι και οι δύο εταιρίες παρέχουν πληθώρα προγραμμάτων. Η μεν Interamerican μέσα από τα επτά πακέτα και η Allianz μέσα από έξι προγράμματα. Πιο συγκεκριμένα η Interamerican αλλά και η Allianz έχουν τη δυνατότητα να σχεδιάσουν μια ολοκληρωμένη πρόταση για την προστασίας της κάθε οικογένειάς και του εισοδήματός, ακριβώς στα μέτρα των αναγκών των πελατών τους. Προκειμένου να το πετύχουν, έχουν στη διάθεσή του πελάτη τους ένα σύνολο προγράμματος ασφάλειας ζωής που να ανταποκρίνεται πλήρως στις συγκεκριμένες απαιτήσεις.

Έτσι, οι λόγοι για τους οποίους οι εταιρίες δραστηριοποιούνται στον τομέα έγκειται στο να προτρέπουν τον καθένα να αποκτήσει μια ασφάλεια ζωής και έτσι να στοχεύσει στη διατήρηση της ποιότητας ζωής της οικογένειας, στην αποκατάσταση των παιδιών, στην εξόφληση των δανείων, στην αντιμετώπιση των «τελευταίων» εξόδων, στην προσφορά πολύτιμου χρόνου προσαρμογής, στην άμεση εξασφάλιση ενός περιουσιακού στοιχείου, στην αξιοποίηση φορολογικών πλεονεκτημάτων, στην προστασία της ακίνητης περιουσίας, στην κάλυψη υπαρκτού και απρόβλεπτου κινδύνου και τέλος στην ασφάλιση ζωής η οποία αποτελεί μια πράξη αγάπης και ευθύνης καθώς αποτελεί κάτι εξαιρετικά πιο πολύτιμο από ένα οικονομικό «σωσίβιο». Είναι μια πράξη ευθύνης και έμπρακτη απόδειξη από τη μεριά των πελατών ότι φροντίζουν για το μέλλον των ανθρώπων που αγαπούν και οι οποίοι εξαρτώνται οικονομικά άμεσα από εκείνους. Συγκρίνοντας τις δύο εταιρίες μόνο λίγες διαφορές στις ονομασίες των προγραμμάτων εντοπίζεται καθώς το γενικότερο πλαίσιο της ασφαλιστικής κάλυψης και μικρές διαφορές όπως προς την ποικιλία των ισόβιων ασφαλιστρών καθώς η Interamerican προσφέρει την Απλή και Απλή Συμπληρωματική, αλλά και την Ισόβιος και Απλή Ισόβιος που μπορεί να επιλέξει ο κάθε πελάτης.

Στον τομέα της υγείας η Interamerican προσφέρει προγραμμάτων ασφάλειας υγείας όπως το MEDISYSTEM., το MEDHospital (MEDHospital EXTRA, MEDHospital EYEAIKTO), το MEDicash (MEDicash Νοσοκομειακό, MEDicash Χειρουργικό, MEDicash Ολοκληρωμένο, MEDicash Φύλακας Άγγελος), Άμεση Ιατρική Βοήθεια και 4 υπερσύγχρονες ιατρικές μονάδες, την «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ Αθηνών - Γενική Κλινική», την «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ Παιδών - Παιδιατρική Κλινική», την «ΑΘΗΝΑΪΚΗ Κλινική - Γενική Κλινική» και το MEDIFIRST - Σύγχρονο Πολυϊατρείο. Η Allianz προσφέρει ασφαλιστικά προγράμματα υγείας περιλαμβάνουν το All iasis. Ένα ολοκληρωμένο σύστημα υγείας που προσφέρει πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη. Η πρωτοβάθμια περίθαλψη περιλαμβάνει τρία ολοκληρωμένα προγράμματα διαγνωστικών εξετάσεων, το All Sos και ιατροφαρμακευτικές δαπάνες. Η νοσοκομειακή περίθαλψη περιλαμβάνει το Top Medical, το All Major Hospital, το Basic Care και το All Med. Τέλος, οι επιδοματικές παροχές περιλαμβάνουν επιδόματα νοσηλείας και χειρουργού, σοβαρές ασθένειες και το All Care Gold & Silver.

Συγκρίνοντας τις δύο εταιρίες ανακαλύπτουμε πως η Interamerican έχει ένα ευρύτερο φάσμα προϊόντων στη διάθεση του καταναλωτή καθώς διαθέτει τέσσερα κύρια προγράμματα τα οποία όμως επισκιάζονται από την ύπαρξη τεσσάρων υπερσύγχρονων ιατρικών μονάδων που μπορούν να προσφέρουν άμεσα ιατρικές υπηρεσίες στους

ασφαλιζόμενους. Ενώ η Allianz διαθέτει πολλά προγράμματα αλλά πάντοτε καλύπτει δαπάνες υγείας σε νοσοκομεία ιδιωτικά και δημόσια. Επομένως η ύπαρξη των ιατρικών μονάδων καθιστά την Interamerican πιο ελκυστική στους καταναλωτές.

Ακόμη, στον τομέα της σύνταξης η Interamerican προσφέρει πολλά προγράμματα όπως το πρόγραμμα Σύνταξη Ζωής, Πλάνο Ζωής και Ομόλογο Ζωής για Σύνταξη. Ενώ η Allianz διαθέτει τα: My Pension, All Pension, My Pension Άμεση Σύνταξη και All Pension Capital. Σε αυτό τον τομέα η Allianz πραγματοποιείται περισσότερα ασφαλιστικά προγράμματα σύνταξης τα οποία συνδέονται με την φιλοσοφία της αποταμίευσης και των επενδύσεων σε αμοιβαία ομόλογα. Βέβαια, αυτή η πολιτική μπορεί να αποβεί θετική για τους ασφαλιζόμενους καθώς είναι τα στελέχη της εταιρίας είναι γνώστες των επενδύσεων και μπορούν να γνωρίζουν την επικινδυνότητα και το ρίσκο αλλά ως γνώστες της χρηματαγοράς επιδιώκουν πάντοτε το μέγιστο δυνατό κέρδος για τους πελάτες τους.

Τέλος, και οι δύο εταιρίες έχουν στη διάθεση των καταναλωτών ασφαλιστικά προγράμματα που απευθύνονται σε επιχειρήσεις και καλύπτουν την ασφάλεια της ζωής, της υγείας και της σύνταξης των εργαζομένων τους. Σε αυτή την περίπτωση και οι δύο εταιρίες ασφαλίζουν τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους σε περίπτωση απώλειας ζωής, προστασία του εισοδήματος, περίπτωση μόνιμης, ολικής ή μερικής ανικανότητας από ατύχημα ή ασθένεια, κάλυψη των εκτάκτων εξόδων, τόσο για τους ίδιους όσο και για την οικογένειά τους, περίπτωση νοσηλείας και κάλυψη των δαπανών για ιατρικές επισκέψεις, διαγνωστικές εξετάσεις και φάρμακα για την αποκατάσταση της υγείας τους αλλά σε περιπτώσεις συνταξιοδότησης καθώς επιλέγεται ένα επιπλέον ποσό που θα ενισχύει την θεμελιωμένη σύνταξη του ασφαλιζόμενου από το δημόσιο.

Επίλογος

Η ελληνική ασφαλιστική αγορά κινείται σε επίπεδα υпанάπτυξης, με σύνολο ασφαλιστρων επί του Α.Ε.Π. περίπου 2% για την τελευταία δεκαετία, όταν ο μέσος όρος των αναπτυγμένων ασφαλιστικών αγορών της Δυτικής Ευρώπης είναι περίπου 10%. Επομένως, το κύριο ζητούμενο είναι η δημιουργία συνθηκών που θα επιτρέψουν την σύγκλιση της ελληνικής προς τις αναπτυγμένες ασφαλιστικές αγορές της Ευρώπης. Έτσι, οι ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να αφουγκραστούν το μέλλον της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, ίσως ακόμα και την ανάγκη να υπάρξει ένα κύμα συγχωνεύσεων στις εταιρείες, αλλά και την δημιουργία δύο εγγυητικών κεφαλαίων που θα προστατεύουν τους ασφαλισμένους από τις πτωχεύσεις καθώς η αδυναμία ανάπτυξης των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων και δυσκολία καταβολής συντάξεων μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες «θετικούς» για την άνοδο των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών.

Επιπρόσθετα, πρέπει να επισημανθεί ότι η ισορροπία δυνάμεων στις ασφαλιστικές αγορές εξαρτάται από τρεις παράγοντες που είναι η τεχνογνωσία, τα κεφάλαια και τα δίκτυα πωλήσεων. Ο καθοριστικός παράγοντας για την εδραίωση και την ανάπτυξη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι η συγκέντρωση επαρκούς τεχνογνωσίας για την οργάνωση και την λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών. Η ασφαλιστική αγορά μέσα από την ανασύνθεσή της, αλλά και τη χρήση σύγχρονων - εναλλακτικών δικτύων πώλησης, θα καταφέρει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και μόλις ισορροπήσει σε νέα βάση, θα διεκδικήσει αναβαθμισμένο ρόλο στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας.

Επίσης, θα μπορούσαν να προταθούν η χάραξη της εθνικής στρατηγικής η οποία θα στοχεύει στην δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, μέσω μιας ισχυρής και αποτελεσματικής Εποπτικής Αρχής, στην μαζική προώθηση ασφάλισης των καταστροφικών κινδύνων ευρέως φάσματος (πλημμύρες, σεισμοί, μεγάλες πυρκαγιές, θέματα περιβαλλοντολογικής ευθύνης), στην θεσμική και πρακτική αναγνώριση του συμπληρωματικού ρόλου της ιδιωτικής ασφάλισης ως αρωγού της κοινωνικής, στα μακροχρόνια συνταξιοδοτικά προγράμματα, με ουσιαστικά φορολογικά κίνητρα, στην συνεργασία των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών με τα Κρατικά Νοσοκομεία, ώστε να τεθούν κανόνες λειτουργίας στην ιδιωτική νοσοκομειακή περίθαλψη, στην αντιμετώπιση μεσοπρόθεσμων προβλημάτων.

Συνοψίζοντας, στόχοι της ιδιωτικής ασφαλιστικής αγοράς πρέπει να είναι η αξιοπιστία του «θεσμού», η ποιότητα υπηρεσιών στον πελάτη, στην οικογένεια, στην επιχείρηση,

στην κοινωνία και στην εθνική οικονομία. Προς την επίτευξη αυτών πρέπει να δουλεύει η ιδιωτική ασφαλιστική αγορά, με αίσθημα κοινωνικής αλληλεγγύης, αλληλεγγύης γενεών, με συναρωγό την ιδιωτική στην κοινωνική ασφάλιση. Τέλος, θα ήταν σημαντικό να ενισχυθεί ο ρόλος της ιδιωτικής ασφάλισης στο εγγύς μέλλον. Συγκεκριμένα, η οικονομική κρίση μπορεί να αποτελέσει εφαλτήριο δημιουργίας νέων ισορροπιών και μέσα στα νέα δεδομένα που θα σχηματιστούν, οπότε καθίσταται πιο έντονη η ανάγκη διεύρυνσης της ιδιωτικής ασφάλισης αλλά και η ανάδειξη του συμπληρωματικού της ρόλου στο συνταξιοδοτικό και ιατρικό σύστημα.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- ❖ Allianz Ελλάδα, (11/3/2009), Οικονομικά Αποτελέσματα 2008, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/media/Press_Release_Photos/Press_Release_AZ_Greece_Financial_Results_2008.doc
- ❖ Allianz Ελλάδα, (12/03/2008), Οικονομικά Αποτελέσματα 2007, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/media/Press_Release_Photos/Press_Release_AZ_Greece_Financial_Results_2007.doc
- ❖ Allianz Ελλάδα, (2010), Προστασία, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/productscategory_list.aspx?a_id=158
- ❖ Allianz Ελλάδα, (2010), Σύνταξη - Αποταμίευση, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/productscategory_list.aspx?a_id=160
- ❖ Allianz Ελλάδα, (2010), Υγεία, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/productscategory_list.aspx?a_id=159
- ❖ Allianz Ελλάδα, 2010, Με μια ματιά, Διαθέσιμο: http://www.allianz.com.gr/simple_categories.aspx?a_id=2703
- ❖ Interamerican A.E., 2008, Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, 2008, 4-9, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zwhs_31_12_2009.pdf, 9-10, 11-13.
- ❖ Interamerican Ελληνική Εταιρία Ασφαλίσεων Ζημιών Α.Ε., 2010, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zhmiwn31_12_2009.pdf
- ❖ Interamerican Ελληνική Εταιρία Ασφαλίσεων Ζωής Α.Ε., 2008, Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, 2008, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/zwhs_31_12_2009.pdf, 12
- ❖ Interamerican Οδική Προστασία Ανώνυμος Εταιρία Γενικών Ασφαλειών, 2010, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/od_prost_31_12_2009.pdf
- ❖ Interamerican Υγείας Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων Υγείας Και Βοήθειας, 2010, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/ygeias_31_12_2009.pdf
- ❖ Interamerican, 2010, Ασφάλεια υγείας, Διαθέσιμο: <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=39&la=1>

- ❖ Interamerican, 2010, Ασφάλειες Ζωής & Ασφαλιστικά Προγράμματα Ζωής, Διαθέσιμο: <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=3&la=1>
- ❖ Interamerican, 2010, Προγράμματα και Καλύψεις, Διαθέσιμο: <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=228&la=1>
- ❖ Interamerican, 2010, Προϊόντα & Υπηρεσίες, Διαθέσιμο: <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=3&la=1>
- ❖ Interamerican, 2010, Σύνταξη, Διαθέσιμο: <http://www.interamerican.gr/default.asp?pid=207&la=1>
- ❖ Opinion Marketing Research A.E., Περιοδικό Ασφαλιστική Αγορά, Έρευνα για την ασφαλιστική αγορά, 19/03/2009, Περιοδικό Marketing Week, Διαθέσιμο: <http://www.capital.gr/Articles.asp?id=860068>.
- ❖ Ανδριτσάκης, Α., 2005, Οι ιδιωτικές ασφαλίσσεις, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα, 11-12, 15-18, 22-24, 25, 28-32, 37-41, 46-50, 58-67.
- ❖ Δουμουλάκης, Γ., 1998, Κοινωνική και ιδιωτική ασφάλιση υγείας. στο: Σούλης, Σ., 1998, Οικονομική της Υγείας. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 128, 171.
- ❖ Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.), 2010, Η Συμβολή του Κλάδου Ιδιωτικής Ασφάλισης στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Διαθέσιμο: http://www.eaee.gr/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=210&Itemid=201&lang=el
- ❖ Θωμαΐδης, Ξ., 1973, Διερεύνησις των θεσμών κοινωνικής προστασίας από της αρχαιότητος μέχρι και της επαναστάσεως του εικοσιένα εις τον Ελληνικόν χώρο. Αθήνα, 170-174.
- ❖ Ιμπεριο Λαΐφ Ανώνυμη Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία Ζωής Α.Ε., 2010, Διαθέσιμο: http://www.interamerican.gr/files/downloadables/financial_data/2009/synoptikes/Imperio_31_12_2009.pdf
- ❖ Καραγεώργου, Ε., 16/12/2009, Καζάνι που βράζει η αγορά ιδιωτικής ασφάλισης, Διαθέσιμο: <http://www.capital.gr/Articles.asp?id=860068>.
- ❖ Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, 1988, Κοινωνική Ασφάλιση, ΚΕΠΕ, Αθήνα, 26.
- ❖ Κιόχος, Π., 2000, Κοινωνική ασφάλιση, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα, 20-22.
- ❖ Κυριόπουλος, Γ., Λιαρόπουλος, Λ., Μπουρσανίδης, Χ., 2001, Η ασφάλιση υγείας στην Ελλάδα. Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 213-214, 217.
- ❖ Κώτσαλος, Γ., 2003, Ιδιωτική ασφάλιση. Αγαθό ζωής, Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, Ασφαλιστικά Νέα, 10 (11): 1-6